

SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR

**OFISI YA MAKAMU WA PILI WA RAIS
ZANZIBAR**

**HOTUBA YA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA
OFISI YA MAKAMU WA PILI WA RAIS WA ZANZIBAR
KWA MWAKA WA FEDHA 2020/2021 KATIKA BARAZA
LA WAWAKILISHI LA ZANZIBAR**

**ILİYOWASILISHWA NA
MHE. BALOZI SEIF ALI IDDI
MAKAMU WA PILI WA RAIS WA ZANZIBAR**

ZANZIBAR

MEI, 2020

Dira:

“Kuwa na Serikali yenye kutoa huduma bora kwa jamii na yenye uhimili mzuri wa uchumi, umoja na maendeleo endelevu”.

Dhamira

“Kuratibu na kusimamia utekelezaji wa shughuli za Serikali katika sekta zote za SMZ na Mambo ya Muungano kwa kufuata misingi ya Katiba, Sheria, Taratibu pamoja na kuhakikisha kufuata misingi ya haki za binaadamu na ushirikishwaji”.

YALIYOMO

YALIYOMO	ii
UTANGULIZI	1
UTEKELEZAJI WA KAZI ZA KAWAIDA NA MIRADI YA MAENDELEO KWA KIPINDI CHA MIEZI TISA (JULAI-MACHI) 2020/2021	19
UTEKELEZAJI KIFEDHA	62
MAPENDEKEZO YA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA WA FEDHA 2020/2021	62
UKUSANYAJI MAPATO	85
HITIMISHO	85
VIAMBATANISHO	89

**HOTUBA YA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA
OFISI YA MAKAMU WA PILI WA RAIS WA ZANZIBAR KWA
MWAKA WA FEDHA 2020/2021**

UTANGULIZI

- 1. Mheshimiwa Spika,** naomba kutoa hoja kwamba Baraza lako Tukufu lipokee, lijadili na hatimae likae kama Kamati ya Mapato na Matumizi ili liidhinishhe Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais kwa Mwaka wa Fedha 2020/2021.
- 2. Mheshimiwa Spika,** awali ya yote napenda kumshukuru Mwenyezi Mungu mwingi wa rehema kwa kutujalia afya njema na kutuwezesha kukutana tena katika Mkutano huu wa Kumi na Tisa wa Baraza la Tisa la Wawakilishi ambao utajadili Bajeti ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa Mwaka wa fedha 2020/2021. Napenda nitumie fursa hii kumpongeza na kumshukuru Mheshimiwa Dkt. Ali Mohamed Shein, Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi kwa uongozi wake makini ambao umeleta manufaa makubwa katika nchi yetu. Aidha, nampongeza sana Mheshimiwa Dkt. John Pombe Joseph Magufuli, Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kwa namna anavyoendelea kuiongoza Tanzania katika kuimarisha uchumi na kueleta maendeleo kwa wananchi wote. Hakika uongozi wao viongozi wetu hawa umezidi kuimarisha mashirikiano katika kuwaletea huduma bora wananchi wetu pamoja na kuimarisha Muungano wetu. Hatuna budi sote kuziunga mkono juhudi zao katika kuiongoza na kusimamia utekelezaji wa mipango ya Serikali na utekelezaji wa Ilani ya Chama cha Mapinduzi kwa ajili ya maendeleo endelevu ya nchi yetu.
- 3. Mheshimiwa Spika,** napenda pia kukupongeza wewe binafsi, Mheshimiwa Spika kwa kuliongoza Baraza letu tukufu kwa weledi na umakini mkubwa. Vilevile, nawapongeza

Waheshimiwa Naibu Spika na Wenyeviti wa Baraza letu la Wawakilishi kwa kusaidiana na wewe Mheshimiwa Spika katika uendeshaji wa shughuli za Baraza. Aidha, nichukue fursa hii kuwapongeza Waheshimiwa Wenyeviti wa Kamati za Kudumu za Baraza la Wawakilishi na wajumbe wao wote kwa namna wanavyolisaidia Baraza kutekeleza majukumu yake ipasavyo.

4. **Mheshimiwa Spika**, kwa pekee kabisa napenda kuwashukuru wananchi wenzangu wa Jimbo la Mahonda kwa kuendelea kuniunga mkono na kutekeleza shughuli mbalimbali za kijamii na kiuchumi katika jimbo letu kwa lengo la kujiletea maendeleo. Nawaombea kila la kheri na Mwenyezi Mungu awajaalie upendo na mshikamano zaidi miongoni mwao kwa maendeleo ya jimbo letu na nchi yetu kwa jumla.
5. **Mheshimiwa Spika**, napenda kuwapa pole ndugu zetu watanzania na dunia kwa ujumla waliofiwa na ndugu zao kutokana na maradhi ya Korona (COVID-19), tunawaombea kwa Mwenyezi Mungu makaazi mema peponi; Amin. Aidha, kwa wale ambao bado wanaendela kupatiwa matibabu ya ugonjwa huo nao tunawaombea wapone haraka ili kuja kujumuika na ndugu na jamaa katika shughuli za ujenzi wa taifa. Naomba nitoe wito kwa wananchi wenzangu tuendelee kufuata maelekezo yanayotolewa na Serikali pamoja na wataalamu wetu wa afya ili kujikinga na maradhi haya na hatimae kuyaondoa kabisa.

Mwenendo wa Uchumi wa Zanzibar

Ukuaji wa Uchumi

6. **Mheshimiwa Spika**, uchumi wa Zanzibar umeendelea kuwa imara katika kipindi cha mwaka 2019 ikilinganishwa na mwaka uliopita 2018 ambapo kasi ya ukuaji wa uchumi imefikia wastani wa **asilimia 7.0**. Kasi ya ukuaji wa uchumi

ni ya kujivunia kwa maendeleo ya nchi yetu. Pamoja na mambo mengine ukuaji huu wa uchumi kwa mwaka 2019 umetokana na kuongezeka kwa **asilimia 10.3** ya idadi ya watalii waliofika nchini na kufikia watalii 538,264 kutoka watalii 520,809 mwaka 2018. Vile vile, kumekuwa na ongezeko la usafirishaji wa zao la karafuu ambalo kwa mwaka 2019 jumla ya tani 1,744.9 zimesafirishwa ikilinganishwa na tani 860 mwaka 2018 sawa na ongezeko la **asilimia 102.9**. Aidha, upatikanaji wa mvua kumeongeza mavuno ya mazao ya chakula hadi kufikia tani 361,205.3 mwaka 2019 ikilinganishwa na tani 323,170.2 mwaka 2018 sawa na ongezeko la **asilimia 11.8**.

7. **Mheshimiwa Spika**, sababu nyengine ni kuimarika kwa huduma za usafiri na kupelekea kuongezeka kwa idadi ya abiria waliopitia angani kufikia abiria 1,419,000 mwaka 2019 kutoka abiria 1,350,000 kwa mwaka 2018 sawa na ongezeko la **asilimia 5.1** na kuongezeka kwa **asilimia 27** abiria waliotumia usafiri wa boti na meli kutoka abiria 1,973,789 mwaka 2018 na kufikia abiria 2,505,808 mwaka 2019.
8. **Mheshimiwa Spika**, mafanikio yote hayo yanatokana na kuendelea kuwepo kwa hali ya amani na utulivu nchini jambo ambalo ni muhimu kwa ukuaji wa uchumi.

Pato la Taifa na Pato la Mwananchi

9. **Mheshimiwa Spika**, hali halisi ya Pato la Taifa imeendelea kuwa nzuri ambapo kwa mwaka 2019 lilifikia thamani ya **Shilingi 3,078 bilioni** ikilinganishwa na thamani ya **Shilingi 2,876 bilioni** mwaka 2018. Aidha, Pato la Taifa kwa bei za soko limefikia thamani ya **Shilingi 4,132 bilioni** mwaka 2019 kutoka thamani ya **Shilingi 3,716 bilioni** mwaka 2018. Hali iliyosababisha kuongezeka kwa Pato la Mwananchi kutoka **Shilingi 2,323,000** sawa na **Dola 1,026** na kufikia **Shilingi 2,549,000** sawa na **Dola 1,114**.

Kipato hiki kimeifanya Zanzibar kufikia kiwango cha nchi ya kipato cha kati (Low Middle Income Status) cha **Dola 1,030** kwa mujibu wa vigezo vya Kimataifa.

Mfumko wa Bei

- 10. Mheshimiwa Spika**, kasi ya mfumko wa bei za bidhaa na huduma nchini imeshuka hadi kufikia wastani wa **asilimia 2.7** mwaka 2019 ikilinganishwa na wastani wa **asilimia 3.9** mwaka 2018. Kushuka huko kumesababishwa na kushuka kwa bei za bidhaa zote za chakula na zisizo za chakula. Bidhaa za chakula zilitoka **asilimia 1.4** mwaka 2018 hadi kufikia **asilimia 2.8** mwaka 2019 na bidhaa zisizo za chakula zimeshuka kutoka **asilimia 5.7** mwaka 2018 na kufikia **asilimia 2.6** mwaka 2019.

- 11. Mheshimiwa Spika**, miongoni mwa sababu na hatua zilizochukuliwa katika kudhibiti mfumko wa bei ni kushajihisha uzalishaji wa ndani kulikopelekea kuongezeka kwa uzalishaji wa mazao makuu ya chakula ambapo jumla ya tani 361,205.3 zilivunwa kwa mwaka 2019 ikilinganishwa na tani 323,170.2 mwaka 2018 sawa na ongezeko la **asilimia 11.8**

- 12. Mheshimiwa Spika**, hali hii inatokana na kuwepo kwa hali nzuri ya hewa, kuendelea kuwawezesha wakulima kwa kutoa pembejeo na mafunzo juu ya kuongeza uzalishaji kwa kutumia teknolojia ya gharama nafuu, kuendeleza tafiti katika sekta ya kilimo ili kupunguza na hatimae kutokomeza maradhi yanayokabili mazao ya matunda na mboga za majani, kuendelea kutoa nafuu maalum ya ushuru kwa baadhi ya bidhaa muhimu za chakula, dawa na pembejeo za kilimo pamoja na Benki Kuu kuimarisha sera za kifedha kwa lengo la kuongeza kiwango cha fedha katika uchumi kwa kutoa mikopo kwa benki za biashara.

Mwelekeo wa Hali ya Uchumi wa Zanzibar kwa mwaka 2020

- 13. Mheshimiwa Spika,** mwelekeo wa hali ya uchumi wa Zanzibar kwa mwaka 2020 unategemea kwenda sambamba na utekelezaji wa Dira ya Maendeleo, MKUZA III na Ilani ya Uchaguzi ya Chama Cha Mapinduzi.
- 14. Mheshimiwa Spika,** Pato la Taifa lilitarajiwa kukuwa kwa kasi ya **asilimia 7-8** kwa mwaka 2020 kutokana na matarajio ya kuongezeka kwa shughuli mbali mbali za maendeleo. Hata hivyo, kutokana na janga la ugonjwa wa COVID - 2019 uchumi unatarajiwa kukuwa kwa kasi ya chini ya **asilimia 3**. Hii ni kutokana na kuyumba kwa sekta za uchumi ikiwemo utalii, biashara, uwekezaji na kupungua kwa mapato ya Serikali.

Uimarishaji wa Uratibu wa Maliasili ya Mchanga

- 15. Mheshimiwa Spika,** Serikali inaendelea na utekelezaji wa jukumu la kuratibu na kusimamia maliasili zisizorejesheka ikiwemo uchimbaji na usafirishaji wa mchanga. Suala la uratibu wa upatikanaji wa mchanga katika nchi yetu umejumuishia maeneo makuu mawili ambayo ni Utoaji wa vibali vya mchanga kwa miradi mikubwa ya maendeleo ikiwemo Miradi ya Serikali, wawekezaji pamoja na watu binafsi na Utoaji wa vibali vya mchanga kupitia wanajamii ambao unajumuisha wananchi wa kawaida, wafanyabiashara wa matofali na kampuni za ujenzi za wazawa.
- 16. Mheshimiwa Spika,** kwa kipindi cha Julai 2019 hadi Machi 2020 Serikali imeruhusu uchimbaji katika machimbo manne ambayo ni Pangatupu na Fujoni kwa Unguja na maeneo ya Selem – Finya na Uondwe kwa Pemba. Jumla ya maombi 80 yalipokelewa kutoka miradi ya maendeleo na uwekezaji yenye mahitaji ya wastani wa tani 828,652 kwa Unguja na Pemba.

Aidha, kwa upande wa miradi ya Serikali na Miradi ya wawekezaji, jumla ya tani 147,922.50 zimechimbwa na kusafirishwa (79,054 zimechimbwa eneo la Pangatupu na 68,868.50 zimechimbwa eneo la Fujoni) kwa Unguja na tani 9,214 zimechimbwa Selem - Finya kwa upande wa Pemba. Kwa upande wa machimbo yanayotoa huduma kwa wananchi, wastani wa tani 224,141 zimechimbwa na kusafirishwa Unguja (191,800 kutoka katika eneo la Pangatupu na 32,341 Fujoni) na wastani wa tani 4,832 shimo la Uondwe Pemba.

- 17. Mheshimiwa Spika,** Katika kuendeleza usimamizi mzuri wa matumizi ya maliasili ya mchanga, Serikali itaanzisha utaratibu mpya wa maombi ya mchanga kupitia wanajamii wenyewe wanaohitaji mchanga na sio madereva, kufanya usajili wa gari 200 Unguja 150 Pemba zinazopakia mchanga kila baada ya miezi mitatu pamoja na kuendelea na utafiti wa kiwango cha maliasili zisizorejesheka (mchanga, mawe, kifusi) tulichonacho kwa mujibu wa mahitaji kwa Zanzibar.
- 18. Mheshimiwa Spika,** Serikali itaendelea kutoa elimu ya utaratibu mzima wa upatikanaji wa mchanga kwa wananchi, kupambana na wizi na uchimbaji wa maliasili hizo kiholela pamoja na kuhakikisha maliasili zinazovunwa zinafikishwa katika maeneo husika pamoja na kutoa muongozo juu ya upatikanaji wa mchanga kwa makampuni na miradi mikubwa; ambapo taasisi husika zinaendelea na kuufanyia kazi muongozo uliotolewa kwa lengo la kufanikisha agizo hilo.
- 19. Mheshimiwa Spika,** wito wangu kwa wananchi ni kuwa waendeleo kufuata maelekezo ya Serikali katika matumizi mazuri na salama ya maliasili zetu. Haya yote yanafanywa kwa maslahi yetu sisi tuliopo pamoja na vizazi vyetu vya sasa na vijavyo.

Urahisishaji wa Upatikanaji wa Huduma kwa Jamii

- 20. Mheshimiwa Spika,** katika kuimarisha upatikanaji wa huduma kwa jamii Serikali imeanzisha muundo mpya wa Mamlaka za Serikali za Mitaa kulingana na mahitaji ya Mfumo wa Ugatuzi. Muundo huu umezingatia majukumu mapya ya Mamlaka za Serikali za Mitaa kwa kuundwa Idara sita na vitengo vitano. Tangu ulipoanzishwa mfumo huu mafanikio yameanza kuonekana ikiwemo kuimarika huduma mbali mbali za kiuchumi na kijamii kama vile huduma za miundombinu ya barabara za ndani; ujenzi na matengenezo ya skuli pamoja na vituo vya afya; kuongezeka kwa idadi ya uandikishaji wa wanafunzi wa maandalizi kwa mwaka 2020 sambamba na ongezeko la mama wanaojifungulia katika vituo vya afya na hospitali.
- 21. Mheshimiwa Spika,** napenda kuwasisitiza wananchi wenzangu tuendelee kuzitumia huduma zetu zilizopo katika ngazi za Mikoa na Wilaya katika maeneo yetu tunayoishi jambo ambalo litasaidia sana kupunguza msongamano wa kusubiri huduma katika maeneo mengine ya upatikanaji wa huduma hizo.
- 22. Mheshimiwa Spika,** kwa upande wa sekta ya elimu, Serikali imeendelea kutekeleza malengo yake ya kuhakikisha kuwa wanafunzi wanapata elimu bora na katika mazingira mazuri. Kwa mwaka 2019/2020, Serikali imenunua seti za madeski 11,560 kwa ajili ya wanafunzi wa skuli za msingi ambazo miongoni mwao seti 4,540 tayari zimeshafika hapa nchini kwa awamu ya kwanza. Aidha, Serikali inaendelea kutekeleza mpango wake wa utoaji wa chakula kwa wanafunzi 14,751 kwa Skuli 27 za Msingi unaendelea katika Wilaya 7 Unguja na Pemba. vilevile, Serikali imekamilisha ujenzi wa skuli tisa za sekondari za ghorofa na tayari skuli hizo zimeshafunguliwa rasmi na Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Dk. Ali

Mohamed Shein katika Maadhimisho ya Sherehe za Miaka 56 ya Mapinduzi ya Zanzibar.

- 23. Mheshimiwa Spika,** Serikali pia inaendelea na ujenzi wa skuli mbili kubwa za ghorofa katika maeneo ya Mwanakwerekwe kwa Unguja ambao umefikia **asilimia 95** na Wingwi kwa Pemba ambao umefikia **asilimia 80**. Pia ujenzi wa vituo 22 vya ubunifu wa Kisayansi vinavyojumuisha maabara, maktaba na madarasa 48 unaendelea Unguja na Pemba na hivi sasa umefikia katika hatua za mwisho. Vilevile, skuli 204 za Sekondari za Serikali Unguja na Pemba zimeendelea kupatiwa ruzuku ili ziweze kujiendesha katika utoaji wake wa huduna.
- 24. Mheshimiwa Spika,** katika kufikia azma ya kutoa elimu bora kwa vijana wetu, Serikali kwa mwaka ujao wa fedha imepanga kuendelea kuimarisha miundombinu na mazingira ya kufundishia na kujifunzia pamoja na mambo mengine kwa kukamilisha ujenzi wa madarasa 50 yaliyoanzishwa na wananchi, kuanza ujenzi wa skuli 3 mpya katika maeneo ya Mfenesini, Gamba kwa Unguja na Kifundi kwa Pemba, Kujenga maabara katika skuli 11 za Sekondari, kukamilisha matengenezo ya Skuli ya Sekondari ya Lumumba na kukamilisha ujenzi wa skuli mpya ya sekondari ya Kibuteni.
- 25. Mheshimiwa Spika,** kwa niaba ya Serikali, nachukua fursa hii kuwashukuru wahusika wote wa elimu wakiwemo wazazi, wanafunzi, wahisani wa ndani na nje pamoja na mashirika na sekta binafsi ambao wanaoendelea kushirikiana nasi katika kufanikisha azma yetu hii ya kutoa elimu bora kwa vijana wetu.
- 26. Mheshimiwa Spika,** kwa upande wa huduma za afya, Serikali bado inaendelea kuchukua hatua madhubuti katika kupambana na maradhi yasiyoambukiza. Hivi sasa Serikali imeanza kutekeleza Mradi wa Miaka mitano

unaojulikana kwa jina la “Universal Health Coverage Priority” ambao umeanza mwaka 2019 chini ya udhamini wa ‘Bill and Melinda Gates Foundation’. Lengo la mradi huu ni kuchangia katika utekelezaji wa mikakati itakayosaidia katika kudhibiti na kupunguza ukubwa wa maradhi yasiyoambukiza na vichochezi vyake katika jamii ikiwemo maradhi ya shindikizo la damu, kisukari na mengine.

27. Mheshimiwa Spika, Kwa upande wa maradhi ya saratani, Wizara imepanua huduma za uchunguzi wa Saratani kupitia kampeni maalumu kwa mashirikiano na wataalamu wa ndani na nje ya nchi. Katika kipindi cha Julai, 2019 hadi Machi, 2020, uchunguzi wa saratani ya shingo ya kizazi ulifanyika katika awamu mbili tofauti Unguja na Pemba. Katika uchunguzi huo jumla ya wanawake 9,198 (5,181 kwa Unguja na 4,017 kwa Pemba) walichunguzwa ikiwa ni sawa na **asilimia 102.2** ya matarajio. Kati ya watu waliochunguzwa, 341 (79 kwa Unguja na 262 kwa Pemba) waliogundulika na dalili za awali za saratani, watu 235 (34 kwa Unguja na 201 kwa Pemba) wameanza kupatiwa matibabu na 23 (15 Unguja na 8 kwa Pemba) walibainika kuwa katika hatua za juu za ugonjwa huu na kupewa rufaa kwenda Hospitali ya Ocean Road kwa matibabu zaidi.

28. Mheshimiwa Spika, Huduma za kusafisha damu kwa wagonjwa wenye matatizo ya Figo (Dialysis) zinaendelea katika Hospitali ya Mnazi Mmoja ambapo hadi kufikia Machi 2020 jumla ya wagonjwa 64 wamepatiwa huduma hiyo. Aidha, kliniki maalum ya wagonjwa wa moyo imeanzishwa ambayo hufanyika siku ya Jumanne kwa wanaume na Alkhamis kwa wanawake ambapo hadi hivi sasa jumla ya wagonjwa 1,646 wametibiwa. Pia, klinik maalum ya wagonjwa waliopandikizwa figo (transplant) imeanzishwa na jumla ya wagonjwa sita (6) wanaendelea huduma.

- 29. Mheshimiwa Spika,** hivi sasa Serikali kupitia Hospitali ya Mnazi Mmoja inaendelea kufanya tafiti nne katika maeneo mbalimbali ya kiafya. Tafiti ya kwanza imelenga katika kubaini ukubwa wa tatizo la saratani za mlango wa kizazi kwa kina mama, saratani ya matiti na tenzi dume kwa wagonjwa waliohudhuria kuanzia mwaka 2017 -2019. Utafiti wa pili unaangalia ukubwa wa tatizo la utapia mlo hatarishi kwa watoto walio chini ya umri wa miezi 6 na utafiti wa tatu unatizama tatizo la uhaba wa damu hatarishi kwa watoto wenye tatizo la selimundu. Tafiti hizi zinafanywa kwa kushirikiana na Chuo Kikuu cha Gothenburg cha Sweden. Utafiti wa nne unalenga kubaini mapungufu yaliyopo kwenye huduma za wagonjwa waliopata kiharusi na mapendekezo ya kuyapunguza ambao unafanywa kwa mashirikiano ya Hospitali ya Mnazi Mmoja na Chuo Kikuu cha Copenhagen cha Denmark.
- 30. Mheshimiwa Spika,** katika kuhakikisha kwamba nchi yetu inakuwa na taarifa za kutosha juu ya maradhi yasiyoambukiza na kujua ukubwa wa tatizo hili, Wizara imeanza kufanya utafiti juu ya athari za shinikizo la damu kwa mama wajawazito. Utafiti huo utachukua muda wa miezi 24 kwa awamu mbili (2) na utafanyika katika Hospitali za Mnazi Mmoja, Kivunge na Makunduchi kwa Unguja na Hospitali ya Chake Chake na Wete kwa upande wa Pemba. Pia utafiti huo utahusisha baadhi ya Shehia za Unguja na Pemba.
- 31. Mheshimiwa Spika,** kutokana na ukaguzi uliofanywa katika vituo 11 vya afya vinavyotoa huduma za maradhi yasiyoambukiza na hospitali mbili (2) za Makunduchi na Kivunge, kulibainika changamoto mbali mbali zikiwemo uchache wa wahudumu wa afya waliopatiwa mafunzo maalumu ya kuwahudumia wagonjwa wa maradhi yasiyoambukiza, na uhaba wa vitendea kazi. Pia ukaguzi uligundua kwamba vituo vingi vya afya havitoi huduma

kwa kufuata muongozo wa matibabu wa maradhi hayo (NCD Treatment Guideline) na kutojaza ipasavyo vitabu vya riporti na madaftari ya usajili ya wagonjwa wa NCD. Hatua mbali mbali zilichukuliwa ili kutatua mapungufu hayo ikiwa ni pamoja na kutoa mafunzo kwa wafanyakazi wapya ambao hawakubahatika kufundishwa hapo kabla.

- 32. Mheshimiwa Spika,** aidha, Serikali bado inaendelea kutoa elimu kwa jamii juu ya magonjwa yasiyoambukiza ikiwemo ugonjwa wa kisukari, shinikizo la damu, saratani ya matiti, saratani ya mlango wa kizazi na madhara ya tumbaku. Elimu hiyo ilitolewa kwa rika mbalimbali wakiwemo wanafunzi.

Maradhi ya homa ya Mapafu yanayosababishwa na Virusi vya Corona (COVID 19)

- 33. Mheshimiwa Spika,** kama zilivyo nchi nyengine duniani, nchi yetu imekumbwa na janga la ugonjwa COVID -19 wa Corona ambao uliripotiwa kwa mara ya kwanza nchini China Disemba 2019. Mara tu baada ya kutangazwa uwepo wa maradhi haya nchini China na tahadhari iliyotolewa na Shirika la Afya Duniani (WHO) juu ya uwezekano wa kusambaa maradhai haya duniani kote, Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar ilianza kuchukua hatua za kuhakikisha kuwa maambukizo hayo hayatoathiri jamii yetu. Miongoni mwa hatua hizo ni kuwaelimisha wananchi juu ya njia zinazoambukiza na namna bora na sahihi za kujikinga na maambukizo ya virusi hivyo. Aidha, wananchi walitanabahishwa juu ya tahadhari zinazopaswa kuchukuliwa katika maeneo yetu ya kazi, majumbani, vyombo vya usafiri na maeneo mengine.
- 34. Mheshimiwa Spika,** Serikali ilichukua hatua zaidi baada ya kubainika kwa mtu mmoja aliyeambukizwa virusi vya Corona hapa Zanzibar tarehe 18 Machi, 2020 ambapo tahadhari za juu kabisa (Highest/level-3 responses) zilichukuliwa ili

kujikinga na kuhakikisha kuwa mripuko huu hausambai zaidi hapa nchini na hasa ikizingatiwa kuwa ugonjwa huu huenea kwa kasi kubwa mara unapojitokeza.

- 35. Mheshimiwa Spika,** Serikali imetenga vituo maalum vya matibabu ya COVID - 19 vilivyopo Mkokotoni, Kibuteni, Skuli ya JKU Mtoni na Kidimni na kwa Pemba, kituo kimewekwa huko Vitongoji. Serikali imetenga kambi mbali mbali za karantini kwa waliosafiri na kuingia nchini ili kujitenga kwa siku 14 na kwa wale ambao hawawezi kujihudumia wenyewe basi Serikali imetenga maeneo ya Chuo cha Afya Mbweni, Chuo cha Kiislamu Mazizini na maeneo mengine.
- 36. Mheshimiwa Spika,** kutokana na kuwepo kwa hatari ya kuongezeka kwa maambukizi ya virusi vya *Corona*, Serikali imechukua hatua na kutoa maelekezo mbalimbali kwa taasisi na wananchi. Miongoni mwa hatua na maelekezo hayo ni kuzuia mikusanyiko ya watu ikiwemo mikutano isiyokuwa ya lazima, kufunga vyuo vyote na Skuli zote katika ngazi zote pamoja na Madrasa/vyuo vya Qur-ani, kufunga bustani zote, kutoa elimu na taarifa sahihi juu ya maradhi haya ili kupunguza taarifa zisizo sahihi zinazotolewa katika mitandao ya kijamii na vyombo vyengine vya habari, kupunguza idadi ya wafanyakazi katika maofisi kwa kuwapa likizo wote wanaostahiki.
- 37. Mheshimiwa Spika,** Serikali kupitia Wizara ya Afya imeandaa muongozo wa utambuzi wa mgonjwa mwenye maambukizi ya COVID -19 kwa ajili ya matumizi ya watumishi wa afya. Aidha, fomu maalumu za ufuatiliaji wa wageni wanaoingia kutoka nchi hatarishi za COVID-19 pamoja na wale wanaohisiwa kuwa na dalili za COVID-19 zimeandaliwa na kusambazwa kwa maofisa wa afya wa Wilaya kwa ajili ya ufuatiliaji. Vilevile Serikali imeandaa mpango maalum wa kudhibiti ugonjwa wa COVID -19 ikiwa ni pamoja na kuandaa majukumu ya kazi kwa wajumbe

wa timu za dharura kwa Unguja na Pemba. Aidha, timu za ufuatiliaji wa maradhi haya zimeundwa kwa kila wilaya.

- 38. Mheshimiwa Spika,** kwa upande wa kujenga uelewa juu ya maradhi hayo ya COVID -19, mafunzo juu ya ufuatiliaji wa ugonjwa wa Ebola na COVID-19 yalitolewa kwa watendaji 40 wakiwemo maofisa ufuatiliaji, Wakurugenzi wasaidizi wa afya na maafisa takwimu kutoka katika kila Wilaya Unguja na Pemba. Mafunzo hayo yalilenga kuwajengea uwezo wa kubaini na kugundua, kumfuatilia na jinsi ya kumripoti mgonjwa mwenye dalili za ugonjwa wa Ebola na Covid-19. Aidha, mafunzo kama haya yalitolewa kwa wahudumu 70 wa afya wa kujitolea kwenye jamii kutoka wilaya zote za Unguja. Vile vile, jumla ya maofisa 25 wa kada mbalimbali za afya wakiwemo madaktari, wauguzi, Maabara, Fundi sanifu madawa, Wafamasia, Maofisa wa Afya na watoa elimu ya afya walipatiwa mafunzo. Mafunzo haya ni kwa ajili ya timu ya kukabiliana na maradhi ya mripuko (Rapid Response Team) kwa kila Wilaya za Pemba.
- 39. Mheshimiwa Spika,** pia, wafanyakazi 39 wa huduma za afya bandarini walipatiwa mafunzo juu ya kufanya ukaguzi wa wasafiri wanaoingia kupitia bandarini na viwanja vya ndege ili kuchukua tahadhari ya ugonjwa wa Corona hapa nchini.
- 40. Mheshimiwa Spika,** bado Serikali itaendelea kuchukua hatua zaidi ili kuhakikisha kuwa maambukizo kwa jamii yetu yanapungua na wale ambao tayari wameambukizwa kupatiwa huduma za kitabibu ili kuendelea kupata nafuu na kupona kabisa.
- 41. Mheshimiwa Spika,** nachukua nafasi hii kuwanasihi wananchi kuendelea kuchukua tahadhari zote za kuepukana na maambukizo ya virusi vya Corona kama zinavyoendelea kutolewa na mamlaka zinazohusika.

Kukabiliana na Maafa

- 42. Mheshimiwa Spika,** Serikali kupitia Kamisheni ya Kukabiliana na Maafa imekuwa ikichukuwa jitihada mbalimbali katika kuhakikisha kwamba jamii inapata tahadhari za mapema juu ya matukio mbalimbali ya majanga na maafa yanayoweza kuikumba nchi yetu. Aidha, kwa kushirikiana na wahusika wengine serikali inaendelea kutoa taarifa juu ya majanga ya mripuko wa maradhi mbalimbali pamoja na mwelekeo wa mvua za masika za mwaka 2020 kupitia njia mbalimbali. Vilevile, Serikali inaendelea kuzishajihisha Kamati za Kukabiliana na Maafa za Wilaya na Shehia katika kuunga mkono jitihada hizo.
- 43. Mheshimiwa Spika,** kwa upande wa mvua za masika ambazo mara nyingi huleta athari kubwa kwa jamii, Serikali imetoa tahadhari juu ya mvua zinazoendelea kunyesha kwa kushirikiana na Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania Kanda ya Zanzibar. Kwa mujibu wa taarifa kutoka Mamlaka hiyo, mvua za masika za mwaka 2020 zinatarajiwa kunyesha katika hali ya wastani au juu ya wastani. Hivyo, tunaendelea kuwakumbusha wananchi kuchukua hatua mapema za kuhama na kutokujenga katika maeneo yote hatarishi ikiwemo karibu na vianzio vya maji, njia kuu za umeme, na mabondeni ili kujikinga na athari zinazoweza kujitokeza kutokana na mvua hizo.
- 44. Mheshimiwa Spika,** licha ya athari za miundombinu, kawaida mvua zinaponyesha huambatana na miripuko ya maradhi ya matumbo ya kuharisha na wakati mwingine kipindupindu. Hivyo hatuna budi kuchukua kila aina ya jitihada kuepukana na vitendo ambavyo vinaweza kutuweka katika hatari ya miripuko ya maradhi hayo. Ni vyema tukaendelea kuchukua hatua za kuweka safi mazingira katika maeneo yetu, kuendelea kuchemsha maji ya kunywa, kuosha matunda kwa maji ya kutiririka na kuepuka kula

chakula katika mazingira yasiyo salama.

Matumizi Mazuri ya Mitandao ya Kijamii

- 45. Mheshimiwa Spika,** kama tunavyojua dunia hivi sasa ipo katika matumizi makubwa ya sayansi na teknolojia pamoja na utandawazi. Maendeleo ambayo hayawezi kuepukika wakati huu wa maendeleo ya Ki- Teknohama kupitia mitandao ya kijamii. Watu wengi hivi sasa wanatumia mitandao ya kijamii kama vile Facebook, Twitter, Whatsapp na instagram kwa ajili ya kuwasiliana na kupata habari mbalimbali. Kwa hakika, mitandao yote hiyo ina nguvu kubwa katika usambazaji wa habari.
- 46. Mheshimiwa Spika,** hata hivyo inasikitisha sana kwa baadhi ya watu kutumia vibaya mitandao hiyo kwa kusambaza habari ambazo hazina ukweli na kuwatia taharuki wanajamii. Mara nyingi taarifa kama hizo hutokea kipindi ambacho kunakuwa na jambo linalohusu nchi ikiwemo uchaguzi au kipindi kama hiki cha maradhi ya *Corona*. Tunaomba sana wananchi waache kutumia vibaya mitandao hiyo kwa kutoa taarifa zisizo sahihi na badala yake waziachie mamlaka husika zitoe taarifa kwa jambo lolote linalojiri katika jamii yetu. Aidha, niendeleo kuwasihi wananchi kuwa na tabia ya kufuatilia habari kutoka vyombo vya habari vya kuaminika ili kuepuka kupokea na wao kusambaza taarifa ambazo si sahihi na mwishowe zikasababisha taharuki katika jamii na wakati mwengine kupata matatizo.

Utatuzi wa Migogoro ya Ardhi

- 47. Mheshimiwa Spika,** Serikali imefanikiwa kuwasogezea wananchi huduma za utatuzi wa migogoro ya ardhi kwa kufungua Mahakama za Ardhi katika Mikoa yote ya Unguja na Pemba. Aidha, Serikali kupitia Mahakama ya Ardhi inaendelea kutoa elimu kwa jamii juu ya umuhimu

wa kufuata sheria za ardhi wakati wa matumizi ya ardhi. Kutokana na hali hiyo, kumekuwa na maendeleo makubwa katika suala la utatuzi wa migogoro ya ardhi hapa nchini kwetu. Hali ya migogoro ya ardhi inaendelea kupungua siku hadi siku kwa kulinganisha na mwaka uliopita. Mahakamaya Ardhi imefanya kazi kubwa kushughulikia kesi zinazohusu umiliki na matumizi ya ardhi katika maeneo yetu ya Unguja na Pemba. Mkoa wa Mjini Magharibi bado unaendelea kuwa na kesi nyingi zaidi (kesi 74) ukilinganisha na mikoa mingine ukifuatiwa na Mkoa wa Kaskazini Unguja (kesi 47). Aidha, Mikoa ya Kusini na Kaskazini Pemba zimekuwa na kesi kidogo (kesi 24 kila mmoja).

- 48. Mheshimiwa Spika,** Serikali inaendelea na kazi ya kufanya utambuzi (adjudication), usajili (land registration) pamoja na upimaji wa maeneo kwa ajili ya makaazi, kilimo na biashara ili kukabiliana na changamoto ya uvamizi wa maeneo, ugawaji wa maeneo kwa njia zisizo rasmi ambapo matokeo yake hupelekea migogoro ya ardhi nchini. Tunaendelea kuwanasihi wananchi kuzitumia mamlaka husika katika kutatua migogoro inayohusu ardhi badala ya kujichukulia hatua wenyewe.

Sekta ya Mafuta na Gesi Asilia

- 49. Mheshimiwa Spika,** Serikali kupitia Mamlaka ya Udhubiti wa Utafutaji na Uchimbaji wa Mafuta na Gesi Asilia inaendelea kuweka utaratibu mzuri wa udhubiti wa raslimali hizo hapa nchini. Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2019/2020 Mamlaka hiyo imeandaa rasimu sita za Kanuni na Miongozo kwa ajili ya kusimamia shughuli za utafutaji na uchimbaji wa mafuta na gesi asilia Zanzibar. Rasimu zilizoandaliwa ni :-
- i. Rasimu ya Kanuni ya Mgawanyo wa Vitalu (Graticulation Regulation) ambayo imeshakamilika na kuwasilishwa kwa Afisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali.

- ii. Rasimu ya Mpango Mkakati wa Mamlaka (Strategic Plan) ambayo imeshakamilika na inasubiri kuwasilishwa katika kikao cha Bodi ya Mamlaka.
- iii. Rasimu ya Kanuni ya Fedha (Financial Regulation),
- iv. Rasimu ya Kanuni ya Thamani ya Wadau (Local content regulation) ambayo ipo katika hatua ya kuwasilishwa kwa wadau kwa ajili ya kupatiwa maoni.
- v. Rasimu ya Kanuni ya Wafanyakazi (Staff regulation) ambayo ipo katika hatua ya kuwasilishwa kwa wadau kwa ajili ya kupatiwa maoni.
- vi. Rasimu ya Kanuni ya Utafiti wa Awali, Mitetemo na Uwasilishaji wa taarifa za Utafiti kwa Mamlaka (Reconnaissance, Seismic and Data submission Regulation).

50. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2019/2020, Serikali ilipanga kusimamia kazi za utafiti wa utafutaji wa mafuta na gesi asilia katika hatua za usafishaji wa taarifa zilizochukuliwa hadi tafsiri ya taarifa hizo. Kazi hiyo imetekelezwa ambapo Kamati ya Wataalamu wa Serikali na Kampuni ya Rak Gas imejadili hatua iliyofikiwa pamoja na changamoto zake katika zoezi la utafiti wa mafuta na gesi asilia kwa kitalu cha Pemba – Zanzibar. Hii inatokana na ripoti ya muendelezo wa matokeo ya tafsiri ya awali ya taarifa za mtetemo kwa Kitalu cha Pemba – Zanzibar iliyowasilishwa Serikalini na Kampuni ya Rak Gas.

Uwezeshaji wa Vijana

51. Mheshimiwa Spika, Serikali katika kuwaimarisha vijana inaendelea kuwajengea uwezo pamoja na kuwawezesha kiuchumi kupitia program mbalimbali zenye lengo la kuongeza idadi ya ajira kwa vijana wetu. Serikali itaendelea kuziimarisha programu hizi za vijana ili waweze kujikwamua kiuchumi, kujiajiri na hata kutoa ajira kwa vijana wenzao. Aidha, Serikali inaendelea kuwajenga vijana

kizalendo kupitia kusimamia uendeshaaji wa Mabaraza ya Vijana katika ngazi zote pamoja na kuyawezesha Mabaraza hayo kiuchumi ili yajiendeleeze na kuzalisha ajira zaidi ili kujiongezea kipato.

- 52. Mheshimiwa Spika,** wito wangu kwa vijana ni kuendelea kuwa na imani na Serikali ambayo inafanya kila jitihada za kuwaendeleza katika masuala mbalimbali ikiwemo kijamii, kiuchumi na kisiasa. Pia nawakumbusha vijana kuwa wasikubali kushawishiwa wala kutumika katika shughuli zozote ambazo zinaweza zikawasababishia matatizo ya aina yoyote kwao wenyewe na familia zao.
- 53. Kupambana na Vitendo vya Udhalilishaji**
Mheshimiwa Spika, Serikali inaendelea na juhudi za kupambana na vitendo vya udhalilishaji wa kijinsia kwa kuratibu utekelezaji wa Mpango Kazi wa Miaka Mitano wa Kupambana na Vitendo vya Ukatili na Udhalilishaji dhidi ya wanawake na watoto (2017/2022) pamoja na kuwajengea uwezo wahusika katika kupinga vitendo hivyo. Aidha, Serikali inaendelea na uhamasishaji kwa wazee na familia juu ya ushiriki wao kwenye malezi ya watoto katika kupambana na mimba za umri mdogo kupitia mabaraza na vilabu vya watoto.
- 54. Mheshimiwa Spika,** Serikali imeimarisha upatikanaji wa takwimu za matukio ya ukatili na udhalilishaji wa wanawake na watoto na imeanza kutoa taarifa za takwimu za matukio ya makosa ya jinai ya ukatili na udhalilishaji wa wanawake na watoto za mwaka 2017/2018 na 2018/2019 katika vyombo vya habari mbalimbali ili jamii ielewe na kila mmoja kuweza kuchukua hatua ipasavyo. Kutokana na utafiti uliofanywa juu ya ukatili na udhalilishaji katika maeneo ya kazi katika sekta binafsi, imebainika kuwa waajiri wanaume wanafanya ukatili na udhalilishaji kwa **asilimia 44.2** ukilinganisha na waajiri wanawake ambao wanafanya

kwa **asilimia 18.2**. Vile vile, tatizo la kutoleana maneno mabaya limeripotiwa na karibu asilimia 90 ya waliohojiwa na **asilimia 72.5** ya wahojiwa wamesema kuwa mwenendo mzima wa kuzisimamia kesi za ukatili na udhalilishaji wa kijinsia katika vyombo vya sheria hauridhishi sambamba na kutokuwepo kwa kitengo maalum ndani ya taasisi binafsi kinachoshughulikia malalamiko ya ukatili na udhalilishaji wa kijinsia.

55. Mheshimiwa Spika, takwimu hizi za kiutafiti hazitoi taswira nzuri juu ya tatizo hilo kwenye taasisi zetu binafsi na ni vyema Serikali kupitia mamlaka husika zikachukua hatua ili kupunguza na hatimae kuondosha kabisa tatizo hili katika maeneo yote. Naamini utekelezaji wa Mpango wetu wa Miaka Mitano wa Kupambana na Vitendo vya Ukatili na Udhalilishaji dhidi ya wanawake na watoto (2017/2022) utasaidia kwa kiasi kikubwa kutatua baadhi ya changamoto hizi. Nawaomba sana wahusika wote ikiwa ni pamoja na wananchi kushirikiana kwa umoja wetu katika kupiga vita tatizo hili. Pia nawashauri wazee na walezi wenzangu tuongeze kuwa karibu zaidi na watoto wetu ili litakapomtokea tatizo la udhalilishaji aweze kujieleza kwa haraka na kumfichua mhusika na kumfikisha katika vyombo vya sheria badala ya kumalizana wenyewe.

**UTEKELEZAJI WA KAZI ZA KAWAIDA NA MIRADI YA
MAENDELEO KWA KIPINDI CHA MIEZI TISA
(JULAI-MACHI) 2019/2020**

56. Mheshimiwa Spika, shughuli za kawaida na miradi ya maendeleo kwa Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais zinatekelezwa kupitia Programu Kuu 11 na Programu Ndogo 25. Kwa kipindi cha miezi tisa (Julai - Machi) cha mwaka wa fedha 2019/2020, kupitia program zake tumetekeleza yafuatayo:-

OFISI YA MAKAMU WA PILI WA RAIS (C01)

PROGRAMU KUU - (PC0101): URATIBU WA SHUGHULI ZA MAKAMU WA PILI WA RAIS

57. Mheshimiwa Spika, Programu hii ina jukumu la kuratibu shughuli za Makamu wa Pili wa Rais pamoja na utoaji wa huduma zote muhimu kwa Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais. Katika mwaka wa fedha 2019/2020 Programu hii imetekeleza kazi zifuatazo:-

1. Programu Ndogo (SC010101) : Uratibu wa Shughuli za Makamu wa Pili wa Rais

58. Mheshimiwa Spika, Programu hii ina jukumu la kuratibu shughuli za Makamu wa Pili wa Rais pamoja na utoaji wa huduma zote muhimu kwa Muheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais. Katika mwaka wa fedha 2019/2020 Programu hii imetekeleza kazi zifuatazo:-

- i. Imeratibu ziara 2 za Kiserikali nje ya nchi kwa Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais katika nchi za Cuba na Dubai ili kuimarisha uhusiano na ushirikiano baina ya nchi zetu kiuchumi na kijamii.
- ii. Ofisi imeratibu ziara 33 za ndani ya nchi (Unguja, Pemba na Tanzania Bara) za Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais.
- iii. Vikao 23 vimefanyika vya Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais na Mabalozi pamoja na Wageni Mashuhuri kwa ajili ya kuimarisha uhusiano wa kidiplomasia na kibiashara baina ya Zanzibar na nchi, mashirika na taasisi wanayotoka wageni hao.

- iv. Ofisi imeendelea kushughulikia malalamiko, migogoro na kero za wananchi zinazohusu masuala ya ardhi, nyumba, fidia na kesi za maeneo ya uwekezaji ambapo jumla ya malalamiko 29 yamepokelewa na kuwasilishwa kwa taasisi zinazohusika na masuala hayo yanayolalamikiwa ili kuyapatiwa ufumbuzi. Miongoni mwa malalamiko hayo 20 yamepatiwa ufumbuzi na Ofisi inaendelea kufuatilia hatua zinazochukuliwa katika kuyapatia ufumbuzi malalamiko yaliyobakia.
- v. Ofisi imefanya matengenezo na marekebisho katika makaazi ya Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais yaliyopo Mazizini ikwemo uwekaji wa “tiles” jikoni, mfumo wa maji machafu na maji safi, upakaji wa rangi kwenye majengo na uzio na usafishaji wa mashimo ya maji machafu.
- vi. Imesimamia utekelezaji wa ahadi 14 zilizotolewa na Makamu wa Pili wa Rais kwa wananchi mbali mbali Unguja na Pemba katika shughuli zao za kiuchumi na kijamii.

59. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2019/2020 Programu hii Ndogo iliidhinishiwa kutumia **Shilingi 1,262,085,507** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Machi, 2020 fedha zilizoingizwa ni **Shilingi 906,995,421** ambazo ni **sawa na asilimia 72**

PROGRAMU KUU - (PCO102): URATIBU WA SHUGHULI ZA SERIKALI

60. Mheshimiwa Spika, Programu hii ina jukumu la kuweka mfumo imara na endelevu wa utoaji na upatikanaji wa huduma bora za Serikali kwa jamii kupitia Programu Ndogo saba ambazo ni Kukabiliana na Maafa, Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa, Shughuli za Serikali ya Mapinduzi

ya Zanzibar, Shughuli za SMZ Dar es Salaam, Usimamizi wa Masuala ya Watu wenye Ulemavu, Usimamizi wa Mazingira na Uratibu wa Mabadiliko ya Tabianchi.

Programu Ndogo – SCO10201: Kukabiliana na Maafa

61. Mheshimiwa Spika, Programu Ndogo ya Kukabiliana na Maafa ina jukumu la kuainisha, kuimarisha na kuratibu utekelezaji wa sera za kukabiliana na maafa hapa Zanzibar. Katika kipindi cha miezi tisa kwa 2019/2020, Programu Ndogo ya Kukabiliana na Maafa imetekeleza shughuli zifuatazo:-

- i. Ofisi imetoa elimu ya kujiandaa na kukabiliana na maafa kwa vikundi vya kijamii katika shehia 13 za Pemba ambazo ni Shehia za Micheweni, Majenzi, Chambani, Kiuyu - Mbuyuni, Maziwa Ng'ombe, Mjini Wingwi, Shumba Mjini, Jadida, Selemu, Chasasa, Mtemani, Bopwe na Limbani pamoja na kamati saba za uvuvi katika maeneo ya Chwaka, Matemwe, Mangapwani, Bwejuu, Jambiani Kikadini, Bweleo na Fumba kwa Unguja. Aidha, Elimu ya kukabiliana na Maafa imetolewa kwa wafanyakazi 240 wa Wizara saba za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar, Viongozi wa Kidini 28 na watu wenye ulemavu 40.
- ii. Ofisi imetoa elimu ya kukabiliana na maafa kupitia vipindi 15 vya Redio, kumi na mbili 12 kupitia Televisheni, makala mbili pamoja na matangazo matatu kupitia gazeti la Zanzibar leo. Vilevile, jumla ya kalenda 1,500, vipeperushi 1,000 na mabango 4 yamechapishwa na kusambazwa kwa ajili ya kutoa elimu ya kukabiliana na maafa kwa jamii.
- iii. Ofisi imeendelea na kuratibu ujenzi wa nyumba za waathirika wa mvua za masika za mwaka 2017

zinazojengwa katika eneo la Nungwi kwa Unguja na eneo la Tumbe kwa Pemba ambao awamu ya kwanza ya mradi huo umeshakamilika kwa asilimia 90 na awamu ya pili imeshamilika kwa asilimia 70 na ujenzi huo unatarajiwa kukamilika mwishoni mwa mwezi wa June, 2020. Ujenzi wa nyumba hizo uliwekewa jiwe la msingi katika maadhimisho ya miaka 56 ya Mapinduzi Matukufu ya Zanzibar.

- iv. Ofisi imefanya ukaguzi katika maeneo mbalimbali ikiwemo vituo 15 vya kuuzia mafuta vilivyopo Pemba, Kituo cha Kuuzia gezi kilichopo Masingini, Benki ya Watu wa Zanzibar tawi la Mwanakwerekwe na Mpirani pamoja na maeneo yanayojaa maji yakiwemo Mwantenga A na Mwantenga B, Ziwa Maboga na maeneo na mengine. Kufuatia ukaguzi huo kumebainika kuwa baadhi ya majengo na vituo hivyo vimekosa mifumo sahihi ya kukabiliana na maafa ikiwemo milango ya dharura, alama na michoro inayoonesha maeneo salama na kukosa maeneo ya kukusanyika wakati wa dharura, hali ambayo imepelekea Kamisheni ya Kukabiliana na Maafa kutoa maelekezo na taratibu sahihi za kuimarisha miundombinu iliyopo katika maeneo hayo ili kunusuru maisha ya watu na mali zao pindi maafa yanapotokea.
- v. Ofisi imetoa tahadhari za mapema juu ya muelekeo wa mvua za Vuli na Masika za mwaka 2019/2020 kwa kufanya vikao na wenyeviti wa Kamati za Maafa za Wilaya kwa Unguja na Pemba, kutoa matangazo sita (6) na maelezo baada ya habari juu ya tahadhari hizo kupitia ZBC redio na Televisheni. Vilevile, Kamisheni imetoa taarifa kwa taasisi husika juu ya tahadhari za mvua hizo pamoja na kufanya mikutano na jamii kwa kushirikiana na Kamati za Maafa za Wilaya.

- vi. Ofisi imetoa tahadhari kwa jamii juu ya mripuko wa maradhi ya Corona ambayo yamekuwa yakisambaa kwa kasi ulimwenguni na kupelekea athari mbalimbali kwa jamii. Elimu pia imekuwa ikitolewa kwa jamii juu ya kujikinga na ugonjwa huo kupitia njia mbalimbali zikiwemo vipindi vya redio na televisheni, makala, matangazo na machapisho mbalimbali. Vilevile, Kamisheni imekuwa ikizishajihisha Kamati za Kukabiliana na Maafa za Wilaya na Shehia katika kuunga mkono jitihada hizo.
- vii. Ofisi imefanya kikao kimoja (1) cha Kamati ya Kitaalamu ya Kukabiliana na Maafa pamoja na kikao kimoja cha kikosi kazi cha dharura kilichoitishwa tarehe 21 Desemba, 2019 na Mheshimiwa Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais ili kujadili athari za mvua iliyoambatana na upepo mkali usiku wa kuamkia tarehe hiyo. Aidha, Kamisheni imekuwa ikifanya vikao mara kwa mara ili kujadili na kuweka mikakati mbalimbali ya kujikinga na kukabiliana na mripuko wa maradhi ya Corona ambayo yamekuwa yakisambaa kwa kasi duniani.
- viii. Ofisi imefanya vikao viwili kwa ajili ya kufuatilia utekelezaji wa majukumu ya Kamati za Maafa za Wilaya Unguja na Pemba. Aidha, Kamisheni imefanya vikao viwili na wenyeviti wa Kamati za Kukabiliana na Maafa za Shehia kwa Wilaya za Kusini na Kaskazini 'A' Unguja ili kufuatilia utekelezaji wa majukumu ya kamati hizo.
- ix. Ofisi imeratibu utoaji wa huduma na misaada ya kibinaadamu katika matukio mbalimbali ya majanga/maafa yaliyotokea Unguja na Pemba ambapo jumla ya matukio 31 ya ajali za moto yalitokea Unguja na Pemba. Aidha, Kamisheni imeratibu huduma katika matukio

saba ya ajali za baharini yaliyotokea Unguja na Pemba na kupelekea jumla ya watu 18 kuathiriwa na ajali hizo ambapo kati ya hao watu wanne (4) wamepoteza maisha, watu wanne (4) wameokolewa wakiwa hai na watu kumi (10) kupotea na kutoenakana kabisa. Vilevile, Ofisi imeratibu kwa kufanya tathmini juu ya athari za mvua zilizoambatana na upepo mkali zilizotokea katika Msimu wa Mvua za Vuli za mwaka 2019 ambapo jumla ya Nyumba 750 ziliathika, kati ya hizo nyumba 734 Unguja na nyumba 16 kwa upande wa Pemba. Aidha, miti ya mazao 7,277 na jumla ya skuli 2 zimeathiriwa na upepo mkali kwa Unguja. Athari pia zimejitokeza kutokana na mvua hizo za vuli ambapo jumla ya ng'ombe 20 wamefariki kutokana na kubururwa na maji, nyumba 21 za makaazi, Msikiti na miundombinu ya barabara iliathirika na mvua hizo kwa upande wa Pemba.

- x. Ofisi imeandaa rasimu ya kanuni ya Mfuko wa Maafa ikiwa ni moja ya utekelezaji wa Ilani ya Uchaguzi ya CCM ya mwaka 2015 - 2020 ambapo kukamilika kwake kutaiwezesha Serikali kuratibu matukio ya majanga na maafa kwa wakati na ufanisi mkubwa zaidi.
- xi. Ofisi imefanya ukaguzi na matengenezo madogo ya mitambo ya mawasiliano ya dharura katika vituo vya Makunduchi, Gamba, Masingini na Maruhubi kwa Unguja, Micheweni, Chakechake na Mkoani kwa Upande wa Pemba.
- xii. Ofisi imetoa mashirikiano kwa Idara ya Uratibu wa Maafa ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania katika tukio la ajali ya moto lililosababishwa na kuripuka kwa gari la kubebea mafuta katika Mkoa wa Morogoro na kupelekea vifo vya zaidi ya watu 100.
- xiii. Ofisi kwa kushirikiana na wahusika wa masuala ya

kukabiliana na maafa imeadhimisha siku ya maafa duniani tarehe 13 Oktoba, 2019 ambapo kauli mbiu ya mwaka huu ni **“Miundombinu Imara Hupunguza Athari za Maafa: Chukuwa hatua endelevu kupunguza athari za maafa katika miundombinu na uharibifu wa huduma za msingi za jamii”**.

- xiv. Serikali kupitia Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais kwa kushirikiana na Wizara ya Afya imefanya uzinduzi wa Mpango wa Kutokomeza Kipindupindu Zanzibar. Uzinduzi huo ulifanyika tarehe 10 Septemba, 2019 ambapo Mgeni Rasmi alikuwa Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, Dkt. Ali Mohamed Shein.
- xv. Ofisi imeratibu vikao viwili vya kamati tendaji ya kusimamia utekelezaji wa Mpango wa Kutokomeza Kipindupindu Zanzibar;
- xvi. Ofisi imewapatia mafunzo ya muda mfupi wafanyakazi sita (6) na muda mrefu mfanyakazi mmoja pamoja na kuendelea kuwalipia wafanyakazi watano (5) wanaoendelea na mafunzo ya muda mrefu.
- xvii. Kamisheni imelipia huduma za ofisi pamoja na kununua vifaa mbalimbali vya uwendeshaji wa ofisi.
- xviii. Ofisi inaendelea kuandaa muongozo wa ufuatiliaji na tathmini kwa mipango ya kukabiliana na maafa ya Wilaya zote za Unguja na Pemba;
- xix. Ofisi inaendelea kuchapisha mipango ya kukabiliana na maafa ya wilaya ya Kaskazini ‘B’, Kusini na Kati kwa Unguja na Mkoani na Chakechake kwa upande wa Pemba.

62. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2019/2020 Programu hii Ndogo iliidhinishiwa kutumia **Shilingi**

932,600,000 kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Machi, 2020 fedha zilizoingizwa ni **Shilingi 624,390,400** ambazo ni sawa na asilimia 67 Aidha, Programu hii Ndogo ilipanga kutumia **Shilingi 180,000,000** kwa kazi za maendeleo na hadi Machi 2020 ilipata **Shilingi 94,950,000** ambazo ni sawa na **asilimia 53**

Programu Ndogo – SCO10202: Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa pamoja na Kuwaenzi Viongozi wa Kitaifa

- 63. Mheshimiwa Spika,** Programu hii ndogo ina jukumu la kuratibu sherehe na maadhimisho ya kitaifa pamoja na shughuli za kuwaenzi Viongozi wa Kitaifa. Miongoni mwa Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa yanayoratibiwa na Programu hii ni Sherehe za Mapinduzi Matukufu ya Zanzibar ya tarehe 12 Januari, 1964, Maadhimisho ya Siku ya Kuwaenzi Viongozi Wakuu wa Kitaifa, Sherehe za Muungano wa Tanganyika na Zanzibar pamoja na ushiriki wa viongozi na wananchi wa Zanzibar katika Sherehe za Uhuru wa Tanzania Bara. Aidha, Programu hii inaratibu mazishi ya viongozi kama ilivyoainishwa katika Sheria ya Kuwaenzi Viongozi wa Kitaifa Nam. 5 ya Mwaka 2019.
- 64. Mheshimiwa Spika,** Programu hii ndogo ambayo inatekelezwa na Idara ya Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa katika kipindi cha miezi tisa (Julai 2019 – Machi 2020, imetekeleza shughuli zifuatazo:-
- i. Ofisi imeratibu Maadhimisho ya Sherehe za Miaka 56 ya Mapinduzi Matukufu ya Zanzibar ambazo kilele chake kilifanyika tarehe 12 Januari 2020 Uwanja wa Amaan;
  - ii. Ofisi imeratibu Hitima na Dua ya Marehemu Sheikh Abeid Amani Karume iliyofanyika Afisi Kuu ya CCM, Kisiwandui tarehe 7 Aprili, 2020;

- iii. Ofisi imenunua vifaa vya sherehe vikiwemo, mashamiana, viti, meza na bendera kwa ajili ya sherehe za kitaifa;
- iv. Ofisi imejenga makaburi sita na kuyafanyia matengenezo makubwa makaburi matano ya Waasisi wa Mapinduzi Matukufu ya Zanzibar ya Mwaka ya 1964;
- v. Ofisi imelifanyia matengenezo makubwa jengo lililokuwa ghala la Idara lililoko Mwanakwerekwe na kulifanya kuwa Ofisi ya Idara ya Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa;
- vi. Ofisi imewapatia mafunzo ya muda mrefu wafanyakazi wawili (2) wa Idara pamoja na kuwapatia stahiki za wafanyakazi watano (5) waliokwenda likizo.

65. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2019/2020 Programu hii Ndogo iliidhinishiwa kutumia **Shilingi 1,228,836,268** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Machi, 2020 fedha zilizoingizwa ni **Shilingi 1,034,132,347** ambazo ni sawa na **asilimia 84**

Programu Ndogo – SCO10203: Shughuli za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar

66. Mheshimiwa Spika, Program Ndogo ya Shughuli za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar (SMZ) ina jukumu la kuratibu shughuli za SMZ, mambo ya Muungano, Utafiti pamoja na kusimamia na kuratibu utekelezaji wa Mfuko wa Maendeleo ya Jamii (TASAF) hapa Zanzibar. Programu hii ndogo inayotekelezwa na Idara ya Uratibu wa Shughuli za Serikali katika kipindi cha miezi tisa (Julai 2019 – Machi 2020), imetekeleza shughuli zifuatazo:-

- i. Imeendelea kuratibu na kufuatilia utekelezaji wa Ilani ya Uchaguzi ya CCM katika Taasisi zote za Serikali na kuandaa taarifa ya utekelezaji wa Ilani hiyo kwa kipindi cha miaka mitano na kuiwasilisha kwa mamlaka zinazohusika;
- ii. Imetoa uelewa na elimu juu ya utekelezaji wa Ilani ya Uchaguzi ya CCM ya mwaka 2015 – 2020 kwa makundi mbali mbali ya jamii na kupelekea jamii kuelewa shughuli zilizofanywa na Serikali kupitia maagizo ya Ilani hiyo;
- iii. Imeratibu na kufuatilia utekelezaji wa ahadi za viongozi wakuu wa kitaifa na kuandaa taarifa ya utekelezaji wa ahadi hizo na kuziwasilisha Serikalini na katika Chama Tawala (CCM);
- iv. Imeratibu na kufuatilia utatuzi wa malalamiko 10 ya wananchi, kati ya hayo matano yameshapatiwa ufumbuzi na matano yanaendelea kushughulikiwa;
- v. Imefuatilia na kuratibu shughuli za Serikali katika Mikoa na Wilaya zote za Zanzibar;
- vi. Imeratibu na kufuatilia utekelezaji wa maagizo, ushauri na ahadi zilizotolewa katika vikao vya Baraza la Wawakilishi katika Wizara na Taasisi za SMZ;
- vii. Imeratibu vikao vinne (4) vya sekretarieti ya Kamati ya Pamoja na vikao viwili (Kimoja cha Mawaziri na Kimoja cha Makatibu Wakuu) kuhusu masuala ya Muungano. Pamoja na mambo mengine, utaratibu wa vikao vya Kamati ya Pamoja ya SMT na SMZ unajumuisha Kamati ya Fedha, Uchumi na Biashara pamoja na Kamati ya Katiba Sheria na Utawala. Utaratibu huo umeanza kutumika na kupelekea vikao hivyo kufanyika kwa wakati na ufanisi.

- viii. Imeratibu vikao 29 vya mashirikiano baina ya Wizara/Idara/Taasisi za SMT na SMZ.
- ix. Imeratibu ziara za kikazi za Mawaziri wanaosimamia Muungano wa Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania wakati walipokuja Zanzibar kutembelea miradi ya Muungano;
- x. Imeandaa vikao viwili vya Kamati ya Taifa ya Utafiti ambavyo pamoja na mambo mengine vilijadili maombi ya tafiti yenye kuleta mashaka ya kimaadili na utaratibu wa Zanzibar. Aidha, muongozo wa maombi ya Utafiti Zanzibar umeandaliwa;
- xi. Imeratibu utoaji wa ruhusa ya vibali 175 vya utafiti katika sekta zote za kiuchumi na kijamii. Jumla ya wenyeji 127 na wageni 27 wamefanya utafiti hapa Zanzibar ikijumuisha tafiti 21 zilizofanywa na taasisi za serikali na binafsi na mashirikia ya kimataifa;
- xii. Imefuatilia utekelezaji wa miradi ya Mfuko wa Maendeleo ya Jimbo kwa majimbo ya Pemba na Mkoa wa Mjini Magharibi pamoja na kupokea marejesho ya fedha za Mfuko wa Maendeleo ya Jimbo kwa majimbo 54 ya Unguja na Pemba kwa fedha za Mwaka 2018/2019;
- xiii. Imeratibu na kusimamia uingizwaji wa fedha za Mfuko wa Maendeleo ya Jimbo kwa mwaka wa 2019/2020 ambapo majimbo yote yameshaingiziwa fedha hizo; na
- xiv. Idara imeshirikiana na Kamati ya Baraza la Wawakilishi ya Kudhibiti Hesabu za Serikali (PAC) na Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali (CAG) kukagua taarifa za utekelezaji wa miradi ya Mfuko wa Maendeleo ya Jimbo kwa majimbo tisa Unguja na tisa Pemba kwa miaka ya 2016/2017 na 2017/2018.

xv. Imeratibu utekelezaji wa Mpango wa Kunusuru Kaya Masikini (TASAF III) ulioteklezwa katika Shehia 204 (Unguja 126 na Pemba 78) ambapo katika kipindi cha taarifa hii, shughuli zifuatazo za Mpango huo zimeteklezwa:-

- i. Malipo kwa kaya masikini **31,870** (Unguja **17,801** na Pemba 14,069) kutoka Shehia 204 yametolewa. Jumla ya **Shilingi 1,164,540,000** zimelipwa kwa kaya **31,870**.
- ii. Mafunzo ya uandaji wa mipango rahisi ya biashara yametolewa katika Shehia zote 204 za Mpango Unguja na Pemba ambapo jumla ya **Shilingi 271,700,000** zilitumika. Mafunzo hayo yamewawezesha walengwa wote kubuni na kuandaa mipango ya biashara mbalimbali na tayari imeshawasilishwa.
- iii. Kusimamia na kufuatilia shughuliza uhamasishaji walengwa juu ya kuweka akiba na kukuza uchumi wa kaya zao kupitia vikundi vya Kuweka Akiba na Kukuza Uchumi wa Kaya. Jumla ya **Shilingi Bilioni 2.1** zimewekwa katika vikundi 2,047 Unguja na Pemba.
- iv. Ujenzi wa kituo cha Afya na utiaji wa samani na vifaa husika ambao uligharimu **Shilingi 164,000,000** katika Shehia ya Kianga, Wilaya ya Magharibi A Unguja umekamilika na Kituo hicho tayari kimeanza kutoa huduma;
- v. Kuratibu ziara mbalimbali za wahusika wa Mpango wa Kunusuru Kaya Masikini zikiwemo ziara ya Ujumbe wa Benki ya Dunia na Ujumbe wa Watendaji wa Serikali za Nigeria na Jamhuri

ya Kidemokrasia ya Congo ambao wamekuja kujifunza na kuona utekelezaji wa Mpango huo Tanzania Bara na Zanzibar;

- vi. Mafunzo ya utekelezaji wa shughuli za TASAF katika nchi ya Zambia, Ethiopia na Rwanda pamoja na kuelezea mafanikio katika kikao cha pamoja nchini Uswisi - Geneva.
- vii. Elimu na mafunzo kwa viongozi wa Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais na Wajumbe wa Kamati ya Baraza la Wawakilishi ya Kusimamia Ofisi za Viongozi Wakuu wa Kitaifa na wahusika wengine kuhusu Mpango wa Kunusuru Kaya Masikini ulipofikia na hatua zilizochukuliwa pamoja na uwepo wa Mpango huo mpya utakaoanza hivi karibuni.

67. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2019/2020 Programu hii Ndogo iliidhinishiwa kutumia **Shilingi 687,858,033** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Machi, 2020 fedha zilizoingizwa ni **Shilingi 493,465,435** ambazo ni sawa na **asilimia 72** Aidha, Programu hii Ndogo ilipanga kutumia **Shilingi 7,341,349,000** kwa kazi za maendeleo na hadi Machi 2020 ilipata **Shilingi 539,860,000** ambazo ni sawa na asilimia 7. Vilevile Baraza hili liliidhinisha matumizi ya **Shilingi 13,900,000,000** ikiwa ni ruzuku kwa Idara ya Uhamiaji, Zanzibar na hadi Machi 2020 ilipata **Shilingi 7,916,888,899** ambazo ni sawa na **asilimia 57**.

Programu Ndogo – SCO10204: Shughuli za SMZ Dar es Salaam

68. Mheshimiwa Spika, Programu Ndogo ya Shughuli za SMZ Dar es Salaam jukumu lake kuu ni kuratibu shughuli za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa upande wa Tanzania

Bara yenye lengo kukuza na kuimarisha ushirikiano baina SMZ na Wizara na Taasisi za Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Washirika wa Maendeleo, Taasisi za Kimataifa na Ofisi za Kibalozi. Kazi zilizotekelezwa kwa mwaka wa fedha 2019/2020 ni kama ifuatavyo:-

- i. Ofisi imeratibu na kushiriki vikao, ziara na mikutano 55 kwa Taasisi na Wizara za SMZ kwa upande wa Tanzania bara;
- ii. Ofisi imeratibu na kushiriki vikao 9 vya Ofisi za Kibalozi na Taasisi za Kimataifa.
- iii. Ofisi imeandaa kongamano, vipindi viwili (2) vya Televisheni kupitia Shirika la Utangazaji Zanzibar (ZBC), pamoja na kushiriki Tamasha la Biashara la Zanzibar kwa ajili ya kuitangaza Ofisi na shughuli inazozifanya kwa wahusika mbalimbali.
- iv. Ofisi imeweka mazingira mazuri ya kazi kwa kuwapatia wafanyakazi maslahi yao, kununua vifaa pamoja na huduma muhimu za kiofisi na inaendelea kuandaa mpango mkakati wa Ofisi.
- v. Ofisi imempatia mfanyakazi mmoja (1) mafunzo ya muda mrefu na mfanyakazi mmoja (1) mafunzo ya muda mfupi.
- vi. Ofisi inaendelea na ufuatiliaji wa ahadi na makubaliano kati ya Ofisi ya Uratibu Shughuli za SMZ Dar es Salaam na Ubalozzi wa India na Zambia.
- vii. Katika kukabiliana na janga la dunia la COVID – 19, Ofisi ya Uratibu wa Shughuli za SMZ Dar es Salaam inashirikiana na Wizara ya Afya Zanzibar kupitia Hospitali ya Mnazi Mmoja inapokea sampuli za COVID – 19 kutoka Zanzibar kuzipeleka Maabara Kuu ya Taifa iliyopo Dar es Salaam. Kazi hii mbali na kufanikisha, kuharakisha na kupunguza gharama kwa Serikali ya

Mapinduzi ya Zanzibar pia imeiwezesha Serikali kutoa takwimu za hali ya maambukizi ya COVID -19 kwa wakati.

- 69. Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2019/2020 Programu hii Ndogo iliidhinishiwa kutumia **Shilingi 616,204,441** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Machi, 2020 fedha zilizoingizwa ni **Shilingi 437,242,814** ambazo ni sawa na **asilimia 71**.

Programu Ndogo – SCO10205: Usimamizi wa Masuala ya Watu wenye Ulemavu

- 70. Mheshimiwa Spika**, Programu Ndogo ya Usimamizi wa Masuala ya Watu wenye Ulemavu ina jukumu la kutetea na kuratibu upatikanaji wa haki na fursa za Watu wenye Ulemavu katika sekta zote Unguja na Pemba. Jukumu hili linatekelezwa na Idara ya Watu wenye Ulemavu sambamba na Baraza la Taifa la Watu wenye Ulemavu. Kwa kipindi cha Julai - Machi, 2019/2020 programu hii ndogo imetekeleza kazi zifuatazo: -
- i. Ofisi imefanya mafunzo kwa kamati 35 za Shehia zinazoshughulikia masuala ya Watu wenye Ulemavu katika Mikoa ya Kusini na Kaskazini Unguja. Mafunzo hayo yaliwashirikisha wajumbe 105 (wanawake 44 na wanaume 61). Lengo la mafunzo hayo ni kuweza kuwatambua Watu wenye Ulemavu, kuwafichua na kuibua changamoto zinazowakabili katika maeneo yao ili kurahisisha upatikanaji wa mahitaji yao;
  - ii. Ofisi imeanzisha kamati za shehia 84 katika Wilaya zote za Pemba (Wete 20, Micheweni 20, Chake Chake 24 na Mkoani 20) ambazo zitasimamia masuala ya Watu wenye Ulemavu kupitia Shehia zao ili kukuza upatikanaji wa haki pamoja na kuibua muitiko wa kutafuta ufumbuzi wa changamoto zinazowakabili

katika ngazi za Shehia. Aidha imezipatia mafunzo kamati hizo za Wilaya ya Chakechake na Wete ambayo pia yamewakutanisha maimamu na walimu wa madrasa. Lengo ya mafunzo ni kuongeza uelewa wa jamii juu ya haki na umuhimu wa kuwatunza Watu wenye Ulemavu katika jamii kwa mujibu wa Sheria ya Watu wenye Ulemavu (Haki na Fursa) Namba 9. ya mwaka 2006;

- iii. Ofisi imeendesha mafunzo kwa wahusika wa masuala ya Watu wenye Ulemavu kutoka katika taasisi mbalimbali katika Wilaya ya Kaskazini 'A' wakiwemo; walezi na watoto wenye ulemavu juu ya uhamasishaji wa haki na fursa kwa Watu wenye Ulemavu. Vile vile mafunzo juu ya dhana ya ulemavu yametolewa kwa watumishi wa umma 500 (wanawake 270 na wanaume 230) huko Chuo cha Utawala wa Umma (IPA);
- iv. Ofisi imetoa visaidizi 288 (wanawake 170 na wanaume 118) ambavyo ni viti vya magurudumu mawili 69, fimbo nyeupe 35, "Elbow crutches" 30, viti vya chooni 18, mipira ya kutandikia 30 pamoja na pempasi katuni 60, miguu bandia miwili, lotion 27 fimbo za kutembelea 12 na miwani 5. Aidha kibajaji kimoja kimenunuliwa kwa ajili ya mfanyakazi mwenye ulemavu ili kumrahisishia katika utendaji wake wa kazi. Vilevile, Serikali imeendelea kutoa huduma za afya bure kwa Watu wenye Ulemavu na kuzifanya dawa za Watu wenye Ulemavu wa akili kuwa ni sehemu muhimu kununuliwa ili Watu wenye Ulemavu wa akili waweze kufaidika na huduma hizo;
- v. Ofisi imeandaa vikao vinne vya Baraza la Taifa la Watu wenye Ulemavu ambavyo vilijadili masuala mbalimbali yanayohusiana na uwepo wa mazingira rafiki kwa Watu wenye Ulemavu na ujumuishwaji wa

masuala hayo katika jamii yetu. Aidha vikao vinne vya maafisa waratibu wa masuala ya Watu wenye Ulemavu vimefanyika kwa lengo la kupokea ripoti za utekelezaji za mawizara juu ya masuala ya Watu wenye Ulemavu katika wizara husika na kupeana ushauri jinsi ya kuendeleza na kusimamia utekelezaji wa Sheria za Watu wenye Ulemavu Haki na Fursa sawa No.9 ya mwaka 2006 katika taasisi zao. Vilevile maafisa waratibu wa Watu wenye Ulemavu walipatiwa mafunzo juu ya kujumuisha masuala ya Watu wenye Ulemavu katika sekta zao na upatikanaji wa taarifa kwa Watu wenye Ulemavu.

- vi. Ofisi imevipatia ruzuku vikundi viwili vya ujasiriamali vya Watu wenye Ulemavu ambavyo ni **“Nasisi Tuwe Mbele”** cha Mpapa Wilaya ya Kati, na **Maskini nae mtu** kilichopo Mto wa Pwani, Wilaya ya Kaskazini ‘A’ ambavyo vinajishughulisha na uzalishaji wa mboga mboga na uanikaji wa dagaa. Aidha, katika kipindi cha miezi mitatu mitatu Ofisi imetoa ruzuku kwa Jumuiya nne za Watu wenye Ulemavu. Jumuiya hizo ni CHAVIZA, JUWAUZA, UWZ na Jumuiya ya Maalbino Zanzibar;
- vii. Ofisi imetoa mafunzo ya lugha ya alama kwa watoa huduma 20 (wanawake 12 na wanaume wa nane) kutoka Mkoa wa Kusini na Kaskazini Unguja, sekta binafsi na za kiserikali, maafisa ustawi wa jamii, Polisi kutoka dawati la kijinsia, watendaji wa Shehia pamoja na Jumuiya za walimu na madrasa na wafanyakazi. Lengo la mafunzo hayo ni kukuza uelewa juu ya matumizi sahihi ya lugha ya alama wakati wa kuwapatia huduma Watu wenye Ulemavu wanapofika katika taasisi zao.

- viii. Ofisi imeratibu na kufanikisha Maadhimisho ya Siku ya Kimataifa ya Watu wenye Ulemavu yaliyofanyika tarehe 3/12/2019 katika Uwanja wa Pindua, Wilaya ya Mkoani, Mkoa wa Kusini Pemba. Kaulimbiu ya maadhimisho hayo ilikuwa ni **“Kukuza Ushiriki wa Watu Wenye Ulemavu na Uongozi Wao, Kuchukua Hatua Kufikia Dira ya Maendeleo ya 2030”**. Katika maadhimisho hayo, Ofisi ilizindua mfumo wa kuhifadhia taarifa za Watu wenye Ulemavu Zanzibar, ambapo utaweza kutoa taarifa mbalimbali ikiwemo binafsi, Jumuiya zao na vikundi vya ujasiriamali;
- ix. Ofisi imefanya uhamasishaji wa vipindi 18 kupitia redio na televisheni mbali mbali kwa lengo la kutoa elimu juu ya kuwalinda Watu wenye Ulemavu dhidi ya vitendo viovu vya udhalilishaji;
- x. Ofisi imefanya ufuatiliaji wa malalamiko juu ya udhalilishaji kwa Watu wenye Ulemavu Unguja na Pemba ili kutafuta njia za kuyashughulikia kupitia vyombo vya kisheria na kuwafichua wadhalilishaji ili kupunguza wimbi la udhalilishaji uliokithiri miongoni wa Watu wenye Ulemavu;
- xi. Ofisi imeendelea kusimamia taarifa sahihi katika “Data Base” za Watu wenye Ulemavu ili kukuza ufanisi na utendaji katika kuratibu masuala yao;
- xii. Ofisi imewapatia wafanyakazi stahiki zao yakiwemo malipo ya likizo, malipo ya ufiwa na mafunzo. Aidha, Vilevile, Ofisi imefanya ununuzi wa vifaa kwa ajili ya matumizi ya ofisini, matengenezo madogo madogo, ununuzi wa bendera pamoja na kuvifanyia huduma vizimia moto (fire extinguishers).

71. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2019/2020 Programu hii Ndogo iliidhinishiwa kutumia **Shilingi**

616,211,915 kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Machi, 2020 fedha zilizoingizwa ni **Shilingi 431,320,157** ambazo ni sawa na **asilimia 70**.

Programu Ndogo – CO10206: Usimamizi wa Mazingira

72. Mheshimiwa Spika, lengo la Programu hii ndogo ni kuimarisha uhifadhi na utunzaji wa mazingira Zanzibar. Programu Ndogo hii ambayo inatekelezwa kwa pamoja na Mamlaka ya Usimamizi wa Mazingira Zanzibar (ZEMA) na Idara ya Mazingira. Kwa kipindi cha miezi tisa cha mwaka wa fedha 2019/2020, imetekeleza kazi zake kama ifuatavyo:-

- i. Imetafsiri Kanuni mbili kwa lugha ya Kiswahili ambazo ni Tathmini ya Athari ya Kimazingira (2019) na Mifuko ya Plastiki (2018). Aidha, imeitafsiri Miongozo miwili ambayo ni Mkakati wa Kufanya Tathmini ya Athari ya Kimazingira na Tathmini ya Athari ya Kimazingira;
- ii. Imefanya jumla ya operesheni 106 za kusimamia upigaji marufuku mifuko ya plastiki ambapo watu 183 wamekamatwa na kufikishwa Mahakamani na kutozwa faini ya jumla **Shilingi 23,473,000**. Katika operesheni hizo, jumla ya **kilo 1,119** za mifuko ya plastiki zimekamatwa;
- iii. Aidha, Ofisi imefanya jumla ya operation 69 za kudhibiti uchukuaji holela wa maliasili zisizorejesheka ambapo watu 46 wamekamatwa na kufikishwa Mahakamani na kutozwa faini ya jumla **Shilingi 12,300,000**. Katika operesheni hizo, jumla ya gari 10 za aina ya canter, hino na carry pamoja na gari 14 za ng'ombe zilizobeba mchanga zimekamatwa;
- iv. Ofisi imefanya ufuatiliaji wa kimazingira wa jumla ya maeneo 46 yaliyoathirika kimazingira kwa uchimbaji

wa kifusi, kokoto, mchanga, mawe, kuporomoka mlima na utupaji wa taka Unguja na Pemba. Aidha ushauri na miongozo ya kimazingira imetolewa katika maeneo hayo. **Kiambatanisho namba 1** kinaonesha maeneo ya kimazingira yaliyofuatiliwa;

- v. Ofisi imeratibu Tathmini 39 za kimazingira kwa miradi ya kiuchumi na kimaendeleo na kutoa vyeti 39 vya kimazingira. Masharti ya kimazingira yameambatanishwa na vyeti hivyo kwa ajili ya kuhakikisha kuwa miradi hiyo inaendelezwa bila ya kuwa na uharibifu na uchafuzi mkubwa wa mazingira. **Kiambatanisho namba 2** kinaonesha majina ya miradi iliyofanyiwa Tathmini ya Kimazingira;
- vi. Ofisi imefanya ufuatiliaji wa miradi 64 ya kiuchumi na maendeleo katika maeneo mbalimbali ya Zanzibar kama inavyoonekana katika **Kiambatanisho namba 3**. Kutokana na ufuatiliaji huo, miradi mingi imeonekana kuanza kutekeleza masharti ya mazingira;
- vii. Ofisi imefungua nambazasimuzakupokeleamalalamiko na hoja za kimazingira ambapo kwa Unguja ni 0776 055 708 na Pemba ni 0776 608 828. Tayari wananchi wameanza kutumia huduma hiyo ambapo jumla ya taarifa za malalamiko na maombi 10 zinazohusiana na uharibifu na uchafuzi wa mazingira; mabadiliko ya tabianchi na elimu ya mazingira yamepokelewa Unguja na Pemba na kufanyiwa kazi. **Kiambatanisho namba 4** kinaonesha taarifa za malalamiko ya kimazingira zilizopokelewa na kufanyiwa kazi;
- viii. Ofisi imetayarisha na kurusha jumla ya vipindi 12 vya redio na vipindi sita vya TV vya mazingira kwa ajili ya kukuza uelewa na ushiriki wa jamii katika utunzaji na uhifadhi wa mazingira. **Kiambatanisho namba 5**

kinaonesha Vipindi vya Redio na TV vilivyotayarishwa na kurushwa. Aidha, Ofisi ilishiriki Maonesho ya Kilimo ya Nane Nane yaliyofanyika Kizimbani, Unguja tarehe 01/08/2019 hadi tarehe 08/08/2019. Pia, ilishiriki Maonyesho ya Chakula yaliyofanyika Chamanangwe Pemba tarehe 10/10/2019 hadi 19/10/2019, na Maonyesho ya Tamasha la Sita la Biashara kwa ajili ya maadhimisho ya miaka 56 ya Mapinduzi ya Zanzibar yaliyofanyika katika Viwanja vya Maisara kuanzia tarehe 02/01/2020 hadi tarehe 15/01/2020. Kwenye Matamasha yote hayo washiriki waliotembelea Banda la Mazingira walipatiwa elimu ya mazingira ambapo wastani wa wananchi 1,000 walitembelea banda la Mazingira kwenye Maonesho yote matatu;

- ix. Ofisi imefanya mikutano 29 ya kuelimisha jamii na wadau juu ya usimamizi wa mazingira na mabadiliko ya tabianchi ambapo mikutano 17 imefanyika Unguja na 12 Pemba. Jumla watu 904 walishiriki mikutano hiyo, kati ya hao, washiriki 544 ni Unguja na 360 Pemba. Mikutano hiyo imefanyika katika Wilaya ya Kati (4), Wilaya ya Kusini (4), Wilaya ya Kaskazini A (4) na Wilaya ya Kaskazini B (4), Unguja na kwa Pemba ni Wilaya ya Wete (2), Micheweni (4) Chake Chake (3) na Mkoani (3). Aidha, umefanyika mkutano mmoja kwa Wasaidizi Wakurugenzi Mtambuka wa Manispaa tatu, Halmashauri nne na Maofisa Mazingira wa Wilaya saba za Unguja kwa lengo la kujadili mashirikiano ya pamoja katika utekelezaji wa kazi za utunzaji na uhifadhi wa mazingira.

- 73. Mheshimiwa Spika;** kwa mwaka wa fedha 2019/2020, Mamlaka ya Usimamizi wa Mazingira Zanzibar ilipangiwa kukusanya jumla ya **Shilingi 156,990,000** ambazo zinatokana na ada ya uhifadhi na ukaguzi wa mazingira. Katika kipindi cha Julai, 2019 – Machi, 2020, Mamlaka

imekusanya jumla ya **Shilingi 61,100,000** sawa na **asilimia 39**.

- 74. Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2019/2020 Programu hii Ndogo iliidhinishiwa kutumia **Shilingi 518,768,200** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Machi, 2020 fedha zilizoingizwa ni **Shilingi 388,499,313** ambazo ni sawa na **asilimia 75**.

Programu Ndogo – CO10207: Uratibu wa Mazingira na Mabadiliko ya Tabianchi

- 75. Mheshimiwa Spika**, Programu Ndogo ya Uratibu wa Mazingira na Mabadiliko ya Tabianchi inahusika na uhifadhi na utunzaji wa mazingira pamoja na uratibu wa masuala ya mabadiliko ya tabianchi ili jamii yetu iweze kuchukua hatua za kukabiliana na athari zinazotokana na mabadiliko ya tabianchi na inatekelezwa na Idara ya Mazingira. Kwa mwaka wa fedha wa 2019/2020; utekelezaji wa Programu hii ndogo ulitekelezwa kupitia Mradi wa Kukuza Uwezo wa Kitaifa wa Kuhimili Athari za Mabadiliko ya Tabianchi (AfDB) na Mradi wa Kuimarisha Uhimili wa Mabadiliko ya Tabianchi na Maisha ya Jamii (UNDP).
- 76. Mheshimiwa Spika**, Katika kipindi cha Julai 2019 – Machi 2020 cha mwaka 2019/2020, kazi zilizotekelezwa katika programu hii ni:-

- i. Ofisi imefanya mafunzo ya siku tatu ya kujengea uwezo watendaji wa Mamlaka za Serikali za Mitaa, wawekezaji wa sekta ya utalii na watendaji wa Kamisheni ya Ardhi juu ya uzingatiaji na uingizaji wa masuala ya mabadiliko ya tabianchi kwenye sekta ya utalii, mipango na matumizi ya ardhi. Jumla ya watendaji 266 walishiriki mafunzo hayo;

- ii. Ofisi imeendesha mafunzo ya kusimamia masuala ya mabadiliko ya tabiachi pamoja na uingizwaji ya masuala ya mabadiliko ya tabianchi katika mipango na miradi na sekta kwa watendaji 120 kutoka wizara mbalimbali za Serikali.
- iii. Ofisi inaendelea kutayarisha tovuti ya Idara ya Mazingira; na kutoa mafunzo juu ya mabadiliko ya tabianchi na tayari imempata mshauri elekezi wa kazi hiyo.
- iv. Ofisi imefanya mkutano wa siku moja wa kujenga uwezo wa Waratibu wa Kisekta juu ya kuzingatia na kuingiza masuala ya mabadiliko ya tabianchi katika mipango ya sekta. Jumla ya waratibu 30 kutoka sekta za umma walishiriki mkutano huo;
- v. Ofisi imeendesha mafunzo ya siku tatu ya usomaji wa taarifa za hali ya mvua kwa Mamlaka ya Hali ya Hewa Kanda ya Zanzibar ambayo yataasiadia kutoa taarifa za awali za mwenendo wa mvua na mabadiliko ya tabianchi;
- vi. Ofisi imefanya ukaguzi wa maeneo 9 yatakayofungwa vifaa vya hali ya hewa (Automatic Weather Stations) katika maeneo ya Unguja (5) na Pemba (4) kwa ajili ya kuimarisha upatikanaji wa taarifa za hali ya hewa;
- vii. Katika suala la uhimili wa mabadiliko ya tabianchi Ofisi imeandaa andiko katika sekta ya kilimo lenye jina la “Enhancing Agriculture productivity in the coastal communities of Zanzibar”. Andiko hili limewasilishwa Mfuko ya Kukabiliana na Mabadiliko ya Tabianchi (Adaptation Fund);
- viii. Ofisi imetayarisha ramani, makisio ya ujenzi na mkataba wa kuliendeleza eneo la Msuka ambapo jumla

ya **Shilingi 299,000,000** zinahitajika kwa hatua za awali za kulihami eneo lenye urefu wa mita 250.

- 77. Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2019/2020 Programu hii Ndogo iliidhinishiwa kutumia **Shilingi 388,456,800** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Machi, 2020 fedha zilizoingizwa ni **Shilingi 255,029,411** ambazo ni sawa na asilimia 66. Aidha, Programu hii Ndogo ilipanga kutumia **Shilingi 806,600,000** kwa kazi za maendeleo na hadi Machi 2020 ilipata **Shilingi 140,214,750** ambazo ni sawa na **asilimia 19**.

PROGRAMU KUU - (PCO104): UENDESHAJI NA URATIBU WA OFISI YA MAKAMU WA PILI WA RAIS

- 78. Mheshimiwa Spika**, Programu Kuu hii ya Uendeshaji na Uratibu wa Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais inahusika na uimarishaji wa mazingira bora ya wafanyakazi, usimamizi wa mipango na shughuli za kiofisi za Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais. Programu hii ina Programu Ndogo tatu ambazo ni Uongozi na Utawala, Mipango, Sera na Utafiti na Ofisi Kuu Pemba.

Programu Ndogo – CO10401: Uongozi na Utawala

- 79. Mheshimiwa Spika**, Programu hii ndogo inatekelezwa na Idara ya Utumishi na Uendeshaji na inahusika na usimamizi wa rasilimali watu na utekelezaji wa kazi za kila siku za Ofisi. Kwa kipindi cha miezi tisa cha mwaka wa fedha 2019/2020 Programu ndogo hii imetekeleza kazi zifuatazo:-

- i. Imeendelea kusimamia maslahi na kuwapatiwa wafanyakazi stahiki zao zikiwemo za mishahara, mchango wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii (ZSSF), Aidha, Wafanyakazi 145 walipatiwa likizo la kawaida na 83 waliostahiki kulipwa posho la likizo wamelipwa kwa

mujibu wa taratibu. Pia, wafanyakazi 95 wamelipwa malipo baada ya saa za kazi na wafanyakazi 20 wamelipwa ubani. Vilevile, wafanyakazi 30 walirekebishiwa mishahara yao na kupangwa katika madaraja baada ya kurejea masomoni. Angalia **Kiambatanisho namba 6;**

- ii. Imewaendeleza kwa kuwapatia mafunzo ya muda mrefu na mfupi ili kuwajengea uwezo kitaaluma wafanyakazi wa kada tofauti kwa mujibu wa mahitaji katika fani mbalimbali. Jumla ya wafanyakazi 47 walipatiwa mafunzo marefu. Wafanyakazi sita (6) katika kiwango cha cheti, Stashahada ya kawaida tisa (9), Shahada ya kwanza 11, Stashahada ya Uzamili wawili (2), Shahada ya Uzamili 17, Shahada ya Uzamivu (Phd) wawili (2) na wafanyakazi 26 wamepatiwa mafunzo mafupi. Aidha, Wafanyakazi 150 walipatiwa mafunzo ya kupambana na Rushwa na Udhibiti Uchumi, wafanyakazi 30 mafunzo ya Lugha ya alama na wafanyakazi wapya 62 walipatiwa mafunzo ya awali ambapo 40 kati yao tayari wamethitishwa kazini kwa mujibu wa taratibu. **Angalia Kiambatanisho 7;**

- iii. Kuendelea kuimarisha Divisheni ya Kumbukumbu kwa kuongeza kompyuta moja (1) sehemu ya Masjala bayana. Vilevile, wafanyakazi 57 wa masjala za Ofisi walipatiwa mafunzo juu ya mfumo bora wa utunzaji wa kumbukumbu;
- iv. Huduma za usafiri zimeimarishwa kwa kuvifanyia matengenezo vyombo vya usafiri pamoja na kununua gari moja (1) ajili ya ufuatiliaji kazi;
- v. Aidha, huduma za Ofisi zimeimarishwa kwa kununua vitendea kazi vikiwemo vifaa vya kuandikia, Kompyuta sita (Desktop 5 na laptop 1) mashine ya photocopy moja (1) Televisheni mbili (2) na samani za Ofisi. Pia, jengo la Ofisi Vuga limefanyiwa matengenezo;

vi. Imeratibu na kuandaa vikao vya Kamati ya Uongozi vitatu (3), Kamati Tendaji 14, Kamati ya Ukaguzi viwili (2) na Bodi ya Zabuni vitatu (3).

80. Mheshimiwa Spika, katika kipindi cha kuanzia Julai, 2019 hadi Machi, 2020 Idara ya Uendeshaji na Utumishi kupitia Programu ndogo ya Uongozi na Utawala, Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais ili panga kutumia jumla ya **TSh.1,288,607,829** na kutumia **Shilingi 1,098,703,360** sawa na **asilimia 67**.

Programu Ndogo – CO10402: Mipango, Sera na Utafiti

81. Mheshimiwa Spika, Programu hii ndogo ambayo inatekelezwa na Idara ya Mipango, Sera na Utafiti inahusika na uratibu wa masuala ya bajeti, uibuaji na ufuatiliaji wa miradi ya maendeleo pamoja na tafiti zinazohusu masuala yanayosimamiwa na Ofisi. Aidha, Programu hii ina jukumu la kuratibu masuala ya sera na miongozo ya sekta iliyomo katika Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais. Kwa kipindi cha miezi tisa cha mwaka wa fedha 2019/2020 Programu ndogo hii imetekeleza kazi zifuatazo:-

- i. Ofisi imeandaa Mpango Kazi wa Ofisi wa mwaka 2019/2020 na taarifa za utekelezaji wa mpango huo kwa vipindi tofauti ikiwemo robo mwaka, nusu mwaka na miezi tisa 2019/2020 na kuziwasilisha katika mamlaka zinazohusika. Aidha, Ofisi meandaa bajeti, mipango ya ofisi pamoja na kuibua miradi ya maendeleo kwa mwaka wa fedha 2019/2020;
- ii. Ofisi imefanya ufuatiliaji na tathmini za utekelezaji wa programu/miradi ya maendeleo inayotekelezwa na Idara/Taasisi zilizomo katika Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais kwa robo tatu;

- iii. Vilevile, Ofisi imeratibu na kusimamia tafiti zinazoendelea kufanywa na Idara na Taasisi zilizo chini ya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais;
- iv. Vilevile, Ofisi imeratibu uandaaji wa sera, sheria na miongozo inayohusu masuala yanayotekelezwa na Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais ikiwemo Sheria Namba 5 ya Kuwaenzi Viongozi wa Kitaifa ya 2019, Sheria ya Utawala wa Baraza la Wawakilishi, Kanuni ya Miundombinu Rafiki kwa Watu wenye Ulemavu na Kanuni ya Mfuko wa Watu wenye Ulemavu pamoja na Kanuni mbili zinazohusu masuala ya uhifadhi wa mazingira;
- v. Ofisi imeendelea kuratibu utekelezaji wa Mradi wa Ujenzi wa Nyumba ya Makaazi ya Makamu wa Pili wa Rais unaoendelea huko Pagali Pemba ambapo kwa sasa ujenzi huo umefikia katika hatua ya umaliziaji (fishing) ikiwemo kupaka rangi, kuweka ardhi sawa (land scaping) na kuweka mifumo ya maji;
- vi. Ofisi imesimamia utekelezaji wa Programu za Kupambana na UKIMWI, Kifua Kikuu na Malaria kupitia chombo cha Uratibu wa Mfuko wa Dunia Zanzibar (ZGFCCM);
- vii. Ofisi imeratibu na kusimamia uimarishaji wa masuala ya Takwimu za Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais ikiwa pamoja na kuwajengea uwezo wa ukusanyaji, uchambuzi na matumizi ya taarifa Maafisa Takwimu/ Mipango walio katika idara na taasisi za Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais;
- viii. Ofisi imewapatia mafunzo ya uandaaji wa mapendekezo ya awali ya miradi kwa maafisa mipango/miradi wa idara na taasisi zake. Aidha, ofisi iliwapatia mafunzo

ya uandishi wa mapendekezo ya utafiti kwa Wakuu wa Taasisi/Idara za Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais;

- ix. Imeendelea kuratibu vikao vya mashirikiano baina ya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais na Ofisi ya Waziri Mkuu na Ofisi ya Makamu wa Rais – SMT;
- x. Ofisi imewapatia wafanyakazi watatu wa Idara mafunzo ya muda mrefu.

82. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2019/2020 Programu hii Ndogo iliidhinishiwa kutumia **Shilingi 445,829,373** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Machi, 2020 fedha zilizoingizwa ni **Shilingi 274,812,589** ambazo ni sawa na **asilimia 62**. Aidha, Programu hii Ndogo ilipanga kutumia **Shilingi 350,000,000** kwa kazi za maendeleo na hadi Machi 2020 ilipata **Shilingi 300,000,100** ambazo ni sawa na **asilimia 86**.

Programu Ndogo – CO10403: Uratibu na Utekelezaji wa Shughuli za Ofisi - Pemba

83. Mheshimiwa Spika, Programu hii ndogo inatekelezwa na Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais, Pemba. Kwa vile shughuli zinazofanywa na Idara na Taasisi za Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais Zanzibar vilevile hutekelezwa Pemba, Programu hii inahusika zaidi na uratibu wa shughuli hizo kwa Pemba sambamba na shughuli za kiutawala za kila siku. Kwa kipindi cha miezi tisa cha mwaka wa fedha 2019/2020 Programu ndogo hii imetekeleza kazi zifuatazo:-

- i. Ofisi imewajengea uwezo wafanyakazi juu ya masuala ya utunzaji siri na kumbukumbu za Ofisi, habari na mawasiliano, na namna ya kujikinga na kukabiliana na maradhi ya Corona (COVID 19);

- ii. Ofisi imeratibu ziara tano za kikazi za Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais alizozifanya Pemba;
- iii. Ofisi imeandaa mipango ya bajeti kwa mwaka wa fedha 2019/2020, taarifa tatu za utekelezaji wa kazi za kawaida, Mpango kazi wa mwaka 2019/2020 na taarifa ya utekelezaji wa kazi (bango kitita) ya robo ya kwanza (Julai hadi Septemba 2019) na ya miezi sita (Julai hadi Disemba 2019). Aidha, Ofisi imeandaa Taarifa ya Utekelezaji wa Ilani ya Uchaguzi ya Chama Tawala (CCM) kwa kipindi cha miaka minne (2015/2019) na ya miaka mitano (2015/2020);
- iv. Ofisi imeendelea kuimarisha kazi za usimamizi na ufuatiliaji wa utekelezaji wa Program ya Miradi ya Maendeleo iliyo chini ya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais ikiwemo uratibu wa mradi wa ujenzi wa nyumba za makaazi ya Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais Pagali – Pemba pamoja na kuratibu utekelezaji wa mradi wa kijiji cha wananchi walioathirika na mvua za masika ulioko Tumbe;
- v. Ofisi imeendelea kuratibu utekelezaji wa Mpango wa Kunusuru Kaya Masikini uliohusisha zoezi la uhaulishwaji wa fedha kwa walengwa katika Shehia 78 zilzomo katika Mpango na vikundi 673 vilipatiwa usajili wa vyama vya ushirika na kupatiwa mafunzo ya shughuli za kiuchumi;
- vi. Ofisi imeratibu utekelezaji wa Mfuko wa Maendeleo ya Jimbo;
- vii. Ofisi imeratibu jumla ya ziara 11 za Viongozi Wakuu wa Kitaifa pamoja na ahadi walizotoa ikiwemo ahadi ya Waziri Mkuu wa Jamhuri ya Muungano Tanzania Mheshimiwa Kassim Majaliwa Majaliwa ya kusaidia ujenzi wa nyumba za Polisi FFU Finya;

- viii. Ofisi imeratibu na kutoa elimu kwa jamii juu ya haki za msingi za Watu wenye Ulemavu. Aidha, imeratibu shughuli za kukabiliana na maafa ikiwemo kutoa elimu kwa jamii, imeratibu mikutano mitano kwa kamati za ulinzi na usalama na kamati ya kitaalamu ya kuratibu namna ya kujikinga na kukabiliana magonjwa hatarishi ikwemo Corona sambamba na kutenga maeneo ambayo yatatumika kuwaweka wagonjwa (Treatment centre) na sehemu ya kuwaweka wananchi wanaoshukiwa kuwa na maradhi hayo (Isolation Rooms);
- ix. Ofisi imeratibu ushiriki wa viongozi na wananchi kutoka Pemba katika Maadhimisho ya Sherehe za Miaka 56 ya Mapinduzi ya Zanzibar na maadhimisho ya kuwaenzi viongozi wakuu wa kitaifa pamoja na kuendelea na uratibu wa shughuli za usimamizi na uhifadhi wa mazingira kwa lengo la kukabiliana na mabadiliko ya tabianchi;
- x. Ofisi imewapatia mafunzo ya muda mrefu wafanyakazi nane na watatu wamepatiwa mafunzo ya muda mfupi;
- xi. Ofisi imeendelea kuimarisha mazingira ya Ofisi kwa ununuzi wa vifaa vya kufanyia kazi na kusimamia stahiki za wafanyakazi.

84. Mheshimiwa Spika, Programu ndogo ya Uratibu wa Utekelezaji wa Shughuli za Ofisi Pemba kwa mwaka wa fedha 2019/2020 iliidhinishiwa **Shilingi 927,531,690** kwa matumizi ya kazi za kawaida na hadi kufikia Machi, 2020 Ofisi imeingiziwa **Shilingi 774,500,065** sawa na **asilimia 84.**

BARAZA LA WAWAKILISHI (C02)

- 85. Mheshimiwa Spika,** Baraza la Wawakilishi lina jukumu la kutunga sheria, kufuatilia utendaji wa Serikali na kuidhinisha na kusimamia Mipango ya Maendeleo ya Serikali ili kuhakikisha kuwa mahitaji ya wananchi yanapatikana. Jukumu hili la Baraza linatekelezwa kupitia Programu Kuu mbili ambazo ni Programu ya Kutunga Sheria, Kupitisha Bajeti na Kusimamia Taasisi za Serikali na Programu ya Uongozi na Utawala wa Baraza la Wawakilishi.

PROGRAMU KUU - (CO201): KUTUNGA SHERIA, KUPITISHA BAJETI NA KUSIMAMIA TAASISI ZA SERIKALI NA PROGRAMU KUU - PROGRAMU KUU - (CO202): UONGOZI NA UTAWALA WA BARAZA LA WAWAKILISHI

- 86. Mheshimiwa Spika,** kwa kipindi cha miezi tisa cha mwaka wa fedha 2019/2020 Afisi ya Baraza kupitia Programu hizi imetekeleza kazi zifuatazo:-
- i. Imeratibu na kuendesha Mikutano ya Kawaida mitatu na mmoja wa dharura. Jumla ya Miswada 19 ya Sheria ilijadiliwa na kupitishwa (**Angalia Kiambatanisho Namba 8**) na jumla ya maswali 1,106 yaliulizwa na kujibiwa;
  - ii. Imeratibu kazi za Kamati za Kudumu za Baraza kwa Taasisi zote za Serikali ya Mapinduzi Zanzibar;
  - iii. Imeendelea kuwapatia mafunzo wafanyakazi wake katika ngazi za Shahada, Shahada ya Uzamili na Shahada ya Uzamivu pamoja na mafunzo ya muda mfupi katika fani mbalimbali kama za Utawala na Uendeshaji wa shughuli za Baraza;

- iv. Imeweka mazingira mazuri ya majengo yake na ya kiusalama hasa katika hali hii ya kuwa na mripuko wa maradhi ya Corona (COVID 19).

87. Mheshimiwa Spika, Afisi ya Baraza la Wawakilishi kupitia Programu zake mbili kwa mwaka wa fedha 2019/2020 iliidhinishiwa jumla ya **Shilingi 21,009,400,000** kwa matumizi ya kawaida ambapo hadi Machi, 2020 jumla ya fedha zilizopatikana ni **Tshs 14,638,219,192** sawa na **asilimia 70**

TUME YA UCHAGUZI YA ZANZIBAR (C03)

88. Mheshimiwa Spika, Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar ina Programu Kuu mbili ambazo ni Programu ya Uendeshaji wa Shughuli za Uchaguzi na Programu ya Usimamizi wa Kazi za Utawala za Uendeshaji wa Shughuli za Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar.

PROGRAMU KUU - (PCO301): UENDESHAJI WA SHUGHULI ZA UCHAGUZI

89. Mheshimiwa Spika, kwa kipindi cha miezi tisa cha mwaka wa fedha 2019/2020 katika Programu ya Uendeshaji wa Shughuli za Uchaguzi, Tume ya Uchaguzi imetekeleza kazi zifuatazo:

- i. Imeshiriki mikutano na uangalizi wa uchaguzi katika nchi mbalimbali za Afrika na Mabara mengine ikiwa ni wanachama wa Jumuiya mbalimbali za kiuchaguzi za Afrika na dunia kwa ujumla ambapo wajumbe na watendaji wa Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar walishiriki;
- ii. Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar na Tume ya Taifa ya Uchaguzi ya Tanzania, zilikutana kwa nyakati tofauti kwa ajili ya kupanga uandikishaji wa wapiga

kura wapya na maandalizi ya Uchaguzi Mkuu wa Tanzania na Zanzibar. Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar, imeanza maandalizi ya Uchaguzi Mkuu wa Zanzibar unaotarajiwa kufanyika mwaka 2020. Katika maandalizi haya Tume imeanza kufanya usafi katika maghala yake pamoja na kuhakiki vifaa vya uchaguzi vilivyopo. Vilevile, imeanza kupitia nyaraka mbalimbali kwa madhumuni ya kuziweka katika hali ya matumizi mazuri kwa shughuli za Uchaguzi Mkuu ujao;

- iii. Aidha, Tume imetoa mafunzo maalum kwa Maafisa wa Uchaguzi wa Unguja na Pemba juu ya uendeshaji wa kura ya mapema. Pia Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar, imeanza kukutana na wadau wake na kuwapa utayari wa Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar wa kuendesha Uchaguzi Mkuu mwaka 2020 ikiwa pamoja na maelekezo ya kuanza kwa uendeshaji wa Kura ya Mapema katika uchaguzi huo;
- iv. Tume imeendesha kazi ya kuhakiki na kuandikisha wapiga kura wapya na kuendelea na hatua za uendelezaji wa Daftari la Kudumu la Wapiga Kura. Katika maandalizi ya hayo, elimu maalum ya wapiga kura imetolewa kwa wanafunzi 12,110 wa Skuli za Sekondari 170 za Unguja na Pemba. Sambamba na elimu hiyo vielelezo 6,441 vimetolewa. Aidha, elimu hiyo imetolewa katika taasisi mbalimbali za elimu ikiwemo Elimu mbadala, Chuo kikuu cha Kumbukumbu ya Mwalimu Nyerere na Chuo Kikuu cha Taifa cha Zanzibar. Pia vyombo vya habari mbali mbali vilitumika vikiwemo, Zanzibar Leo, ZBC Redio na TV, Azam TV, Asalam FM, Chuchu FM Redio, Island TV na Bahari FM pamoja na mitandao ya kijamii kama vile Whatsap, Instagram na ZEC online TV. Vile vile, mikutano ya wadau na makundi maalum ya kijamii kwa ngazi ya wilaya imefanyika Unguja na Pemba.

PROGRAMU KUU - (CO302): USIMAMIZI WA KAZI ZA UTAWALA ZA UENDESHAJI WA SHUGHULI ZA TUME YA UCHAGUZI YA ZANZIBAR

90. Mheshimiwa Spika, kwa kipindi cha miezi tisa cha mwaka wa fedha 2019/2020, Programu hii ya Usimamizi wa Kazi za Utawala za Uendeshaji wa Shughuli za Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar ilitekeleza kazi zifuatazo :-

- i. Ofisi ya Tume ya Uchaguzi imenunua gari nyengine mbili mpya na imeanza utaratibu wa kununua gari nyengine mbili. Pia, Ofisi ya Tume ya Uchaguzi imezifanyia matengenezo gari 13 katika Karakana Kuu ya Serikali na gari mbili zinaendelea kufanyiwa marekebisho na karakana hiyo;
- ii. Ofisi imefanya matengenezo katika nyumba ndogo iliyopo katika Ofisi Kuu ya Uchaguzi ya Unguja, kwa ajili ya walinzi wa vikosi vya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibarambao wanalinda Ofisi Kuu ya Uchaguzi ya Unguja, kwa muda wa masaa 24. Pia matengenezo yanaendelea kufanyika katika Ofisi ndogo ya Tume iliyopo Chake Chake na Ofisi ya Wilaya ya Mkoani. Vilevile, Ofisi imejenga uzio wa ukuta wa Ofisi ya Uchaguzi Wilaya ya Kati na imo katika kukamilisha ujenzi wa jengo la Ofisi ya Uchaguzi Wilaya ya Magharibi 'A';
- iii. Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar imeendesha mikutano yake ya kawaida ya kila mwezi na ya dharura kila inapotokezea haja ya kufanya hivyo. Vilevile, sekretarieti imeendelea kufanya vikao vya kila Jumatatu na Jumatano ya kila wiki. Pia mikutano maalum ya wafanyakazi wote imekuwa ikifanyika ili kufanya tathmini ya utekelezaji wa kazi za ofisi ya

Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar ambayo hufanyika kila baada ya miezi mitatu. Ofisi ya Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar imeshiriki vikao mbalimbali vilivyoandaliwa na Taasisi za Serikali kujadili mambo ya uendeshaji;

- iv. Vilevile, watendaji mbali mbali wa Ofisi ya Tume ya Uchaguzi wanaendelea na mafunzo ya muda mrefu kwa wafanyakazi 10 (5 wanaume na 5 wanawake) katika Vyuo Vikuu mbali mbali nchini.

- 91. Mheshimiwa Spika,** Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar, kwa kipindi cha mwaka wa Fedha 2019/2020, ilipanga kutumia **Shilingi 1,934,400,000** kwa mishahara na kazi za kawaida. Fedha zilizopatikana hadi Machi 2020 ni **Shilingi 1,327,414,241** sawa na **asilimia 69**.

TUME YA KITAIFA YA KURATIBU NA UDHIBITI WA DAWA ZA KULEVYA (C04)

- 92. Mheshimiwa Spika,** Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhibiti wa Dawa za Kulevya ina Programu kuu mbili ambazo ni Programu ya Udhibiti wa Dawa za Kulevya na Programu ya Utawala na Uendeshaji wa Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhibiti wa Dawa za Kulevya.

PROGRAMU KUU - (CO401): UDHIBITI WA DAWA ZA KULEVYA

- 93. Mheshimiwa Spika,** katika mwaka wa Fedha 2019/2020, Programu hii ya Udhibiti wa Dawa za Kulevya imetekeleza kazi zifuatazo :-
- i. Imeendelea na ujenzi wa Kituo cha Tiba na Marekebisho ya Tabia (Treatment & Rehabilitation Center) Kidimni kwa hatua ya kuezeka;

- ii. Imefanya vikao viwili vya Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhhibiti wa Dawa za Kulevywa na vikao vitatu vya Kamati ya Kitaalamu ya Kupambana na Dawa za Kulevywa. Vikao hivi ndio vikao vya juu kabisa vya uamuzi kwa Tume ambavyo huongozwa na Mheshimiwa Makamo wa Pili wa Rais;
- iii. Tume ya Kuratibu na Udhhibiti Dawa za Kulevywa imefanya mikutano minne na kamati za ulinzi na usalama za shehia kadhaa zilizoathiriwa na uuzaji na matumizi ya dawa za kulevywa Unguja na Pemba ili kupatiwa elimu na kupewa mwamko na mbinu mbadala za kupambana na janga dawa za kulevywa katika maeneo yao;
- iv. Kwa kushirikiana na Taasisi za Kimataifa Tume imeratibu mafunzo maalum ya ukaguzi wa abiria na mizigo pamoja na ukaguzi wa Makontena Bandarini;
- v. Tume inaendelea na maandalizi ya Kituo cha Pamoja cha kushughulikia Dawa za Kulevywa (One Stop Centre) ambacho kitajumuisha Taasisi zote za Usimamizi wa sheria;
- vi. Tume imeshiriki vikao vya Kikanda na Kimataifa vya kupambana na Dawa za Kulevywa kama vile UNODC, Drug Enforcement Administration, US Department of Defence- Bureau of International Narcotics & Law Enforcement Affairs na British Borders. Kupitia vikao hivyo, Tume imefanikiwa kuiunganisha Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wa Serikali kufanya kazi na Maabara ya Kimataifa ya UNODC;
- vii. Tume imetoa mafunzo juu ya udhibiti wa dawa za kulevywa kwa wadau wenye shehia zenye bandari rasmi

na zisizo rasmi. Aidha, jumla ya Shehia 136 zimepatiwa mafunzo hayo;

- viii. Tume imezisaidia nyumba nane za Upataji Nafuu (Sober Houses) ambazo zilipatiwa Ruzuku ya **Shilingi 1,500,000** kwa kila moja kwa lengo la kuzijengea mazingira bora ya kazi ili ziweze kukabiliana na changamoto zake;
- ix. Elimu kwa jamii juu ya athari za dawa za kulevya kupitia vipindi 25 vya redio na televisheni imetolewa. Pia, elimu hiyo ilitolewa kwa skuli za maandalizi, msingi, sekondari hadi vyuo vikuu kwa Unguja na Pemba, ambapo jumla ya skuli 89 za Serikali na Binafsi kwa wanafunzi 8,489 walipatiwa taaluma hiyo. Aidha, elimu hiyo ilitolewa kwa jamii kupitia maonesho ya Tamasha la Sita la Biashara katika maadhimisho ya Miaka 56 ya Mapinduzi Zanzibar;
- x. Tume iliandaa mikutano minne ya Tiba ya Kifamilia (Family Therapy) Unguja na Pemba iliozishirikisha familia 193 zenye watu wanaotumia dawa za kulevya na waliopata nafuu. Aidha, ilifanyika mikutano miwili ya vijana walioacha kutumia dawa za kulevya katika usimamizi na uendeshaji wa nyumba za upataji nafuu;
- xi. Tume imetoa mafunzo kwa wasimamizi wa sheria Unguja na Pemba kwa Waheshimiwa Majaji, Mahakimu, Waendesha Mashtaka na Wakuu wa Upelelezi kutoka Jeshi la Polisi kuhusiana na uendeshaji wa kesi za Dawa za Kulevya, utunzaji wa vielelezo, sheria za maadili pamoja na Sheria ya Udhhibiti wa Dawa za Kulevya;
- xii. Imeandaa programu ya Kinga ya msingi (primary prevention) kwa watoto wa Skuli za Maandalizi kwa lengo la kuwajengea uwezo wa kujikinga na

kutokujiingiza katika matumizi ya dawa za kulevya. Jumla ya wanafunzi 200 wa skuli za Maandalizi za Serikali walipatiwa taaluma hiyo.

PROGRAMU KUU - (CO402): UENDESHAJI NA UTAWALA WA TUME YA KITAIFA YA KURATIBU NA UDHIBITI WA DAWA ZA KULEVYA

- 94. Mheshimiwa Spika,** katika mwaka wa Fedha 2019/2020, Programu ya Uendeshaji na Utawala wa Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhibiti wa Dawa za Kulevya imetekeleza kazi zifuatazo:-
- i. Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhibiti wa Dawa za Kulevya imefanikiwa kupata jengo la Ofisi eneo la Migombani lenye kukidhi mahitaji ya watendaji na tayari ofisi kuu ya Tume imeshahamia;
  - ii. Tume imeandaa kikao kimoja cha kupitia Rasimu ya Mkataba wa huduma kwa Umma kwa wahusika wa Mkataba huo;
  - iii. Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhibiti wa Dawa za Kulevya imewajengea uwezo wafanyakazi wake 20 juu ya Sheria, Miongozo na Kanuni zinazohusiana na Ununuzi na Uondoshaji Mali za Umma, Utunzaji Kumbukumbu na Siri za Ofisi pamoja na elimu ya Rushwa na Uhujumu wa Uchumi;
  - iv. Tume imewapatia mafunzo ya muda mrefu wafanyakazi wawili.
- 95. Mheshimiwa Spika,** Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhibiti wa Dawa za Kulevya kupitia Programu zake mbili kwa mwaka wa fedha 2019/2020 iliidhinishiwa **Shilingi**

973,000,000 kwa matumizi ya kawaida na hadi Machi 2020 fedha zilizoingizwa ni **Shilingi 679,761,268** ambazo ni sawa na **asilimia 70**. Aidha, iliidhinishiwa **Shilingi 680,000,000** kwa matumizi ya kazi za maendeleo na hadi Machi 2020 fedha iliyoingizwa ni **Shilingi 680,000,000** ambayo ni **asilimia 100**.

TUME YA UKIMWI ZANZIBAR (C05)

- 96. Mheshimiwa Spika,** Tume ya UKIMWI ya Zanzibar ina jukumu la kuratibu na kuongoza mapambano ya kitaifa dhidi ya UKIMWI ambayo yanajumuisha sekta zote nchini. Jukumu hili linalitekelezwa kupitia Programu kuu mbili ambazo ni Programu ya Kuratibu Muitiko wa Taifa wa UKIMWI na Programu ya Utawala na Uendeshaji wa Tume ya UKIMWI.

PROGRAMU KUU - (C0501): KURATIBU MUITIKO WA TAIFA WA UKIMWI

- 97. Mheshimiwa Spika,** Programu hii ya Kuratibu Muitiko wa Taifa wa UKIMWI inatekelezwa kupitia Programu Ndogo mbili ambazo ni Uratibu wa Muitiko wa Taifa wa UKIMWI na Mawasiliano na Utetezi wa masuala ya UKIMWI. Katika mwaka wa Fedha 2019/2020, Programu hii ilitekeleza kazi zifuatazo:-
- i. Iliratibu utekelezaji wa programu ya kondom kwa kufanya mikutano ya robo mwaka ya Kamati ya Uratibu ya Kitaifa ya mpango wa Kondom, kutoa mafunzo kwa wamiliki 50 wa maduka ya dawa (Pharmacy) na dawa baridi (OTC) na watendaji 110 wa Serikali za Mitaa (Halmashauri/Mabaraza ya Manispaa/Miji) na Kamati za UKIMWI ya Wilaya na Shehia Unguja na Pemba;
  - ii. Ofisi imechapisha kopi 200 za Mkakati wa Mawasiliano na Mabadiliko ya Tabia kwa vijana kwa ajili ya matumizi;

- iii. Ofisi imeratibu programu ya ujumuishaji wa huduma za UKIMWI na afya ya uzazi kwa kufanya ukaguzi katika vituo 11 vya tiba na vituo 6 vya huduma rafiki kwa vijana Unguja na Pemba. Huduma zinazotolewa jumuishi ni za uzazi wa mpangilio na uchunguzi wa saratani ya shingo ya kizazi. Jumla ya wanawake wanaoishi na VVU 149 walifanyiwa uchunguzi wa saratani ya mlango wa shingo ya kizazi na 89 walijiunga na uzazi wa mpango. Hadi Disemba 2019, jumla ya vijana waliopata huduma katika vituo rafiki ni 6,253 (4,608 wanawake na 1,645 wanaume) na waliopima VVU kwa hiari ni 6,862 (3,801 wanaume na 3061 wanawake);
- iv. Ofisi imeratibu utekelezaji wa programu ya makundi maalum kwa kufanya vikao vitatu vya Kamati ya Kitaifa, kutoa mafunzo ya VVU na afya ya uzazi kwa washiriki 140 kutoka makundi hayo na kufanya ufuatiliaji kwa taasisi zinazotekeleza programu hiyo Unguja na Pemba. Hadi kufikia Disemba 2019, jumla wa watu 7,477 wa makundi maalum (wanaume wanaojamiiana na wanaume wenzao, wanawake wanaouza ngono na wanaojidunga sindano) walifikiwa katika maeneo ya starehe na vijiwe. Kati yao 5,692 walipima VVU. Aidha, vipeperushi maalum kwa makundi haya vya kuelimisha vilitayarishwa, kuchapishwa na kusambazwa kwa walengwa;
- v. Ofisi imefanya mikutano minne ya uratibu ya sekta 17 za serikali (wizara na mashirika ya umma) iliyokuwa na lengo la kuongeza uelewa kwa sekta hizo juu ya umuhimu wa kuzingatia masuala ya UKIMWI katika kazi za kila siku na namna ya kufanya uchambuzi wa hali halisi ya VVU na UKIMWI katika maeneo yao ili kuweza kuandaa mipango inayoendana na hali iliyopo;

- vi. Ofisi imefanya mikutano mitano ya utetezi Unguja na Pemba kwa kushirikina na Mamlaka za Tawala za Mikoa katika kukabiliana na ongezeko la mazingira na tabia hatarishi zinazopelekea maambukizo mapya ya VVU. Miongoni mwa maeneo yaliyoshughulikiwa na Mamlaka hizo katika kipindi hiki ni nyumba za kupanga zilizogeuzwa madanguro, wahusika wa ngoma za dufu, waendesha bodaboda, wafanyakazi wa saluni na baa. Maeneo mengine ni kumbi za starehe ikiwemo muziki, utoaji wa vibali vya sherehe za kijamii, maeneo sugu kwa biashara ya ngono, vitendo vya udhalishaji, upikaji, uuzaji na matumizi holela ya pombe, madiko ya madagaa na uingiaji wa wageni wasiotambulika shughuli wanazofanya;
- vii. Ofisi ilitoa mafunzo ya siku nne kwa watendaji 50 wa Chuo cha Mafunzo Unguja na Pemba yaliyolenga kuwapatia taaluma juu ya VVU na UKIMWI, huduma za UKIMWI za tiba, kuzuia maambukizo kutoka kwa mama kwenda kwa mtoto na umuhimu wa kuanzisha na kutekeleza programu za UKIMWI katika vyuo vya mafunzo;
- viii. Kwa kuzingatia kwamba kila sekta inachangia maambukizo ya VVU na inafursaza kuzuia maambukizo ya VVU, Tume ya UKIMWI iliandaa mafunzo ya siku mbili juu ya VVU na UKIMWI kwa jumuiya ya Umoja wa Masuala ya Usafiri wa ndani kwa Unguja (UMUZA) na Jumuiya inayosimamia usafiri Mkoa wa Kusini Pemba (PESTA). Jumla ya Washiriki 45 walihudhuria mafunzo haya. Pia, Jumuiya hizo zilitayarisha mipango kazi inayoendana na mazingira na tabia hatarishi za wafanyakazi wa sekta hiyo;
- ix. Katika kuongeza kasi ya mabadiliko ya tabia kwa vijana na jamii, Ofisi imeimarisha tovuti yake kwa ajili ya kurahisisha mawasiliano, ilichapisha vielelezo

mbalimbali vya elimu ya UKIMWI na kuadhimisha Siku ya UKIMWI Duniani kitaifa kwa kutekeleza shughuli mbali mbali ili kuongeza mwamko wa masuala ya UKIMWI katika jamii;

- x. Katika kuimarisha mfumo wa ufuatiliaji na tathmini wa muitiko wa taifa wa UKIMWI Ofisi imetengeneza mfumo wa kuhifadhi taarifa (Database) utakaotumika kwa kukusanya, kuchambua na kutoa ripoti ya muitiko wa taifa wa UKIMWI kila mwaka. Aidha imetoa mafunzo ya ufuatiliaji na tathmini kwa wadau 200 Unguja na Pemba na ziara za ukaguzi wa taarifa kwa taasisi 72 Unguja na Pemba.

PROGRAMU KUU - (CO502): UENDESHAJI NA UTAWALA WA TUME YA UKIMWI

- 98. Mheshimiwa Spika,** Programu hii ya Uendeshaji na Utawala wa Tume ya UKIMWI inatekelezwa kupitia Programu Ndogo mbili ambazo ni Utawala na Uendeshaji Unguja na Utawala na Uendeshaji Pemba na katika mwaka wa Fedha 2019/2020 imetekeleza kazi zifuatazo:-
- i. Imelipia huduma zote muhimu kama umeme, maji, mtandao, usafiri, simu na vifaa vya kiofisi. Ofisi pia imefanya matengenezo madogo ya ofisi na matengenezo ya gari;
  - ii. Ofisi imefanya ufuatiliaji wa kifedha, ukaguzi wa kifedha, vikao vya Bodi ya Makamishna, vikao vya Kamati ya Ukaguzi na Bodi ya Zabuni. Lengo kuu ni kuimarisha uwajibikaji na nidhamu katika matumizi ya fedha za Serikali;
  - iii. Ofisi imelipa mishahara na stahiki za wafanyakazi na imewapatia mafunzo ya muda mfupi wafanyakazi

wake wawili juu ya masuala ya ukaguzi na taratibu za manunuzi, madereva na mafunzo ya Sheria ya Utumishi wa Umma Sheria Namba 2 ya mwaka 2011 pamoja na Kanuni za Sheria kwa wafanyakazi wote.

- 99. Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha wa 2019/2020, Tume ya UKIMWI imetengewa jumla ya **Shilingi 920,100,000** na hadi kufikia Machi, 2020 fedha zilizoingizwa ni **Shilingi 532,573,315** ambazo ni sawa na **asilimia 58**. Aidha Tume ilipangiwa kutumia **Shilingi 540,000,000** kwa kazi za maendeleo na hadi kufikia Machi, 2020 fedha zilizoingizwa ni **Shilingi 327,778,996** sawa na **asilimia 61**.

UTEKELEZAJI KIFEDHA

- 100. Mheshimiwa Spika**, kwa ujumla Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais kwa mwaka wa fedha 2019/2020 kupitia Programu Kuu 11 na Programu Ndogo 25 iliidhinishiwa kutumia jumla ya **Shilingi 48,013,400,000** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Machi 2020 imetumia **Shilingi 30,913,948,227** ambazo ni sawa na asilimia 64. Aidha Ofisi iliidhimishiwa jumla ya **Shilingi 9,897,949,000** kwa kazi za Maendeleo na hadi kufika Machi 2020 imepatiwa **Shilingi 1,734,803,846** ambazo ni sawa na **asilimia 18**. (*Angalia Kiambatanisho Nam. 9 na 10*).

- 101. Mheshimiwa Spika**, Ofisi vilevile imekusanya **Shilingi 92,774,950** ambayo ni asilimia 30 ya **Shilingi 304,410,000** ilizopangiwa kwa mwaka wa fedha 2019/2020 (*Angalia Kiambatanisho Namba 11*).

MAPENDEKEZO YA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA WA FEDHA 2020/2021

- 102. Mheshimiwa Spika**, Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais pamoja na taasisi zake kwa mwaka 2020/2021 itatekeleza

na kusimamia Programu Kuu 11 na Programu Ndogo 25. Kupitia Programu hizo, Ofisi imepanga kutekeleza kazi zifuatazo:-

OFISI YA MAKAMU WA PILI WA RAIS (C01)

PROGRAMU KUU - (PC0101): URATIBU WA SHUGHULI ZA MAKAMU WA PILI WA RAIS

103. Mheshimiwa Spika, lengo la Program hii ni kuimarisha utendaji wa kazi kwa Ofisi ya Faragha ya Makamu wa Pili wa Rais. Matarajio ya muda mrefu ni kuimarika kwa Ofisi hii na kutoa huduma bora kwa Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais.

Programu Ndogo - (C010101): Uratibu wa Shughuli za Makamu wa Pili wa Rais

104. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2020/2021, Ofisi kupitia Programu hii ndogo ya Uratibu wa Shughuli za Makamu wa Pili wa Rais imepanga kufanya yafuatayo:-

- i. Kuratibu ziara 45 za Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais za ndani ya nchi na ziara 2 za nje ya nchi;
- ii. Kuimarisha mashirikiano na mahusiano mema ya Kitaifa na Kimataifa kwa kukutana na Mabalazi pamoja na Wageni Mashuhuri;
- iii. Kuratibu na kufuatilia utekelezaji wa ahadi za Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais zinazolenga kuleta maendeleo katika jamii;
- iv. Kuyafanyia kazi malalamiko, migogoro na kero za wananchi kwa kushirikiana na taasisi husika;

- v. Kuendelea kufanya matengenezo katika makaazi ya Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais yalioko Dodoma kwa kujenga Uzio (fance) na kufanya matengenezo ya kawaida katika makaazi ya Mheshimiwa Mazizini Zanzibar;
- vi. Kuwapatia mafunzo wafanyakazi 12 wa Ofisi ya Faragha kwa kiwango cha Stashahada na Cheti pamoja na kuwapatia stahiki za likizo wafanyakazi;
- vii. Kufanya utafiti juu ya malalamiko na migogoro ya wananchi yanayowasilishwa Ofisi Ya Makamu Wa Pili Wa Rais.

105. Mheshimiwa Spika, Programu ya Uratibu wa Shughuli za Makamu wa Pili wa Rais kwa mwaka 2020/2021 imepanga kutumia jumla ya **Shilingi 1,443,495,314** kwa kazi za kawaida ambapo **Shilingi 825,960,755** ni kwa ajili ya malipo ya mishahara na **Shilingi 548,634,559** ni kwa matumizi mengineyo.

PROGRAMU KUU - (CO102): URATIBU WA SHUGHULI ZA SERIKALI

106. Mheshimiwa Spika, programu hii lengo lake kubwa ni kuweka mfumo imara na endelevu wa uratibu wa shughuli za Serikali, ambapo matarajio ya muda mrefu ni kupatikana kwa huduma bora za Serikali kwa jamii. Programu hii ina programu ndogo saba.

Programu Ndogo – CO10201: Kukabiliana na Maafa

107. Mheshimiwa Spika, Programu ndogo ya Kukabiliana na Maafa ina lengo la kujenga uhimili wa jamii katika kukabiliana na maafa kabla, wakati na baada ya kutokea.

Kazi za Programu hii zionatekelezwa na Kamisheni ya Kukabiliana na Maafa Zanzibar.

108. Mheshimiwa Spika; kwa mwaka wa fedha 2020/2021, Kamisheni imepanga kutekeleza shughuli zifuatazo:-

- i. Kuandaa mikutano na wahusika wa Kukabiliana na Maafa;
- ii. Kuratibu utoaji wa huduma na misaada ya kibinaadamu katika matukio 80 ya majanga/maafa yanaweza kutokea Unguja na Pemba;
- iii. Kutoa elimu ya kukabiliana na maafa kwa jamii na Taasisi za Serikali na zisizo za Serikali;
- iv. Kufanya zoezi moja la utayari wa kukabiliana na maafa (simulation Exercise);
- v. Kuandaa miongozo itakayosaidia kuratibu shughuli za kukabiliana na majanga hapa Zanzibar ikiwemo muongozo wa kufanya ukaguzi wa maeneo mbalimbali, muongozo utakaosaidia kuendesha kituo cha operesheni za dharura pamoja na muongozo wa ufuatiliaji na tathmini wa Mpango wa Kutokomeza Kipindupindu Zanzibar;
- vi. Kuandaa mfumo jumuiishi wa kuhifadhi taarifa za maafa hapa Zanzibar;
- vii. Kufanya ufuatiliaji na tathimini ya matukio ya majanga mbalimbali yanayotokea;
- viii. Kufanya ukaguzi katika maeneo 20 kwa kuangalia uwepo wa mipango na taratibu za kukabiliana na maafa kwa Unguja na Pemba;
- ix. Kuimarisha kituo cha operesheni za dharura kwa kununua vifaa vya huduma za misaada ya kibinaadam pamoja na kuwajengea uwezo watendaji wanaosimamia kituo hicho;
- x. Kufanya utafiti juu ya muitikio wa jamii katika kupokea tahadhari za mapema.
- xi. Kutoa taarifa ya hali ya tahadhari za matukio ya

- majanga yanayoweza kutokea katika ngazi ya Shehia, Wilaya na Taifa; na
- xii. Kuratibu shughuli za uendeshaji na utawala wa Kamisheni.

Mheshimiwa Spika, Programu Ndogo ya Kukabiliana na Maafa imepanga kutumia jumla ya **Shilingi 1,086,826,000** kwa kazi za kawaida ambapo **Shilingi 444,700,000** ni kwa ajili ya malipo ya mishahara na **Shilingi 642,126,000** kwa matumizi mengineyo ya kiutendaji na **Shilingi 186,000,000** ni kwa ajili ya miradi ya maendeleo.

Programu Ndogo – CO10202: Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa pamoja na Kuwaenzi Viongozi wa Kitaifa

109. Mheshimiwa Spika, Programu hii ndogo ina jukumu la kuratibu sherehe na maadhimisho ya kitaifa pamoja na shughuli za kuwaenzi Viongozi wa Kitaifa. Kazi za Programu hii zinatekelezwa na Idara ya Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa. Katika mwaka wa fedha 2020/2021, Idara ya Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa imepanga kutekeleza kazi zifuatazo:-

- i. Kuratibu Maadhimisho ya Sherehe za Miaka 57 ya Mapinduzi ya Zanzibar ya mwaka 1964;
- ii. Kuratibu Sherehe za Muungano wa Tanganyika na Zanzibar na ushiriki wa wananchi na viongozi katika Maadhimisho ya Sherehe za Uhuru wa Tanzania Bara.
- iii. Kuratibu Maadhimisho ya Wiki ya Kuwaenzi Viongozi Wakuu wa Kitaifa pamoja na Maadhimisho ya Siku ya Kumbukumbu ya Marehemu Mzee Abeid Amani Karume.
- iv. Kumalizia ujenzi katika jengo la Ofisi ya Idara ya Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa liliopo Mwanakwerekwe.
- v. Kuwapatia mafunzo wafanyakazi wawili (2) wa Idara

110. Mheshimiwa Spika, Ili Idara ya Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa iweze kutekeleza kazi hizo kwa mwaka wa fedha 2020/2021, tunaomba Barazalako tukufu kuidhinisha jumla ya **Shilingi 1,270,816,589** ambapo **Shilingi 192,776,685** ni malipo ya mishahara ya wafanyakazi na mchango wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii na **Shilingi 1,078,039,904** kwa matumizi mengineyo.

Programu Ndogo – CO10203: Shughuli za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar

111. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2020/2021 Programu ndogo ya Uratibu wa Shughuli za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar imepanga kutekeleza shughuli zifuatazo:-

- i. Kuratibu na kufuatilia utekelezaji wa Ilani ya Chama Tawala katika Taasisi zote za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar na kuandaa taarifa ya utekelezaji wake;
- ii. Kutoa taarifa za utekelezaji wa Ilani ya Uchaguzi ya Chama tawala ya mwaka 2020 – 2025 kwa wananchi;
- iii. Kuratibu na kufuatilia utekelezaji wa ahadi za Viongozi wakuu wa Kitaifa na kuandaa taarifa ya Utekelezaji wake;
- iv. Kuratibu na kufuatilia malalamiko ya wananchi yanayowasilishwa katika Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais na kutafuta ufumbuzi wake katika Taasisi husika;
- v. Kuratibu na kufuatilia shughuli za Serikali katika ngazi za Mikoa na Wilaya;
- vi. Kuratibu na kufuatilia maelekezo, ushauri, ahadi na maagizo yanayotolewa katika vikao vya Baraza la Wawakilishi;
- vii. Kuratibu shughuli za utafiti;
- viii. Kuratibu, kuandaa, na kushiriki vikao vya masuala ya Muungano;

- ix. Kuratibu, kuandaa, kufuatilia na kushiriki Vikao vya Ushirikiano baina ya Wizara za SMZ na SMT;
- x. Kuratibu na kusimamia utekelezaji wa Mfuko wa Maendeleo ya Jimbo;
- xi. Kutoa elimu juu ya matumizi ya Bendera ya Zanzibar, Wimbo Maalum, Wimbo wa Taifa wa Zanzibar na Nembo ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar;
- xii. Kutoa elimu juu ya utekelezaji wa Ilani ya Uchaguzi ya Chama Tawala;

112. Mheshimiwa Spika, Idara itaendelea kuratibu na kusimamia utekelezaji wa Programu ya Mpango wa Kunusuru Kaya Masikini kwa kutekeleza shughuli zifuatazo:-

- i. Kuratibu na kusimamia uibuaji wa Kaya Maskini;
- ii. Kuratibu na kusimamia malipo kwa kaya masikini katika shehia za Unguja na Pemba;
- iii. Kuratibu na kusimamia utekelezaji wa miradi ya kutoa ajira ya muda kwa Walengwa wa Mpango;
- iv. Kuratibu na kusimamia utekelezaji wa Miradi ya Miundombinu;
- v. Kuandaa vikao viwili vya Kamati ya Uongozi (Steering Committee);
- vi. Kuandaa vikao viwili vya Kamati Tendaji (Management Committee);
- vii. Kufuatilia na kusimamia utekelezaji wa Mpango wa TASAF baina ya Zanzibar na Tanzania bara;
- viii. Kufanya ufuatiliaji na tathmini kwa miradi ya TASAF;
- ix. Kusimamia uendeshaji wa Shughuli za TASAF Unguja na Pemba;
- x. Kuratibu na kusimamia vikundi vya kuweka akiba na kukuza uchumi wa kaya; na
- xi. Kuratibu na kusimamia Mipango ya Biashara kwa Walengwa wa TASAF.

113. Mheshimiwa Spika, Ili Programu ndogo ya Shughuli za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar iweze kutekeleza hayo

kwa mwaka 2020/2021, naliomba Baraza lako Tukufu liidhinishhe jumla ya **Shilingi 750,756,839** kwa kazi za kawaida ambapo **Shilingi 464,452,034** zitatumika kwa malipo ya mshahara na mchango wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii (ZSSF) na **Shilingi 286,304,805** kwa matumizi mengineyo. Aidha, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya **Shilingi 21,597,995,338** kwa matumizi ya kazi za maendeleo ambapo **Shilingi 50,000,000** ni mchango wa Serikali kwa Mradi/Mpango wa Maendeleo wa Kunusuru Kaya Masikini (TASAF III) na **Shilingi 21,547,995,338** ni mchango wa washirika wa maendeleo.

- 114. Mheshimiwa Spika**, kupitia Programu hii vilevile naomba Baraza lako Tukufu liidhinishhe matumizi ya **Shilingi 14,100,000,000** ikiwa ni ruzuku kwa Idara ya Uhamiaji, Zanzibar.

Programu Ndogo – CO10204: Shughuli za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar- Dar es Salaam

- 115. Mheshimiwa Spika**, Programu ndogo ya Shughuli za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar Dar es Salaam ina lengo la kuimarisha utoaji wa huduma kwa taasisi za SMZ kwa upande wa Tanzania Bara pamoja na kukuza na kuimarisha ushirikiano kati ya Taasisi/Wizara za SMZ na SMT, Washirika wa Maendeleo, Ofisi za Kibalozi na asasi nyengine za kimataifa ikiwemo kuimarisha na kuibua maeneo mapya ya uhusiano na ushirikiano.

- 116. Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2020/2021, Programu hii ndogo imepanga kutekeleza kazi zifuatazo:-

- i. Kuratibu shughuli za kisekta za Wizara na Taasisi za SMZ kwa upande wa Tanzania Bara kwa kuzingatia mgawanyo wa maeneo mawili makuu; Uchumi na Huduma za Jamii;

- ii. Kuziwakilisha Wizara na Taasisi nyengine za SMZ katika shughuli mbalimbali zinazofanyika Tanzania Bara;
- iii. Kufuatilia masuala mbalimbali yanayohusu Wizara na Taasisi za SMZ kwa Taasisi za SMT, Ofisi za Kibalozi na Mashirika ya Kimataifa;
- iv. Kutoa huduma kwa Viongozi Wakuu wa Kitaifa na Watendaji wengine wa SMZ wanapokuwa Tanzania Bara ikiwemo mapokezi, usafiri na uratibu wa upatikanaji Viza;
- v. Kuendelea na ufuatiliaji wa ahadi zilizotolewa na Ofisi za Kibalozi na Mashirika ya kimataifa ili kuhakikisha malengo yaliokusudiwa yanafanikiwa;
- vi. Kukamilisha uandaaji wa Mpango Mkakati wa Ofisi;
- vii. Kufanya tafti katika masuala ya Mashirikiano na Uratibu;
- viii. Kuendelea kutoa elimu juu ya uwepo wa Ofisi ya Uratibu Shughuli za SMZ Dar es Salaam kwa kuandaa vipindi vya Televisheni na redio jamii, kushiriki Tamasha la Biashara la Zanzibar, kufanya Kongamano, kushiriki Bonanza na Warsha kwa wadau;
- ix. Kuweka mazingira mazuri ya kazi kwa kufanya matengenezo ya ofisi na kuhakikisha upatikanaji wa Maslahi ya wafanyakazi vifaa na huduma muhimu za kiofisi;
- x. Kuwapatia mafunzo ya muda mrefu/mfupi wafanyakazi watatu (3) katika fani mbali mbali za elimu.

117. Mheshimiwa Mwenyekiti, ili Programu ndogo ya Shughuli za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar, Dar es Salaam itekeleze malengo yake hayo, naliomba Baraza lako Tukufu liidhinishhe jumla ya **Shilingi 669,852,387** kwa kazi za kawaida ambapo **Shilingi 391,648,541** kwa malipo ya mishahara ya wafanyakazi na mchango wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii na **Shilingi 278,203,846** kwa matumizi mengineyo.

Programu Ndogo – CO10205: Usimamizi wa Masuala ya Watu Wenye Ulemavu

118. Mheshimiwa Spika, Program ndogo ya usimamizi wa masuala ya Watu wenye Ulemavu lengo lake kuu ni kuhakikisha ujumuishwaji wa masuala ya Watu wenye Ulemavu unafanyika katika ngazi zote. Kazi za Programu hii zinateklezwa na Idara ya Watu wenye Ulemavu. Katika mwaka wa fedha 2020/2021 programu ndogo hii imepanga kutekeleza yafuatayo:-

- i. Kutoa mafunzo juu ya masuala ya Watu wenye Ulemavu pamoja na kufuatilia kesi za udhalilishaji kwa Watu wenye Ulemavu;
- ii. Kutoa mahitaji ya Watu wenye Ulemavu na kuratibu shughuli za Baraza la Taifa la Watu wenye Ulemavu;
- iii. Kufanya tafiti mbili (2) juu ya vikwazo vya kielimu vinavyowakumba Watu wenye Ulemavu na tathmini ya elimu mjumuisho kwa Watu wenye Ulemavu Unguja na Pemba;
- iv. Kutoa mafunzo ya lugha ya alama kwa taasisi mbalimbali;
- v. Kufanya Maadhimisho ya siku ya Kimatiafa ya Watu wenye Ulemavu Zanzibar.
- vi. Kuimarisha fursa za Watu wenye Ulemavu kupitia Mfuko wa Maendeleo ya Watu wenye Ulemavu Zanzibar.
- vii. Kuimarisha mazingira kazi na maslahi ya wafanyakazi.

119. Mheshimiwa Spika, Katika mwaka wa fedha 2020/2021, Idara ya Watu wenye Ulemavu imepanga kutumia **Shilingi 656,198,817** kwa kazi za kawaida ambapo **Shilingi 268,023,634** ni kwa ajili ya mishahara na **Shilingi 388,175,183** ni kwa matumizi mengineyo.

120. Mheshimiwa Spika, Lengo la programu hii ni kuhakikisha usimamizi endelevu wa masuala ya kimazingira na itatekelezwa na Mamalaka ya Usimamizi wa Mazingira na Idara ya Mazingira. Kwa mwaka wa fedha 2020/2021, kazi zifuatazo zimepangwa kutekelezwa kwa ajili ya kufanikisha Programu Ndogo hii:-

- i. Kutayarisha Kanuni 3 za Mazingira zinazotokana na Sheria ya Mazingira ya mwaka 2015;
- ii. Kuendesha na kusimamia operesheni 96 za kusimamia upigaji marufuku ya mifuko ya plastiki na operesheni 96 za kusimamia maliasili zisizorejesheka;
- iii. Kufanya ziara 132 za ufuatiliaji wa kimazingira (96 Unguja na 36 Pemba);
- iv. Kusimamia Tathmini za Kimazingira kwa miradi 68;
- v. Kufanya ziara za ufuatiliaji wa miradi 168 ya kiuchumi na kimaendeleo (96 Unguja na 72 Pemba);
- vi. Kukusanya na kupokea taarifa zinazohusiana na uharibifu wa mazingira na kuzifanyia kazi;
- vii. Kufanya mikutano 38 (Unguja 24 na Pemba 14) ya uhamasishaji wa jamii juu ya uhifadhi wa Mazingira na kutoa elimu kwa jamii ya uhifadhi wa mazingira kupitia vipindi 15 vya Redio na saba vya Televisheni;
- viii. Kufanya Kongamano moja la Kijamii la Kimazingira na Kuadhimisha siku ya Mazingira Duniani kwa ajili ya Kukuza uelewa wa Mazingira kwa jamii juu ya Uhifadhi wa Mazingira.

121. Mheshimiwa Spika, ili kuiwezesha programu ndogo ya Usimamizi wa Mazingira kutekeleza majukumu yake kwa mwaka wa fedha 2020/2021, Mamlaka ya Usimamizi wa Mazingira inaomba kuidhinishiwa jumla ya **Shilingi 569,028,746** kwa kazi za kawaida ambapo **Shilingi**

375,831,631 ni kwa ajili ya mishahara na **Shilingi 193,197,115** ni kwa matumizi mengineyo.

Programu Ndogo – CO10207: Uratibu wa Mazingira na Mabadiliko ya Tabianchi

122. Mheshimiwa Spika, utekelezaji wa Programu ya mabadiliko ya tabianchi unatekelezwa na Idara ya Mazingira kupitia mradi wa kukuza uwezo wa kitaifa wa kuhimili Athari za Mabadiliko ya Tabianchi (AfDB) na mradi wa Kuimarisha Uhimili wa Mabadiliko ya Tabianchi na Maisha ya Jamii kupitia UNDP. Kazi zitakazotekelezwa kupitia Programu hii kwa mwaka 2020/2021 ni:-

- i. Kununua na kufunga kifaa kimoja cha Hali ya Hewa (Automatic Weather Station katika eneo litakalopendekezwa Pemba kwa ajili ya kuimarisha upatikanaji wa taarifa za hali ya hewa;
- ii. Kutayarisha Mfumo wa Usimamizi na Uhamasishaji wa fedha za mabadiliko ya tabianchi kwa ajili ya upatikanaji wa fedha za mabadiliko ya tabianchi;
- iii. Kuendeleza eneo la Msuka Pemba lililoathiriwa na mabadiliko ya tabianchi;
- iv. Kufanya mikutano miwili (2) ya kujenga uwezo wa taasisi za Serikali zinazohusiana na mabadiliko ya tabianchi na sekta binafsi juu ya uhimili wa mabadiliko ya tabianchi.
- v. Kuandaa maandiko mawili ya miradi inayohusiana na mabadiliko ya tabianchi kupitia Mfuko wa Umoja wa Mataifa wa Fedha za Mabadiliko ya Tabianchi (Green Climate Fund - GCF);
- vi. Kukamilisha na kutumia tovuti ya Idara ya Mazingira;
- vii. Kufanya mikutano miwili ya kujenga uwezo wa watendaji wa Wilaya za Unguja na Pemba kwa ajili ya kutayarisha Mipango ya Jamii ya Uhimili wa Mabadiliko ya Tabianchi (Local Adaptation Plan of Action).

123. Mheshimiwa Spika, Programu hii itasimamiwa na Idara ya Mazingira, hivyo kwa mwaka 2020/2021 inaomba kuidhinishiwa jumla ya **Shilingi 425,116,120** kwa kazi za kawaida ambapo **Shilingi 272,592,082** kati ya hizo ni kwa malipo ya mishahara na **Shilingi 152,524,038** Shilingi ni kwa matumizi mengineyo ya kiofisi. Aidha, naliomba Baraza lako tukufu liidhinishhe **Shilingi 1,265,712,000** kwa kazi za maendeleo ambapo **Shilingi 300,000,000** ni mchango wa Serikali na **Shilingi 965,712,000** ni kutoka kwa Washirika wa Maendeleo (UNDP **Shilingi 289,800,000** na ADB **Shilingi 675,912,000**).

PROGRAMU KUU - (CO103): UENDESHAJI NA URATIBU WA OFISI YA MAKAMU WA PILI WA RAIS

124. Mheshimiwa Spika, lengo la Programu hii ni kuimarisha mazingira bora ya wafanyakazi, usimamizi wa mipango na shughuli za Ofisi ili kutoa huduma bora kwa jamii. Programu hii kuu ina Programu ndogo tatu ambazo ni Uongozi na Utawala, Mipango, Sera na Utafiti na Uratibu na Utekelezaji wa Ofisi, Pemba.

Programu Ndogo – CO10301: Uongozi na Utawala

125. Mheshimiwa Spika, Programu hii ndogo ina lengo la kuimarisha utendaji kazi wa Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais kwa kusimamia na kuweka mazingira bora ya kazi na kutoa huduma bora za uendeshaji za kila siku pamoja na kusimamia maslahi na rasilimali za Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais. Kwa mwaka wa fedha 2020/2021 programu ndogo ya Uongozi na Utawala pamoja na mambo mengine, imepanga kutekeleza kazi zifuatazo:-

- i. Kuendelea kusimamia maslahi na kuwapatiwa wafanyakazi stahiki zao zikiwemo za mishahara, posho

- ya likizo na stahiki nyenginezo ili kuongeza ufanisi wa kazi;
- ii. Kuwaendeleza watumishi wa kada tofauti kitaaluma kwa mujibu wa mahitaji ili kuinua kiwango cha utendaji;
  - iii. Kutoa semina kwa wafanyakazi juu ya Sheria ya Utumishi wa Umma na Kanuni zake, Rushwa na Uhujumu Uchumi, Kujikinga na maambukizi ya VVU/ UKIMWI pamoja na maradhi yasiyoambukiza;
  - iv. Kuandaa na kuratibu na vikao vya Kamati ya Uongozi na Kamati Tendaji, Kamati ya Ukaguzi na Bodi ya Zabuni;
  - v. Kuimarisha huduma za Ofisi pamoja na kununua vitendea kazi;
  - vi. Kuimarisha Kitengo ya Habari, Elimu na Mawasiliano (ICE) kwa kukipatia vitendea kazi vya kisasa;

126. Mheshimiwa Spika, Programu Ndogo ya Uongozi na Utawala Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais kwa mwaka wa fedha 2020/2021 inaomba kuidhinishiwa **Shilingi 1,794,989,775** kwa kazi za kawaida ambapo **Shilingi 1,043,168,285** ni kwa malipo ya mishahara na **Shilingi 751,821,490** kwa matumizi mengineyo.

Programu Ndogo – CO10302: Mipango, Sera na Utafiti

127. Mheshimiwa Spika, Programu ndogo ya Mipango, Sera na Utafiti inahusika na kuandaa na kusimamia mipango na bajeti na kufuatilia utekelezaji wa miradi ya maendeleo ya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais. Kwa mwaka wa fedha 2020/2021, Programu ndogo hii imepanga kutekeleza kazi zifuatazo:-

- i. Kusimamia utekelezaji wa bajeti, mipango ya ofisi pamoja na miradi ya maendeleo kwa mwaka wa fedha 2020/2021;

- ii. Kuandaa bajeti ya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais ya mwaka wa fedha 2021/2020;
- iii. Kufuatilia na kufanya tathmini ya utekelezaji wa Programu/miradi ya maendeleo inayotekelezwa na Idara/Taasisi zilizomo katika Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais;
- iv. Kuratibu na kusimamia tafiti zinazofanywa na Idara na Taasisi zilizomo katika Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais;
- v. Kuratibu mapitio na uandaaji sera, sheria na miongozo inayohusu shughuli zinazotekelezwa na Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais;
- vi. Kuratibu na kutoa uelewa juu ya masuala mtambuka kwa Idara/Taasisi zilizopo chini ya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais;
- vii. Kuratibu na kuandaa vikao vya mashirikiano baina ya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais na Ofisi ya Waziri Mkuu na Ofisi ya Makamu wa Rais, SMT;
- viii. Kuratibu shughuli za takwimu za Ofisi kwa kutoa mafunzo kwa Maafisa Takwimu/Mipango juu ya miongozo ya ukusanyaji, uingizaji na uchambuzi wa takwimu.
- ix. Kuratibu na kutoa mafunzo juu ya uandaaji wa maombi ya miradi;
- x. Kutoa mafunzo ya uandishi wa mapendekezo ya awali ya utafiti na maandiko ya taarifa za tafiti kwa maafisa mipango wa Idara na Taasisi zilizo chini ya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais.

128. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2020/2021, Idara ya Mipango, Sera na Utafiti imepanga kutumia jumla ya **Shilingi 473,882,089** kwa kazi za kawaida ambapo **Shilingi 185,971,491** ni mishahara na **Shilingi 287,910,598** ni kwa matumizi mengineyo.

129. Mheshimiwa Spika, Programu ndogo ya Uratibu na Utekelezaji wa Shughuli za Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais Pemba inahusika na kuratibu shughuli za Idara na Taasisi zilizo chini ya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais Pemba kwa kuimarisha mazingira bora ya kufanyia kazi na usimamizi wa shughuli za Ofisi. Kwa mwaka wa Fedha 2020/2021 Programu hii imepanga kutekeleza kazi zifuatazo:

- i. Kuimarisha mazingira bora ya kufanyia kazi na kusimamia shughuli za Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais;
- ii. Kuratibu ziara na shughuli za Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais;
- iii. Kuwapatia mafunzo ya muda mrefu wafanyakazi nane wa Ofisi.
- iv. Kuandaa mipango ya Ofisi na bajeti kwa mwaka wa fedha 2020/2021;
- v. Kuimarisha kazi za usimamizi na ufuatiliaji wa utekelezaji wa Program ya Miradi ya Maendeleo iliyo chini ya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais’
- vi. Kuratibu na kufuatilia utekelezaji wa shughuli za serikali Pemba;
- vii. Kuratibu shughuli za kukabiliana na maafa na kutoa elimu kwa jamii juu ya kujiandaa na kukabiliana na maafa;
- viii. Kuratibu shughuli za Watu Wenye Ulemavu na kutoa elimu kwa jamii juu ya haki za msingi za Watu Wenye Ulemavu;
- ix. Kuratibu maadhimisho ya sherehe za kutimia miaka 57 ya Mapinduzi ya Zanzibar na maadhimisho ya kuwaenzi viongozi wakuu wa kitaifa;
- x. Kuratibu shughuli za usimamizi na uhifadhi wa

mazingira na kukabiliana na mabadiliko ya tabianchi;
xi. Kuratibu shughuli za Baraza la Wawakilishi, Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar, Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhhibiti wa Dawa za Kulevywa na Tume ya UKIMWI kwa upande wa Pemba.

130. Mheshimiwa Spika, ili Programu ndogo Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais Pemba itekeleze hayo kwa mwaka 2020/2021, naliomba Baraza lako Tukufu liidhinishhe jumla ya **Shilingi 1,027,363,326** kwa matumizi ya kazi za kawaida, kati ya fedha hizo **Shilingi 762,174,864** kwa ajili ya malipo ya mishahara, posho maalum na mchango wa ZSSF na **Shilingi 265,188,462** kwa matumizi mengineyo.

BARAZA LA WAWAKILISHI (C02)

131. Mheshimiwa Spika, Baraza la Wawakilishi linatekeleza Programu kuu mbili ambazo ni Programu Kuu ya Kutunga Sheria, Kupitisha Bajeti na Kusimamia Taasisi za Serikali na Programu Kuu ya Uongozi na Utawala wa Baraza la Wawakilishi.

PROGRAMU KUU - (CO201): KUTUNGA SHERIA, KUPITISHA BAJETI NA KUSIMAMIA TAASISI ZA SERIKALI na PROGRAMU KUU - (CO202): UONGOZI NA UTAWALA WA BARAZA LA WAWAKILISHI

132. Mheshimiwa Spika, Programu ya Kutunga Sheria, Kupitisha Bajeti na Kusimamia Taasisi za Serikali ina jukumu la kuhakikisha haki na utawala wa sheria unatelekezwa Zanzibar, ambapo matarajio yake ya muda mrefu ni kukua kwa demokrasia na uwakilishi wa wananchi. Huduma zinazotolewa ni kujadili, kurekebisha na kupitisha miswada ya Sheria, kusimamia utendaji wa taasisi za Serikali na kujadili na kupitisha bajeti ya Serikali. Aidha, Programu

Kuu ya Uongozi na Utawala wa Baraza la Wawakilishi ina jukumu la kuweka mazingira mazuri ya kazi, kuwajengea uwezo Wajumbe wa Baraza la Wawakilishi na wafanyakazi wa Ofisi ya Baraza ili kuongezeka kwa ufanisi katika kutekeleza majukumu ya Baraza na Ofisi.

133. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha wa 2020/2021 Baraza la Wawakilishi kupitia Programu hizi limepanga kutekeleza mambo yafuatayo:-

- i. Kuendelea kujenga mazingira mazuri kwa kuwezesha kufanyika kwa vikao vinne vya Baraza la Wawakilishi pamoja na kazi za Kamati katika kufuatilia shughuli za Serikali na kusimamia uwajibikaji wake;
- ii. Kutoa mafunzo kwa ajili ya kuwaongezea uwezo wa kitaalamu Wajumbe na Wafanyakazi wa Baraza;
- iii. Kuendelea kuyaweka majengo yote ya Ofisi kuwa katika hali nzuri, zikiwemo kumbi za Mikutano ya Kamati pamoja na Ukumbi Mkuu wa Mikutano ya Baraza;
- iv. Kuendelea kutoa taaluma kwa wananchi kuhusu utendaji wa shughuli za Baraza kupitia vyombo vya habari;
- v. Kuimarisha uhusiano kati ya Baraza la Wawakilishi na Mabunge mengine ya Umoja wa Mabunge ya Jumuiya ya Madola katika ngazi ya Kikanda na Kimataifa;

134. Mheshimiwa Spika, ili Ofisi ya Baraza la Wawakilishi iweze kutekeleza malengo yake hayo kwa ufanisi zaidi, naliomba Baraza lako Tukufu liidhinishhe **Shilingi 21,481,600,000** kwa kazi za kawaida ambapo **Shilingi 9,476,600,000** ni kwa ajili ya malipo ya mishahara na **Shilingi 12,005,000,000** ni kwa kazi nyenginezo.

TUME YA UCHAGUZI YA ZANZIBAR (C03)

135. Mheshimiwa Spika, Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar inasimamia Programu kuu mbili zifuatazo:-

PROGRAMU KUU - (CO301): UENDESHAJI WA SHUGHULI ZA UCHAGUZI

136. Mheshimiwa Spika, Programu hii Kuu ina jukumu la kukuza demokrasia na umoja wa kitaifa kwa kuwa na uchaguzi huru na wa haki na wenye kufuata misingi ya kisheria. Kwa mwaka wa fedha 2020/2021 Programu hii imepanga kutekeleza kazi zifuatazo:-

- i. Kuandikisha wapiga Kura wapya waliotimiza sifa za Kuandikishwa kuwa wapiga kura;
- ii. Kuendeleza Daftari la Kudumu wa Wapiga Kura;
- iii. Kuendelea kutoa elimu ya wapiga kura kwa makundi mbali mbali.
- iv. Kuendesha Uchaguzi Mkuu wa Zanzibar wa Mwaka 2020;
- v. Kufanya mapitio ya mipaka, idadi na majina ya Majimbo ya Uchaguzi.

137. Mheshimiwa Spika, Programu ya Uendeshaji na Usimamizi wa Shughuli za Uchaguzi. Programu hii fedha zake zinatoka katika Mfuko Mkuu wa Serikali.

PROGRAMU KUU - (CO302): USIMAMIZI WA KAZI ZA UTAWALA NA UENDESHAJI WA SHUGHULI ZA TUME YA UCHAGUZI YA ZANZIBAR

138. Mheshimiwa Spika, Programu hii ina jukumu la kuimarisha usimamizi wa mwenendo wa shughuli za uchaguzi, ambayo matarajio yake ya muda mrefu ni uendeshaji bora wa kazi za Ofisi ya Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar. Programu hii inasimamia programu ndogo mbili ambazo ni:-

- i. Usimamizi wa kazi za Utawala na Uendeshaji wa Ofisi ya Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar.

- ii. Usimamizi wa kazi za Utawala na Uendeshaji wa Ofisi Ndogo ya Tume ya Uchaguzi Pemba.

139. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha wa 2020/2021 Programu hii imepanga kutekeleza kazi zifuatazo:-

- i. Kuimarisha majengo ya Ofisi za Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar;
- ii. Kutoa elimu ya Uchaguzi kwa Wajumbe na Watendaji wa Ofisi ya Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar;
- iii. Kujaza nafasi mbali mbali zilizowazi kutokana na kustaafu na uhamisho wa watumishi;
- iv. Kuendelea kutoa fursa za kujiendeleza kitaaluma kwa wafanyakazi katika ngazi mbali mbali za elimu;
- v. Kununua vifaa pamoja na huduma mbali mbali kwa ajili ya kuleta ufanisi katika Ofisi ya Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar.

140. Mheshimiwa Spika, ili Programu ya Usimamizi wa Kazi za Utawala na Uendeshaji wa Shughuli za Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar iweze kutekeleza malengo yake hayo, naomba Baraza lako Tukufu liidhinishhe **Shilingi 2,210,700,000** kwa kazi za kawaida ambapo **Shilingi 1,473,900,000** ni kwa ajili ya malipo ya mishahara na **Shilingi 736,800,000** ni kwa kazi nyenginezo.

TUME YA KITAIFA YA KURATIBU NA UDHIBITI WA DAWA ZA KULEVYA (C04)

141. Mheshimiwa Spika, jukumu kuu la Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhhibiti wa Dawa za Kulevya ni kuratibu mapambano dhidi ya biashara, usafirishaji na matumizi ya dawa za kulevya kwa kutoa taaluma kwa jamii juu ya athari za dawa za kulevya, tiba na ushauri nasaha kwa waathirika wa dawa hizo. Taasisi hii inasimamia Programu kuu mbili ambazo ni Programu ya Udhhibiti wa Dawa za Kulevya na

Programu ya Utawala na Uendeshaji wa Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhibiti wa Dawa za Kulevya.

PROGRAMU KUU - (CO401): UDHIBITI WA DAWA ZA KULEVYA na PROGRAMU KUU - (CO402): UTAWALA NA UENDESHAJI WA TUME YA KITAIFA YA KURATIBU NA UDHIBITI WA DAWA ZA KULEVYA

142. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha wa 2020/2021 Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhibiti wa Dawa za Kulevya kupitia programu hizi imepanga kutekeleza shughuli zifuatazo:-

- i. Kuratibu na kuendeleza mapambano juu ya usafirishaji na usambazaji wa dawa za kulevya;
- ii. Kuanzisha Kituo cha Huduma za Pamoja cha Uendeshaji wa kesi za Dawa za Kulevya (One Stop Centre);
- iii. Kuendelea kuielimisha jamii juu ya athari za matumizi ya Dawa za Kulevya;
- iv. Kuendesha Programu za Upataji Nafuu;
- v. Kuendesha Kituo cha Upataji Nafuu na Marekebisho ya Tabia;
- vi. Kuendeleza ujenzi wa Kituo cha Tiba na Marekebisho ya Tabia Kidimni;
- vii. Kuteketeza Dawa za Kulevya zilizohifadhiwa kisheria;
- viii. Kujenga uwezo wa wafanyakazi katika uratibu wa mapambano ya Dawa za Kulevya;
- ix. Kutekeleza Mkataba wa huduma kwa Umma;
- x. Kuratibu shughuli za Udhibiti na Matumizi ya Dawa za Kulevya Pemba;
- xi. Kuwapatia mafunzo ya muda mrefu na mfupi wafanyakazi wa Tume ;
- xii. Kushirikiana na Taasisi za Kimataifa katika Kupambana na Dawa za Kulevya kwa kushiriki katika vikao vya kikanda, Kitaifa na Kimataifa vya Kupambana na Dawa za Kulevya ;

xiii. Tume kwa kushirikiana na *National Rehabilitation Centre* kutoka *United Arab Emirates* itapatiwa taaluma juu ya kuendesha Kituo cha Tiba na Marekebisho ya Tabia.

143. Mheshimiwa Spika, ili Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhubiti wa Dawa za Kulevywa itekeleze kazi hizo kupitia Programu zake mbili katika mwaka wa Fedha 2020/2021, naliomba Baraza lako Tukufu liidhinishhe **Shilingi 1,118,300,000** kwa kazi za kawaida ambapo **Shilingi 327,700,000** ni kwa ajili ya malipo ya mishahara na **Shilingi 790,600,000** kwa kazi za nyenginezo za uendeshaji. Aidha, naomba liidhinishhe **Shilingi 1,900,000,000** kwa kazi za Maendeleo.

TUME YA UKIMWI (C05)

144. Mheshimiwa Spika, Tume ya UKIMWI Zanzibar ina jukumu la kuratibu na kuongoza mapambano ya kitaifa dhidi ya UKIMWI hapa Zanzibar kupitia Programu Kuu mbili. Programu hizo ni Uratibu wa Muitiko wa Taifa wa UKIMWI na Utawala na Uendeshaji.

PROGRAMU KUU - (C0501): URATIBU WA MUITIKO WA TAIFA WA UKIMWI

145. Mheshimiwa Spika, Programu hii ina programu ndogo mbili ambazo ni:

- i. Uratibu wa Muitiko wa Taifa wa UKIMWI.
- ii. Mawasiliano na Utetezi wa Masuala ya UKIMWI.

146. Mheshimiwa Spika, shughuli zilizopangwa kutekelezwa katika programu hii kwa mwaka 2020/2021 ni:-

- i. Kufanya mikutano ya uratibu wa Taasisi za Serikali,

- Mamlaka za Serikali za Mitaa, asasi za kiraia na taasisi za kidini;
- ii. Kufanya mikutano ya utetezi katika Mamlaka za Mikoa kudhibiti mazingira na tabia hatarishi;
  - iii. Kujenga uwezo wa Mamlaka za Serikali za Mitaa katika kuratibu muitiko wa jamii wa UKIMWI;
  - iv. Kuuongezea uwezo mfumo wa ufuatiliaji wa programu za UKIMWI kwa kutoa mafunzo na kufanya ukaguzi wa taarifa ili kutoa ripoti sahihi za utekelezaji;
  - v. Kufanya tathmini ya mwaka ya utekelezaji wa Mkakati wa Taifa wa UKIMWI;
  - vi. Kufanya tafiti zitakazosaidia kuimarisha programu za UKIMWI kwa vijana na jamii;
  - vii. Kuchapisha jarida la JIHADHARI;
  - viii. Kuadhimisha siku ya UKIMWI duniani.

PROGRAMU KUU - (CO502): UTAWALA NA UENDESHAJI WA TUME YA UKIMWI

147. Mheshimiwa Spika, lengo kuu la programu hii ni kuweka mazingira mazuri ya kazi za Tume ili kuweza kuratibu kwa ufanisi mapambano dhidi ya maambukizo ya UKIMWI hapa Zanzibar. Programu hii inatekelezwa kupitia Programu ndogo mbili ambazo ni Uratibu wa Masuala ya UKIMWI Pemba na Utawala na Uendeshaji Unguja.

148. Mheshimiwa Spika, shughuli zilizopangwa kutekelezwa katika Programu hii kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ni:-

- i. Kusimamia maslahi ya wafanyakazi;
- ii. Kufanya vikao vya Bodi ya Makamishna;
- iii. Kufanya vikao vya Kamati ya Ukaguzi;
- iv. Kufanya kikao cha Bodi ya Zabuni;
- v. Kutoa mafunzo kwa wafanyakazi;
- vi. Kununua huduma, vifaa na kufanya matengenezo ya majengo, vifaa na gari ili kuweka mazingira mazuri ya kazi.

- 149. Mheshimiwa Spika**, ili shughuli hizi ziweze kutekelezeka, Tume ya UKIMWI inaomba kuidhinishiwa jumla ya **Shilingi 986,900,000** kwa kazi za kawaida ambapo **Shilingi 970,184,000** ni kutoka mfuko wa Serikali na **Shilingi 16,716,000** kutoka Washirika wa Maendeleo. Katiya **Shilingi 970,184,000** fedha za Serikali, **Shilingi 376,100,000** ni kwa ajili ya mishahara na **Shilingi 594,084,000** ni kwa ajili ya uendeshaji wa Ofisi na kazi nyenginezo.
- 150. Mheshimiwa Spika**, kwa ujumla, makisio kwa Programu zote 11 za Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais na Taasisi zake kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ni **Shilingi 75,015,533,000** ambapo **Shilingi 50,065,826,000** kwa kazi za kawaida na **Shilingi 24,949,707,000** ni kwa kazi za maendeleo kama zinavyoonekana katika ***Kiambatanisho Nam. 12 na 13.***

UKUSANYAJI MAPATO

- 151. Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2020/2021, Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais na Taasisi zake imepangiwa kukusanya mapato ya jumla ya Shilingi 232,500,000 kwa mchanganuo ufuatao:-

Idara ya Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa	62,800,000
Mamlaka ya Usimamizi wa Mazingira	
Zanzibar	98,000,000
Ofisi Kuu Pemba	14,200,000
Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar	57,500,000
Jumla	<u>232,500,000</u>

HITIMISHO

- 152. Mheshimiwa Spika**, Kabla ya kuhitimisha hotuba yangu, natumia fursa hii ya pekee kuishukuru Kamati ya Kudumu ya Baraza la Wawakilishi inayosimamia Ofisi za Viongozi Wakuu wa Kitaifa ambayo hufanya kazi zake kwa ukaribu

sana na Ofisi yetu. Nawaombea kila la kheri katika kutekeleza majukumu na ahadi zao kwa wananchi kwenye majimbo yao na pia nawaombea mafanikio katika harakati zao za kila siku.

153. Mheshimiwa Spika, Nchi yetu inafanya kazi kwa ukaribu zaidi na washirika wa maendeleo, hivyo, napenda kuwashukuru sana kwa kuendelea kushirikiana na Serikali yetu kupitia miradi mbalimbali. Miongoni mwa washirika hao ni:- Benki ya Dunia, Benki ya Maendeleo ya Afrika, Mashirika ya Umoja wa Mataifa ikiwemo UNDP, UNICEF, UNFPA, WHO, WFP, UNAIDS, USAID, FAO na WIPO, Mfuko wa Dunia wa Kupambana na Kifua Kikuu Malaria na UKIMWI, Nchi za China, India, Finland, Norway, Japan, Marekani, Oman, Umoja wa Falme za Nchi za Kiarabu (UAE), Cuba na nyenginezo. Vilevile nazishukuru sana Ofisi ya Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Ofisi ya Waziri Mkuu wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ambazo tunakuwa tukifanya kazi kwa pamoja katika masuala mbalimbali ya kitaifa.

154. Mheshimiwa Spika, Kwa niaba ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar tunazishukuru sana Taasisi, Mashirika ya kitaifa pamoja na wafanyabiashara ambao wamekuwa wakishirikiana na Serikali katika kutoa huduma kwa wananchi katika shughuli za kijamii. Tunawashukuru sana wote waliochangia na wanaoendelea kuchangia katika kipindi hiki kigumu cha mlipuko wa maradhi ya COVID – 19. Tunaahidi kuendelea kushirikiana nao ili tuweze kulishinda gonjwa hili linaloikabili nchi yetu na dunia kwa ujumla. Nawaomba waendelea kuchangia kadri hali inavyoruhusu ili kuweza kupambana na maradhi haya kwa nguvu zetu zote.

155. Mheshimiwa Spika, Napenda niwashukuru wananchi wote kwa mchango wao mkubwa wa kushiriki katika utekelezaji

wa miradi na program mbalimbali kwenye maeneo yao. Tunawaomba waendeleo kushirikiana na Serikali na kuitunza miradi hiyo ili iwe endelevu. Mafanikio katika utekelezaji wa miradi hiyo yanatokana na ushirikiano mzuri baina ya wananchi na Serikali kupitia viongozi wao katika ngazi mbalimbali za usimamizi. Pia, tunawashukuru waandishi wa vyombo vyote vya habari nchini mwetu kwa kusaidia kutoa taarifa mbalimbali. Nawaomba muendeleo kutoa taarifa kwa umakini zaidi kutoka kwenye vyanzo husika bila ya kufuata utashi wa mtu binafsi au taasisi.

156. Mheshimiwa Spika, mwisho kabisa lakini si kwa umuhimu naomba sana nichukue nafasi hii kuwashukuru kwa dhati wasaidizi wangu wa shughuli za kiofisi Mheshimiwa Mohamed Aboud Mohamed Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais na Mheshimiwa Mihayo Juma N'hunga Naibu Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais kwa mashirikiano yao makubwa wanayonipa katika utekelezaji wa majukumu yangu ya kuisimamia Ofisi hii na katika utoaji wa huduma kwa wananchi wa Zanzibar. Aidha, naishukuru sana timu ya watendaji wa Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais wakiongozwa na Katibu Mkuu Ndugu Shaaban Seif Mohamed na Naibu Katibu Mkuu Ndugu Abdallah Hassan Mitawi sambamba na Wakurugenzi wote na Wakuu wa Taasisi zilizomo katika Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais. Hakika nimefarijika sana na uwezo na jitihada zao wote katika kuifanya Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais kuweza kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi mkubwa. Nawaombea kwa Mwenyezi Mungu awajaalie maarifa, nguvu na uwezo zaidi wa kutekeleza majukumu yao kwa manufaa ya nchi yetu.

157. Mheshimiwa Spika, kwa mara nyengine tena napenda kuwakumbusha wananchi wote kuendelea na kujitahidi kufuata maelekezo yanayotolewa na Serikali pamoja na Wataalamu wa Afya katika kujikinga na maambukizo ya

virusi vya COVID -19 na inshaallah kwa uwezo wa Mwenyezi Mungu atuondolee mtihani huu. Aidha, tuendeleo kuchukua jitihada za kuyaweka maeneo yetu safi na kufuata maelekezo ya wataalam wa afya hasa katika kipindi hiki cha mvua ili kujiepusha na naradhi ya matumbo ya kuharisha na kipindupindu.

158. Mheshimiwa Spika, baada ya maelezo hayo, sasa naliomba Baraza lako Tukufu liidhinisha jumla ya **Shilingi 75,015,533,000** kwa Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais na Taasisi zake kwa ajili ya kutekeleza Programu 11 nilizozielezea hapo awali. Mchanganuo wa fedha hizo ni kama ifuatavyo:-

Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais (C01)	Shilingi 47,318,033,000
Ofisi ya Baraza la Wawakilishi (C02)	Shilingi 21,481,600,000
Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar (C03)	Shilingi 2,210,700,000
Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhhibiti wa Dawa za Kulevyo (C04)	Shilingi 3,018,300,000
Tume ya UKIMWI Zanzibar (C05)	Shilingi 986,900,000
JUMLA KUU	Shilingi 75,015,533,000

159. Mheshimiwa Spika, naomba kutoa hoja.

**MHE. BALOZI SEIF ALI IDDI
MAKAMU WA PILI WA RAIS WA ZANZIBAR**

**MAENEO YALIYOFANYIWA UFUATILIAJI WA KIMAZINGIRA
UNGUJA NA PEMBA KATIKA KIPINDI CHA JULAI 2019 HADI
MACHI, 2020**

A. Unguja

1. Fujoni - maeneo saba (7),
2. Zingwezingwe - maeneo matatu (3)
3. Mangapwani - maeneo mawili (2)
4. Kiombamvua – eneo moja (1),
5. Donge – maeneo matano (5)
6. Vituo saba (7) vinavyojishughulisha na uchakataji (recycling) wa taka katika Wilaya ya Mjini na Magharibi ‘A’.

B. Pemba

1. Ole Bomani – uchimbaji mchanga
2. Kiungoni – uchimbaji mchanga
3. Kishindeni – uchimbaji mchanga
4. Kangani – uchimbaji kifusi
5. Micheweni – uchimbaji kifusi
6. Mwambe – uchimbaji kifusi
7. Uwandani – matofali ya kuchonga
8. Maziwa ng’ombe – matofali ya kuchonga
9. Kiuyu mbuyuni – matofali ya kuchonga
10. Jaalani – kupanda kwa maji ya bahari (Wilaya ya Mkoani)
11. Wambaa – kupanda kwa maji ya bahari (Wilaya ya Mkoani)
12. Giningi – uchimbaji mchanga (wilaya ya Mkoani)
13. Mtambwe – Mmong’onyoko wa barabara (Wilaya ya Wete)
14. Maziwa ng’ombe – ukataji wa matofali ya mawe (wilaya ya Wete)
15. Kangani – ukataji wa matofali ya mawe (wilaya ya Wete)
16. Furaha – uchimbaji kifusi (Wilaya ya Chakechake)
17. Kilindi – uchimbaji mchanga (Wilaya ya Chakechake)
18. Mjimbini – uchimbaji mchanga (Wilaya ya Mkoani).
19. Pondeani - uchimbaji mchanga

20. Uwandani – matofali ya kuchonga
21. Micheweni – uchimbaji kifusi na kokoto

**MIRADI ILIYOFANYIWA TATHMINI ZA KIMAZINGIRA NA
KUPEWA VYETI VYA KIMAZINGIRA KWA KIPINDI CHA
JULAI, 2019 HADI MACHI, 2020**

A. Tathmini za Athari za Kimazingira (Environmental Impact Assessment – EIA)

1. Basra Textiles Mill Industry - Chumbuni
2. Construction of Jetty - Michamvi
3. Proposed Development of Residential and Commercial Accommodation – Paje
4. Proposed Muyuni Executive
5. Helios Communication Towers – Maungani
6. Helios Communication Towers – Mwera Mabatini
7. Proposed AFARA Resort and Spa –Jambiani Mfumbwi
8. Proposed Expansion of Air port at Chakechake-Pemba

B. Ukaguzi wa Kimazingira (Environmental Audit – EA)

1. Zamani Resort (Melia Hotel) - Kiwengwa
2. Communication tower – Mfenesini
3. Communication tower – Chakechake
4. Communication tower – Kichunjuu Mkoani
5. Communication tower – Mkokotoni
6. Communication tower – Kombeni
7. Communication tower – Sebleni
8. Communication tower – Pwani Mchangani
9. Communication tower – Madenjani Wete
10. Communication tower – Micheweni
11. Communication tower – Mazizini
12. Communication tower – Kibweni
13. Natural Kendwa Villas -Kendwa

C. Ripoti za Kimazingira (Environmental Report – ER)

1. Aluna Lodge – Paje
2. Pilipili House – Jambiani Kibigija

3. WaterSport Blue Zee – Kendwa
4. Small scale PVC pipe Industry-Amani
5. Villa Malaika –Jambiani
6. Proposed (Z)Hotel –Uroa
7. Tunguu Petrol Station
8. Establishment of Post Rangers Observer Post (Fishery)-Pungume
9. Establishment of Fishery Field Office -Mkokotoni
10. Establishment of Rangers Observer Post- Mazizini
11. VP hospitality Group Company- Paje

D. Uthibitisho wa moja kwa moja wa kimazingira (direct clearance)

1. The proposed Sea Wall Construction - Jambiani
2. Masai Mara Company – Jambiani Mfumbwi
3. Clove Island – Makunduchi Kigaeni
4. Marisa & Simon
5. The Residence Gadea
6. The Zanzibar Palace Hotel - Kiponda
7. Tanzanite - Muembe Makumbi

**MIRADI YA KIMAENDELEO NA KIUCHUMI ILIYOFANYIWA
UFUATILIAJI WA KIMAZINGIRA UNGUJA NA PEMBA KATIKA
KIPINDI CHA JULAI 2019 HADI MACHI, 2020**

A. UNGUJA

1. PALUMBO REEF
2. PALUMBO BEACH, MOCCO BEACH
3. PARACHICHI
4. SUNSET BAR AND BEACH
5. GABI BEACH
6. KIWI
7. DONGWE CLUB
8. RAS MICHAMVI
9. KICHANGA BEACH
10. UPENDO ZANZIBAR
11. ZANZIBAR PALACE
12. THE SEYYID HOTEL & SPA
13. EMERSON (HURUMZI)
14. ZENJ CORE SHOP
15. MIZINGANI SEA FRONT
16. NGALAWA BEACH RESORT
17. HAKUNA MATATA
18. ZANZIBAR BEACH RESORT
19. MADINATUL BAHAR
20. PARADISE BEACH ZANZIBAR
21. OCEAN BLUE
22. ARABIAN NIGHT
23. SUN SEA BAR
24. PALM BEACH
25. KITE CENTER
26. INDIGO BEACH ZANZIBAR
27. FOUNTAIN GARDEN VILLAGE
28. ZAWADI HOTEL
29. UPENDO ZANZIBAR

30. MNANA BEACH BANGALOW
31. MALTA BOUTIQUE
32. KARAFUU BEACH RESORT
33. ECHO BEACH HOTEL
34. XANADA VILLAS AND RETREAT
35. BREEZE BEACH CLUB AND SPA
36. BARAZA RESORT AND SPA
37. THE PALM HOTEL
38. ANNA OF ZANZIBAR
39. DONGWE OCEAN VIEW HOTEL
40. ZANZIBAR FISHING CLUB
41. KARIBU RESTAURANT
42. AFRICAN BAR & BARBEQUE
43. SULTAN SAND
44. BLUE BAY
45. BLACK AND WHITE
46. I HOTEL
47. MAAMA LODGE
48. ZANZIBAR STAR RESORT
49. PAPAYA GUEST HOUSE
50. MAKOFI GUEST HOUSE

B. PEMBA

1. UJENZI WA BARABARA YA PAGALI,
2. UJENZI WA BARABARA YA OLE - KENGEJA
3. MRADI WA KRASHA MICHEWENI
4. UJENZI WA SKULI YA MWAMBE
5. UJENZI WA CHUO CHA AMALI MTAMBWE
6. MRADI WA CHOKOCHO GEST HOUSE
7. MRADI WA HOTELI YA MKOANI
8. MRADI WA KRASHA PUJINI
9. NIARA HOTEL – KIVUMONI MTAMBWE
10. MATENGENEZO YA HOTELI YA MKOANI
11. UJENZI WA BENKI YA PBZ – WETE
12. AFRO-DIVER AMBAO UTAKUA ENEO LA VERANI
MAKANGALE.

13. PEMBA MOONLIGHT LODGES UPO KARIBU NA MANTAREEF HOTEL.
14. STONE CRUSHER ULIOPO MICHEWENI

TAARIFA NA MALALAMIKO YA KIMAZINGIRA YALIYORIPOTIWA

Namb	Shehia/Eneo	Hoja	Utekelezaji
1.	Skuli ya Vikokotoni	Kupatiwa Elimu ya Mazingira	Elimu ya Mazingira juu ya Tabaka la Ozoni na Athari za kumong'onyoka kwa tabaka hilo imetolewa kwa wanafunzi 150 wa Kidato cha Tano ili yaweze kuwasaidia masomo ya wanafunzi hao.
2.	Mtoni Marine	Malalamiko ya kutiririsha maji machafu kutoka Ofisi za CRJ iliopo Kiwanda cha zamani cha Ngozi kwenye maeneo ya makaazi ya watu.	Marekebisho ya miundo mbinu ya maji machafu ya Kiwanda hicho yamefanyika na tatizo limeondoka.
3.	Mikunguni	Kuzagaa na kuziba njia ya miguu kutokana na kutupwa kwa vifaa chakavu	Kusafishwa na kuondolewa kwa vifaa na kutoa fursa kwa jamii kuweza kutumia njia husika.
4.	Kijichi	Malalamiko ya harufu mbaya inayotokana na	Kutakiwa kuhamisha shughuli hiyo sehemu nyengine zilizokuwa

		utiaji wa rangi wa boti fiber	hazina kero kwa jamii.
5.	Wilaya ya Mjini	Malalamiko ya kuenea kwa vifuko vya malai ya ukwaju Wilaya ya Mjini	Kikao cha kimoja cha wajasirilimai kilifanyika kwa lengo la kuwaelimisha namna ya bora ya kuhifadhi vifuko vya plastiki vya malai ya ukwaju. Tokea kufanyika kwa mkutano huo, hali ya utupaji ovyo wa plastiki hizo imeanza kupungua.
6.	Chukwani	Malalamiko ya uchafuzi wa hewa unaotokana na uchomaji wa tanu ya mkaa	Usimamishaji wa shughuli hii umefanyika na uchomaji wa tanu hauendelei kwenye eneo hilo.
7.	Halmashauri ya Wilaya ya Kaskazini 'A'	Kupatiwa Elimu ya Mabadiliko ya tabianchi	Elimu ya Mabadiliko ya Tabianchi ilitolewa kwa watendaji wa Jumuiya za Uhifadhi wa Mazingira za Wilaya hiyo. Jumla ya washiriki 40 walihudhuria kwenye mkutano wa kutoa elimu hii.
8.	Kisunzi, Wawi	Lalamiko la kuwekwa jaa mbele ya nyumba ya	Suala limefuatiliwa, taka zimeondoelewa na elimu ya mazingira imetolewa kwa majirani wa eneo

		mwananchi wa kijiji hicho.	hilo.
9.	Vikunguni	Wanakijiji wa Dutani wanaohifadhi msitu wa jamii wameomba kupatiwa Elimu ya mazingira	Elimu imetolewa na jumla ya washiriki 20 walihudhuria.
10.	Jaalani, Mkoani	Uingiaji maji ya bahari kutokana na athari za mabadiliko ya tabianchi	Ziara ya eneo husika imefanyika, hatua za kuzuia hali zimebainishwa na uhamasishaji wa nyenzo za kutekeleza hatua hizo unaendelea kufanywa kupitia Mradi wa TASAF.

**VIPINDI VYA MAZINGIRA VYA REDIO NA TV
VILIVYOTAYARISHWA NA KURUSHWA KWA KIPINDI CHA
JULAI 2019 HADI MACHI, 2020**

a) Vipindi vya Redio

- i. Athari za matumizi ya mifuko ya plastiki
- ii. Athari za matumizi ya kemikali za kilimo kwa Ardhi
- iii. Umuhimu wa kupanda miti ya Pwani na utunzaji wake ili kuepusha uingiaji wa maji ya bahari katika maeneo ya kilimo.
- iv. Umuhimu wa vikundi vya Kijamii katika urejeshaji (recycling) wa taka kuzipeleka kwenye matumizi mbadala.
- v. Fursa za ajira na uwekezaji katika usimamizi wa taka
- vi. Athari za mabadiliko ya tabianchi kilichorushwa kupitia ZBC Redio.
- vii. Mazingira na umasikini kilichorushwa kupitia Redio Jamii ya Mkoani, Pemba.
- viii. Athari za matumizi ya mifuko ya plastiki kilichorushwa kupitia Redio Jamii ya Micheweni, Pemba.
- ix. Umuhimu wa Vilabu vya Mazingira kwenye Skuli kilichorushwa kupitia ZBC Redio.
- x. Mwanamke na Mazingira kupitia HIT FM Redio
- xi. Mbinu za utunzaji wa taka ZBC Redio Pemba
- xii. Mazingira na Afya kupitia Redio Jamii Mkoani

b) Vipindi vya TV

- i. Athari za matumizi ya kemikali za kilimo kwa ardhi (ZBC TV)
- ii. Umuhimu wa vikundi vya Kijamii katika urejeshaji (recycling) wa taka na kuzipeleka kwenye matumizi mbadala (ZBC TV)
- iii. Athari za uchimbaji mchanga kiholela.
- iv. Fursa za ajira na uwekezaji katika usimamizi wa taka (ZBC TV na Zanzibar Cable).

- v. Athari za mabadiliko ya tabianchi (ZBC TV)
- vi. Umuhimu wa Vilabu vya Mazingira kwenye Skuli kilichorushwa kupitia (ZBC TV)

IDADI YA WAFANYAKAZI WALIOPATIWA STAHIKI NYENGINEZO JULAI 2019- MACHI 2020

JINA LA IDARA/TAASISI	MALIPO YA POSHO LA LIKIZO		MAREKEBISHO YA MSHAHARA		MALIPO BAADA YA SAA ZA KAZI		MALIPO YA UBANI		KUTHIBITISHWA KAZINI		JUMLA
	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	
Ofisi ya Faragha ya Makamu wa Pili wa Rais	4	1	7	10	5	1	4	2	3	2	39
Idara ya Uendeshaji na Utumishi	9	6	3		11	10	2	3	8	9	61
Idaraya Mipango, Sera na Utafiti		1			1	1	1				4
Idara ya Uratibu wa Shughuli za Serikali	3	3			4	7			1	1	19
Ofisi ya Uratibu wa Shughuli za SMZ Dar es Salaam	2	3			9	8					24
Idara ya Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa	2	1		2		2	1	1	1	1	11
Idara ya Watu wenye Ulemavu	3	2		1	5	1	1	2	2	2	19
Idara ya Mazingira	4	2		1		5					12
Mamlaka ya Mazingira	5	2	1		2	2	0	2			14

Kamisheni ya Kukabiliana na Maafa	1	6	1	3				1	6	4	22
Ofisi Kuu – Pemba	10	11	1		11	10	2	1			46
JUMLA KUU	43	40	13	17	48	47	9	11	21	19	270

IDADI YA WAFANYAKAZI WALIOPATIWA MAFUNZO MAREFU KIIDARA

KWA MWAKA WA FEDHA 2019/2020

JINALA IDARA/TAASISI	KIWANGO/FANI	CHETI (CERTIFICATE)		STASHAHADA (DIPLOMA)		SHAHADA YA KWANZA (DEGREE)		STASHAHADA YA UZAMILI (PGD)		SHAHADA YA PILI (MASTERS)		SHAHADA YA UZAMIYU (PHD)		JUMLA
		M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	
Ofisi ya Faragha ya Makamu wa Pili wa Rais	Cheti Uongozi wa Rasilimali Watu (1), Shahada ya Uzamili Utawala wa Biashara (1), Cheti Uhudumu na Ukaribu (2), Shahada ya Uzamili Sheria (1) na Shahada ya Uzamivu (Phd)Uhusiano wa Kimataifa (1)		3								2	1		6
Idaraya Uendeshaji na Utumishi	Shahada ya Uzamili Utawala wa Umma (1) na Cheti (1), Stashahada ya Ukatibu Muhtasi (1), Shahada ya Ukatibu Muhtasi (1), Shahada ya Uongozi wa Rasilimali Watu (2), Shahada ya Ununuzi na Ugavi (1)		1		1	1	3			1				7
Idaraya Mipango, Sera na Utafiti	Shahada ya Uzamivu ya Sera na Uchumi (1), Shahada ya Uzamili Uchumi (1), Shahada ya Uzamili Sheria (1), Shahada ya Uzamili Uchumi na Fedha (1)									2	1	1		4

Idara ya Uratibu wa Shughuli Serikali	Shahada ya Uzamili (Utawala wa Umma (2), Stashahada Ukatibu Muhtasi (1), Shahada ya Uzamili Uongozi wa Rasilimali Watu (1), Shahada ya IT (1), Stashahada ya Uzamili ya Biashara (1), Shahada ya Uzamili Uchumi (1), Shahada ya Uzamili Utawala wa Biashara (1), VETA (1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	4	9
Ofisi ya Uratibu wa Shughuli za SMZ Dar es Salaam	Shahada ya Uzamili Mipango na Miradi											1	1
Idaraya Sherehe na Maadhimisho ya Kitaiifa	Stashahada ya Uzamili (1) Shahada ya Utunzaji Kumbukumbu (1)								1				2
Idara ya Watu wenyewe Ulemavu	Cheti cha Ununuzi na Ugavi	1											1
Idara ya Mazingira	Shahada ya Uzamili Sayansi na Mazingira(1), Mazingira (1) na Shahada ya Uongozi wa Rasilimali Watu (1)							1	2				3
Mamlaka ya Mazingira	Shahada ya Uzamili ya Mazingira (1)											1	1

Kamisheni ya Kukabiliana na Maafa	Shahada ya Uzamili Uongozi wa Maendeleo ya Wanawake (1) Shahada ya Uongozi wa Rasilimali Watu (1)						1	2			1	4
Ofisi Kuu - Pemba	Shahada ya Uzamili -Utawala wa Umma (1) na Uhasibu (1)), Stashahada Upishi (5) na Stashahada ya Uongozi wa Rasilimali Watu (2)	1	6				2				9	
JUMLA KUU		0	6	1	8	3	8	2	7	10	2	47

IDADI YA WAFANYAKAZI WALIOPATIWA MAFUNZO YA MUDA MFUPI KUENZIA JULAI 2019 HADI MACHI, 2020

NAM.	AINA YA MAFUNZO	IDARA YA WAFANYAKAZI		JUMLA
		MWANAMKE	MWANAMME	
1	Mafunzo ya Mfumo bora wa utunzaji wa Kumbukumbu na Udhhibiti wa Siri za Serikali	40	10	50
2	Mafunzo ya Kupambana na Rushwa na Uhujumu wa Uchumi	70	80	150
3	Mafunzo ya Lugha za Alama	20	10	30
4	Mafunzo elekezi kwa Watumishi Wapya	43	19	62
	JUMLA KUU	173	119	292

**MISWADA ILIYOJADILIWA NA KUPITISHWA NA BARAZA LA
WAWAKILISHI KUANZIA SEPTEMBER, 2019 – APRILI, 2020**

**TAREHE 18 SEPTEMBER, 2019 - 4 OKTOBER, 2019
MKUTANO WA KUMI NA TANO.**

1. Mswada wa Kufuta sheria ya Viongozi wa Kitaifa nam. 10 ya mwaka 2002 na kutunga sheria inayoweka utaratibu wa Kuwaenzi Viongozi wa Kitaifa na Mambo Mengine Yanayohusiana na Hayo.
2. Mswada wa Sheria ya Utawala wa Baraza la Wawakilishi na Mambo Mengine Yanayohusiana na Hayo.
3. Mswada wa Sheria ya kuanzisha Jumuiya ya Mawakili Zanzibar, Kuweka Malengo, Utekelezaji wa Shughuli za Jumuiya na Mambo Mengine Yanayohusiana na Hayo.

**TAREHE 27 NOVEMBER, 2019 - 6 DISEMBER, 2019
MKUTANO WA KUMI NA SITA.**

4. Mswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria ya Kuanzisha Ofisi ya Mufti Nam. 9 ya 2001.
5. Mswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria Mbali Mbali na Kuweka Masharti Bora ndani yake.
6. Mswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria ya Usafiri Barabarani Nam. 7 ya Mwaka 2003.
7. Mswada wa Sheria ya Kuanzisha Wakala wa Barabara Zanzibar na Mambo Mengine Yanayohusiana na Hayo.

8. Mswada wa Sheria ya Kuanzisha Wakala wa Serikali Mtandao, Kazi Zake na Mambo Mengine Yanayohusiana na Hayo.
9. Mswada wa Sheria ya Kuanzisha Skuli ya Sheria Zanzibar, Kuweka Masharti ya Uongozi, Udahili, Programu za Mafunzo na Mambo Mengine Yanayohusiana na Hayo.

TAREHE 05 FEBUARI, 2020 - 26 FEBUARI, 2020
MKUTANO WA KUMI NA SABA.

10. Mswada wa Sheria ya Kufuta Sheria ya Mawakili Sura ya 28 na Sheria ya Wakuu wa Viapo Sura ya 29 na Kutunga Sheria ya Mawakili na Mambo Mengine Yanayohusiana na Hayo.
11. Mswada wa Sheria ya Kuweka masharti yanayohusiana na Haki na Huduma za Ustawi kwa Wazee, na kuanzisha Mpango wa Pensheni Jamii, Usimamizi wake na Mambo Mengine Yanayohusiana na Hayo.

TAREHE 01 APRILI, 2020 - 17 APRILI, 2020 MKUTANO
WA KUMI NA NANE.

12. Mswada wa Sheria ya Kufuta Sheria ya Mambo ya Rais Namba 5 ya 1993 na Kutunga Sheria ya Mambo ya Rais, Kuweka Masharti bora zaidi kuhusiana na Mambo Mengine Yanayohusiana na hayo.
13. Mswada wa Sheria ya Kuanzisha sheria ya Masuala ya Diaspora na Mambo Mengine Yanayohusiana na Hayo.
14. Mswada wa Sheria ya Kuanzisha Taasisi ya Utafiti wa Afya Zanzibar na Mambo Mengine Yanayohusiana na Hayo
15. Mswada wa Sheria ya Kufuta Sheria ya Vipimo, Nam. 4 ya 1983 na Kuanzisha Sheria ya Wakala wa Vipimo na Mambo mengine Yanayohusiana na Hayo.

16. Mswada wa Sheria ya Kuanzisha Taasisi ya Utafiti wa Mifugo Zanzibar na Mambo Mengine Yanayohusiana na Hayo.
17. Mswada wa Sheria ya Kufuta Sheria ya Taasisi ya Utafiti wa Kilimo Nam.8 ya 2012 na Kutunga Sheria ya Taasisi ya Utafiti wa Kilimo Zanzibar na mambo Mengine Yanayohusiana na Hayo.
18. Mswada wa Sheria ya Kufuta na Kuandikwa upya Sheria ya Vileo na Kuweka Masharti ya Kuzuia, Kudhibiti na Kusimamia Uagizaji, Kuhifadhi kwenye Maghala, Uzaji, Usambazaji na Unywaji Vileo na Mambo Mengine Yanayohusiana na Hayo.
19. Mswada wa Sheria ya Usajili na Usimamizi wa Wataalamu wa Maabara za Tiba na Mambo Mengine yanayohusiana na hayo.

MATUMIZI YA KAZI ZA KAWAIDA KWA KIPINDI CHA JULAI -MACHI 2019/2020

Kifungu	Programu / Programu Ndogo	Matumizi ya Kawaida		
		Kilichopangwa	Kilichopatikana	Asilimia
C011	Uratibu wa Shughuli za Makamu wa Pili wa Rais	1,262,085,507	906,995,421	72
C012	Uratibu wa shughuli za Serikali			
C0121	Kukabiliana na Maafa	932,600,000	624,390,400	67
C0122	Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa pamoja na Kuwaenzi Viongozi wa Kitaifa	1,228,836,268	1,034,132,347	84
C0123	Shughuli za SMZ	14,587,858,033	7,510,354,334	51
C0124	Shughuli za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar, Dar es Salaam	616,204,441	437,242,814	71
C0125	Usimamizi wa Masuala ya Watu wenye Ulemavu.	616,211,915	431,320,157	70
C0206	Mamlaka ya Mazingira	518,768,200	388,499,313	75
C0207	Idara ya Mazingira	388,456,800	255,029,411	66
C014	Uendeshaji na Uratibu wa Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais			
C0141	Uongozi na Utawala	1,651,917,773	1,098,703,360	67
C0142	Mipango, Sera na Utafiti	445,829,373	274,812,589	62
C 0143	Ofisi Kuu Pemba	927,531,690	774,500,065	84
JUMLA		23,176,300,000	13,735,980,211	59
C05	Tume ya UKIMWI	920,100,000	532,573,315	58
JUMLA		24,837,100,000	17,177,968,016	69
Jumla Kuu		48,013,400,000	30,913,948,227	64

MATUMIZI KWA MIRADI YA MAENDELEO 2019/2020

Kifungu	Programu / Programu Ndogo	Jina la Mradi	Makadirio 2019/2020		Jumla	Matumizi ya Maendeleo		Jumla	Asilimia
			SMZ	Wahisani		SMZ	Wahisani		
C0121	Kukabiliana na Maafa	Mradi wa Kujenga wa Kukabiliana na Maafa	0	180,000,000	180,000,000	0	122,450,000	122,450,000	68%
C0123	Shughuli za SMZ	Programu ya TASAF III	39,730,000	7,301,619,000	7,341,349,000	20,000,000	1,164,540,000	1,184,540,000	16%
C0127	Uratibu wa Mazingira na Mabadiliko ya Tabianchi	Mradi wa Kukuza Uwezo wa Kitaifa wa Kuhimili Athari za Mabadiliko ya Tabianchi	50,000,000	0	50,000,000	0	0	0	0%
C0142	Mipango,Sera na Utafiti	Mradi wa Kuimarisha Uhimili Mabadiliko ya Tabianchi na Maisha ya Jamii	300,000,000	456,600,000	756,600,000	0	677,384,500	677,384,500	90%
C04	Udhibiti wa Dawa za Kulevya	Ujenzi wa Nyumba Makamu wa Pili wa Rais	350,000,000	0	350,000,000	537,675,884	0	537,675,884	154%
C05	Kuratibu Muitiko wa Taifa wa UKIMWI	Mradi wa Ujenzi wa Kituo cha Tiba na Marekebisho ya Tabia Kidimni	680,000,000	0	680,000,000	332,000,000	0	332,000,000	49%
JUMLA			1,419,730,000	8,478,219,000	9,897,949,000	889,675,884	2,504,374,500	3,394,050,384	34%

UKUSANYAJI WA MAPATO 2019/2020

	KILICHOPANGWA	KILICHOPATIKAN A	
MAELEZO	2019/2020	JULAI/MACHI	ASILIMIA
IDARA YA SHEREHE	100,586,000	18,484,950	18
MAMLAKA YA MAZINGIRA	156,990,000	61,100,000	39
OFISI YA MAKAMU WA PILI WA RAIS	22,660,000	8,390,000	37
TUME YA UCHAGUZI	24,174,000	4,800,000	20
JUMLA KUU	304,410,000	92,774,950	30

Kiambatanisho Namba 12						
MGAO WA FEDHA KWA KAZI ZA KAWAIDA KWA PROGRAMU KUU NA PROGRAMU NDOGO 2020/2023						
S/N	JINA LA PROGRAMU	JINA LA PROGRAMU NDOGO	IDARA/TAASISI HUSIKA	MAKISIO KWA PROGRAMU NDOGO 2020/2021	MAKISIO KWA PROGRAMU NDOGO 2021/2022	MAKISIO KWA PROGRAMU NDOGO 2022/2023
1	Uratibu wa Shughuli za Makamu wa Pili wa Rais	1. Shughuli za Makamu wa Pili wa Rais	Ofisi ya Faragha ya Makamu wa Pili wa Rais	1,443,495,000	1,369,841,720	1,710,147,744
JUMLA				1,443,495,000	1,369,841,720	1,710,147,744
2	Uratibu wa Shughuli za Serikali	2. Kukabiliana na Maafa 3. Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa pamoja na Kuwaenzi Viongozi wa Kitaifa 4. Shughuli za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar 5. Shughuli za SMZ Dar es Salaam 6. Usimamizi wa masuala ya Watu wenye Ulemavu 7. Usimamizi wa Mazingira	Kamisheni ya Kukabiliana na Maafa Idara ya Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa Idara ya Uratibu wa Shughuli za SMZ Ruzuku wa ajili ya Shughuli za Idara ya Uhamiaji Ofisi ya Uratibu wa Shughuli za SMZ, Dar es Salaam Idara ya Watu Wenye Ulemavu Mamlaka ya Usimamizi wa Mazingira	1,086,826,000 1,270,817,000 750,757,000 14,100,000,000 669,852,000 656,199,000 569,029,000	1,039,800,000 1,450,856,331 805,172,986 16,000,000,000 815,400,983 798,265,193 641,660,363	1,276,740,000 1,927,207,277 933,954,153 19,594,700,000 944,013,974 925,731,390 747,922,207

S/N	JINA LA PROGRAMU	JINA LA PROGRAMU NDOGO	IDARA/TAASISI HUSIKA	MAKISIO KWA PROGRAMU NDOGO 2020/2021	MAKISIO KWA PROGRAMU NDOGO 2021/2022	MAKISIO KWA PROGRAMU NDOGO 2022/2023
		8. Uratibu wa Mazingira na Mabadiliko ya Tabianchi	Idara ya Mazingira	425,116,000	509,982,750	604,979,223
JUMLA				19,528,596,000	22,061,138,606	25,028,040,947
3	Uendeshaji na Uratibu	9.Uongozi na Utawala	Idara ya Uendeshaji na Utumishi	1,794,990,000	1,960,555,689	2,382,346,945
		10.Mipango, Sera na Utafiti	Idara ya Mipango, Sera na Utafiti	473,882,000	535,733,951	688,863,713
		11.Ofisi Kuu Pemba	Ofisi Kuu Pemba	1,027,363,000	1,100,830,034	1,196,548,744
JUMLA				3,296,235,000	3,597,119,674	4,267,759,402
JUMLA KUU				24,268,326,000	27,028,100,000	31,005,948,093

S/N	JINA LA PROGRAMU	JINA LA PROGRAMU NDOGO	IDARA/TAASISI HUSIKA	MAKISIO KWA PROGRAMU NDOGO 2020/2021	MAKISIO KWA PROGRAMU NDOGO 2021/2022	MAKISIO KWA PROGRAMU NDOGO 2022/2023
4	Kutungu Sheria, kupitisha Bajeti na kusimamia Taasisi za Serikali	12. Kutunga Sheria, Kupitisha Sheria na Kusimamia Taasisi za Serikali	Baraza la Wawakilishi	8,428,646,000	8,998,395,000	12,047,691,000
5	Uongozi na Utawala wa Baraza la Wawakilishi	13. Uongozi na Utawala wa Baraza la Wawakilishi		9,860,741,000	11,948,875,000	13,404,100,000
		14. Afisi ya Baraza la Wawakilishi Pemba		3,192,213,000	3,908,631,000	4,463,809,000
JUMLA				21,481,600,000	24,855,901,000	29,915,600,000
6	Uendeshaji wa Shughuli za Uchaguzi	15. Uendeshaji na Usimamizi wa Shughuli za Uchaguzi	Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar	-	-	-
7	Usimamizi wa Kazi za Utawala na Uendeshaji wa Shughuli za Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar	16. Uendeshaji wa shughuli za kiutawala wa Tume ya Uchaguzi Unguja 17. Uendeshaji wa shughuli za kiutawala wa Tume ya Uchaguzi Pemba		2,210,700,000	2,343,700,000	2,703,300,000
JUMLA				2,210,700,000	2,343,700,000	2,703,300,000

S/N	JINA LA PROGRAMU	JINA LA PROGRAMU NDOGO	IDARA/TAASISI HUSIKA	MAKISIO KWA PROGRAMU NDOGO 2020/2021	MAKISIO KWA PROGRAMU NDOGO 2021/2022	MAKISIO KWA PROGRAMU NDOGO 2022/2023
8	Udhibiti wa Dawa za Kulevya	18.Udhibiti wa Usafirishaji na Usambazaji wa Dawa za Kulevya 19.Kupunguza Mahitaji na Matumizi ya dawa za Kulevya	Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhibiti wa Dawa za Kulevya	1,118,300,000	1,217,600,000	1,594,900,000
9	Uendeshaji na Uratibu wa Tume ya Dawa za Kulevya	20.Utawala na Uendeshaji wa Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhibiti wa Dawa za Kulevya 21.Kuratibu shughuli za Tume ya Dawa za Kulevya Pemba	Tume ya Kitaifa ya Kuratibu na Udhibiti wa Dawa za Kulevya			
JUMLA				1,118,300,000	1,217,600,000	1,594,900,000
10	Kuratibu Muitiko wa Taifa wa UKIMWI	22.Mawasiliano na Utetezi 23.Uratibu wa Muitiko wa UKIMWI	Tume ya UKIMWI	986,900,000	1,143,600,000	1,433,900,000
11	Utawala na Uendeshaji wa Tume ya UKIMWI	24.Uratibu wa Masuala ya UKIMWI, Pemba 25.Utawala na Uendeshaji, Unguja				
JUMLA				986,900,000	1,143,600,000	1,433,900,000

S/N	JINA LA PROGRAMU	JINA LA PROGRAMU NDOGO	IDARA/TAASISI HUSIKA	MAKISIO KWA PROGRAMU NDOGO 2020/2021	MAKISIO KWA PROGRAMU NDOGO 2021/2022	MAKISIO KWA PROGRAMU NDOGO 2022/2023
	JUMLA KUU			25,797,500,000	29,560,801,000	35,647,700,000
				50,065,826,000	56,588,901,000	66,653,648,093

MAKADARIO YA MATUMIZI KWA MIRADI YA MAENDELEO 2020/2021

Kifungu	Programu / Programu Ndogo	Jina la Mradi	2020/2021		JUMLA
			SMZ	Wahisani	
C0121	Kukabiliiana na Maafa	Mradi wa Kujenga Uwezo wa Kukabiliiana na Maafa	0	186,000,000	186,000,000
C0123	Shughuli za SMZ	Programu ya TASAF III	50,000,000	21,547,995,000	21,597,995,000
C0127	Uratibu wa Mazingira na Mabadiliko ya Tabianchi	Mradi wa Kukuza Uwezo wa Kitaifa wa Kuhimili Athari za Mabadiliko ya Tabianchi	0	675,912,000	675,912,000
		Mradi wa Kuimarisha Uhimili wa Mabadiliko ya Tabianchi na Maisha ya Jamii	300,000,000	289,800,000	589,800,000
C04	Udhibiti wa Dawa za Kulevya	Mradi wa Ujenzi wa Kituo cha Tiba na Marekebisho wa Tabia	1,900,000,000	0	1,900,000,000
JUMLA			2,250,000,000	22,699,707,000	24,949,707,000